



## รายงานวิจัยเรื่อง

คลังแผนที่แสดงการแปรของคำศัพท์ใน  
ภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทยถิ่นกลาง  
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย  
พ.ศ. 2522 และ พ.ศ. 2545

Map Archive Showing Lexical Variation in  
Central Thai and Non-Central Thai Dialects of Northeastern Thailand  
in 1979 and 2002

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิไล ธีระโรจนารัตน์

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มรว.กัลยา ดิงศภัทัย

กันยายน 2567

## ภาคผนวกที่ 2

คลังแผนที่ :

แผนที่แสดงการกระจายของคำศัพท์และแผนที่ภาษาถิ่นรายหน่วยอรรถ  
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

พ.ศ. 2522 และ พ.ศ. 2545

จำนวน 95 หน่วยอรรถ

ตารางที่ 2.1 : ตารางแสดงหน่วยอรรถ จำนวน 95 หน่วยอรรถ

ภาพแผนที่ : แผนที่แสดงการกระจายของคำศัพท์และแผนที่ภาษาถิ่นรายหน่วยอรรถ  
จำนวน 95 หน่วยอรรถ



ตารางที่ 1 : ตารางแสดงหน่วยอรรถ 95 หน่วยอรรถ

| ลำดับที่ | หน่วยอรรถ (หน่วยความหมาย) | หมวด                            |
|----------|---------------------------|---------------------------------|
| 1        | จมูก                      | ส่วนของร่างกาย/สิ่งที่ผลิตจากคน |
| 2        | ฟัน                       |                                 |
| 3        | ท้ายทอย                   |                                 |
| 4        | ตัว                       |                                 |
| 5        | สะดือ                     |                                 |
| 6        | น่อง                      |                                 |
| 7        | ตาตุ่ม                    |                                 |
| 8        | หู                        |                                 |
| 9        | เสลด                      |                                 |
| 10       | ขี้ไคล                    |                                 |
| 11       | หิด                       | อาการผิดปกติของร่างกาย          |
| 12       | ลมพิษ                     |                                 |
| 13       | แผล                       |                                 |
| 14       | มะละกอ                    | พืชผักผลไม้                     |
| 15       | สับปะรด                   |                                 |
| 16       | พุทรา                     |                                 |
| 17       | ขนุน                      |                                 |
| 18       | ฝรั่ง                     |                                 |
| 19       | น้อยหน่า                  |                                 |
| 20       | มันแกว                    |                                 |
| 21       | มะเขือพวง                 |                                 |
| 22       | มะระ                      |                                 |
| 23       | ฟักทอง                    |                                 |
| 24       | ดอกलันทม                  |                                 |

| ลำดับที่ | หน่วยอรรถ (หน่วยความหมาย) | หมวด                        |
|----------|---------------------------|-----------------------------|
| 25       | จิ้งจก                    | สัตว์                       |
| 26       | ตุ๊กแก                    |                             |
| 27       | คางคก                     |                             |
| 28       | กิ้งก่า                   |                             |
| 29       | ปลาช่อน                   |                             |
| 30       | ปลาไหล                    |                             |
| 31       | ลูกน้ำ                    |                             |
| 32       | ค้างคาว                   |                             |
| 33       | ผีเสื้อ                   |                             |
| 34       | น้ำค้าง                   | ธรรมชาติ                    |
| 35       | เมฆ                       |                             |
| 36       | ส้มตำ                     | อาหาร/วัตถุดิบที่ใช้ทำอาหาร |
| 37       | ขนมจีน                    |                             |
| 38       | กำไล                      | เครื่องประดับ               |
| 39       | กางเกง                    | เครื่องนุ่งห่ม              |
| 40       | ผ้าขาวม้า                 |                             |
| 41       | กระดุม                    | ของใช้                      |
| 42       | ช้อน                      |                             |
| 43       | แก้ว                      |                             |
| 44       | ไม้ขีดไฟ                  |                             |
| 45       | ซีโต้ (จุดเวลาก่อไฟ)      |                             |
| 46       | เสื่อ                     |                             |
| 47       | ไม้กวาด                   |                             |
| 48       | กระดาด                    |                             |
| 49       | กรรไกร                    |                             |

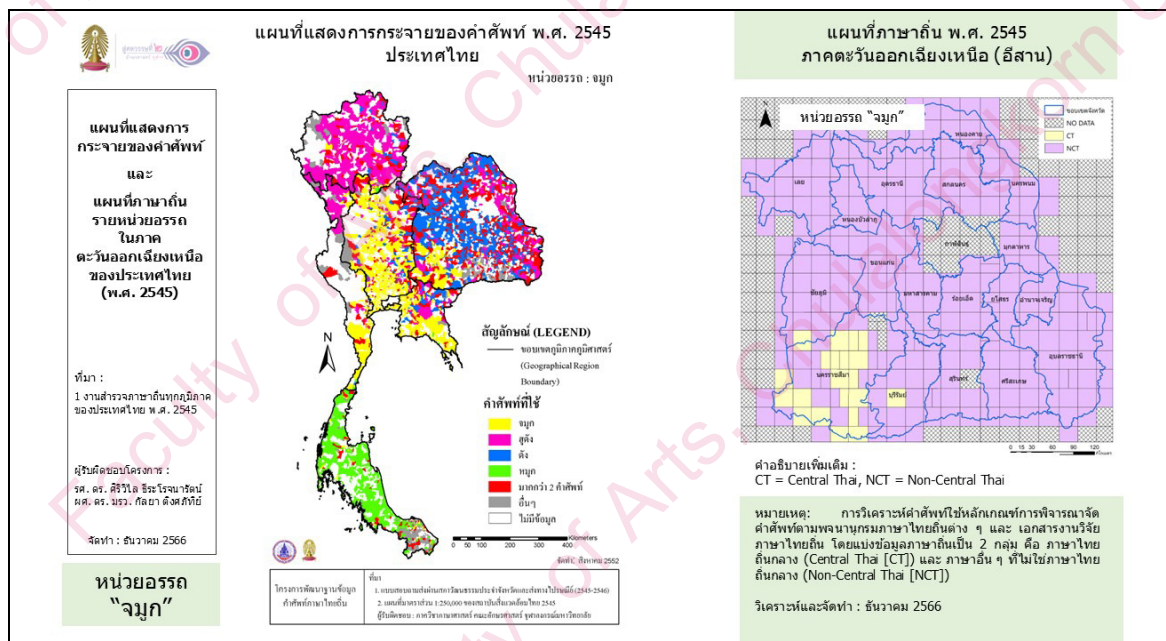
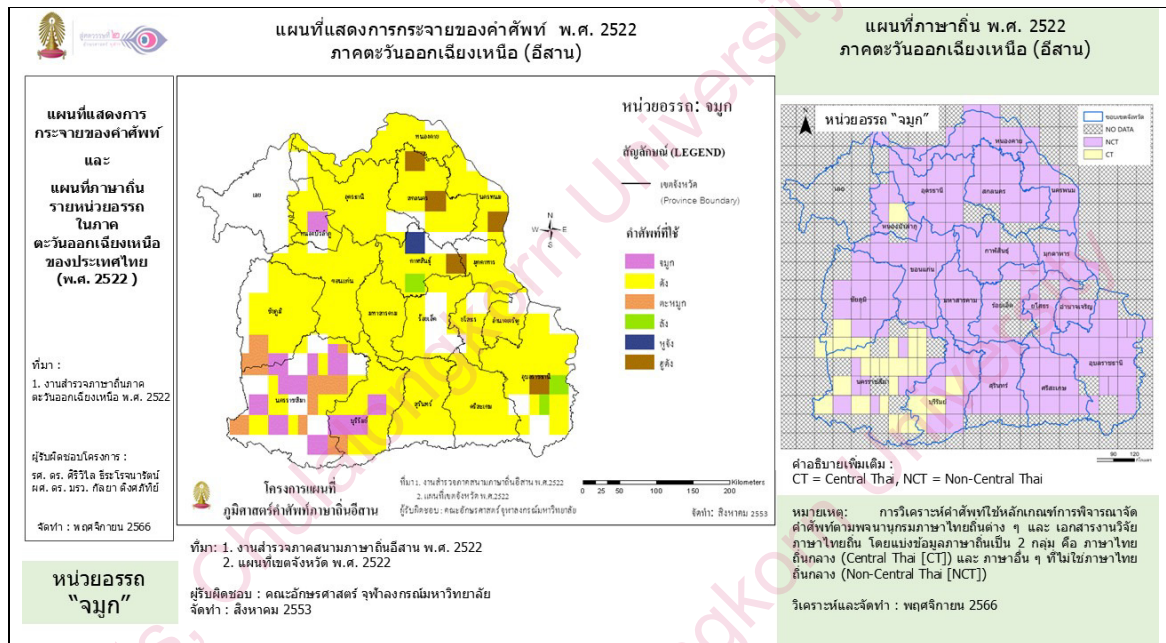
| ลำดับที่ | หน่วยอรรถ (หน่วยความหมาย) | หมวด         |
|----------|---------------------------|--------------|
| 50       | พัด (คำนาม)               | ของใช้ (ต่อ) |
| 51       | กระจกเงา                  |              |
| 52       | จอบ                       |              |
| 53       | เปล                       |              |
| 54       | ยั้งข้าว                  | สิ่งก่อสร้าง |
| 55       | สะพานข้ามแม่น้ำ           |              |
| 56       | พระ                       | นักบวช       |
| 57       | ชายหนุ่ม                  | คำเรียก      |
| 58       | พี่สะใภ้                  |              |
| 59       | อาชาย                     |              |
| 60       | น้ำชาย                    |              |
| 61       | เท่าไหร่                  | คำถาม        |
| 62       | เมื่อไหร่                 |              |
| 63       | พรงนี้                    | คำบอกเวลา    |
| 64       | มะรีน                     |              |
| 65       | วันนี้                    |              |
| 66       | ตอนเย็น                   |              |
| 67       | พูด                       | กริยา        |
| 68       | เรียก                     |              |
| 69       | เดิน                      |              |
| 70       | วิ่ง                      |              |
| 71       | ล้วง                      |              |
| 72       | นินทา                     |              |
| 73       | โกหก                      |              |
| 74       | (น้ำ) หก                  |              |

| ลำดับที่ | หน่วยอรรถ (หน่วยความหมาย)          | หมวด        |
|----------|------------------------------------|-------------|
| 75       | (ฝนตก) ปรอยๆ                       | กริยา (ต่อ) |
| 76       | โกน                                |             |
| 77       | รำคาญ                              |             |
| 78       | เปื้อ                              |             |
| 79       | กลัว                               |             |
| 80       | สงสาร                              |             |
| 81       | เวียนหัว                           |             |
| 82       | เป็นเหน็บ                          |             |
| 83       | เรอ                                |             |
| 84       | ก่อไฟ                              |             |
| 85       | โกรธ                               |             |
| 86       | แพ้ง                               |             |
| 87       | อรรอย                              | คำขยาย      |
| 88       | เปรี้ยว                            |             |
| 89       | สนุก                               |             |
| 90       | ขยัน                               |             |
| 91       | (คน) เร็ว                          |             |
| 92       | (คน) ไข้                           |             |
| 93       | ข้าวเช้า (ข้าวมื้อแรกของวัน)       | มื้ออาหาร   |
| 94       | ข้าวกลางวัน (ข้าวมื้อที่สองของวัน) |             |
| 95       | ข้าวเย็น (ข้าวมื้อสุดท้ายของวัน)   |             |

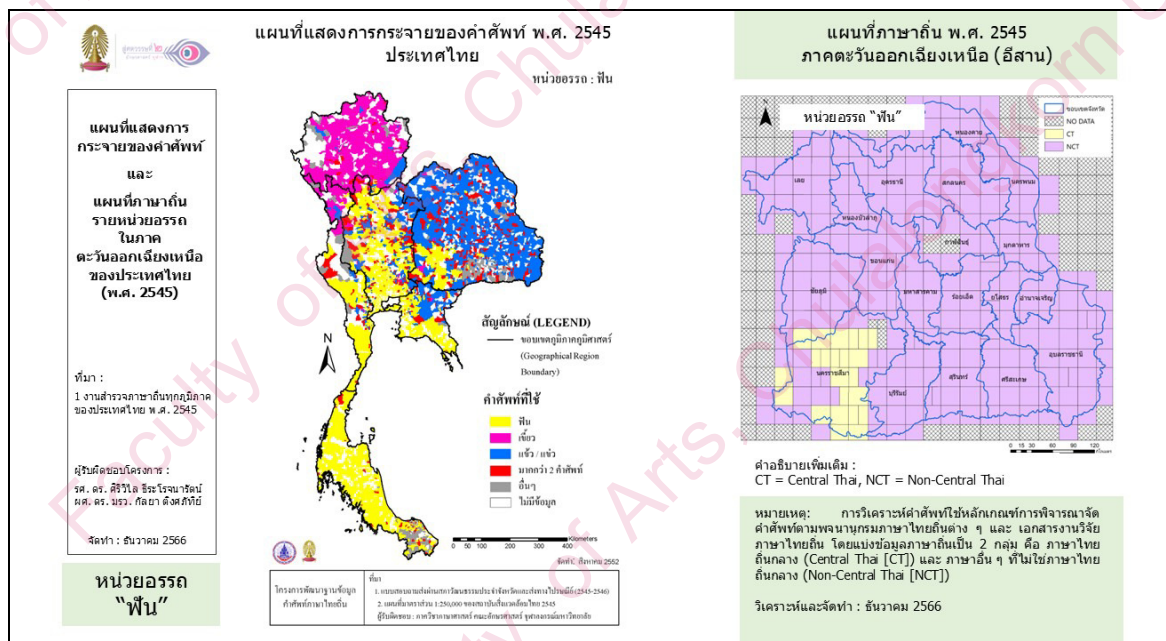
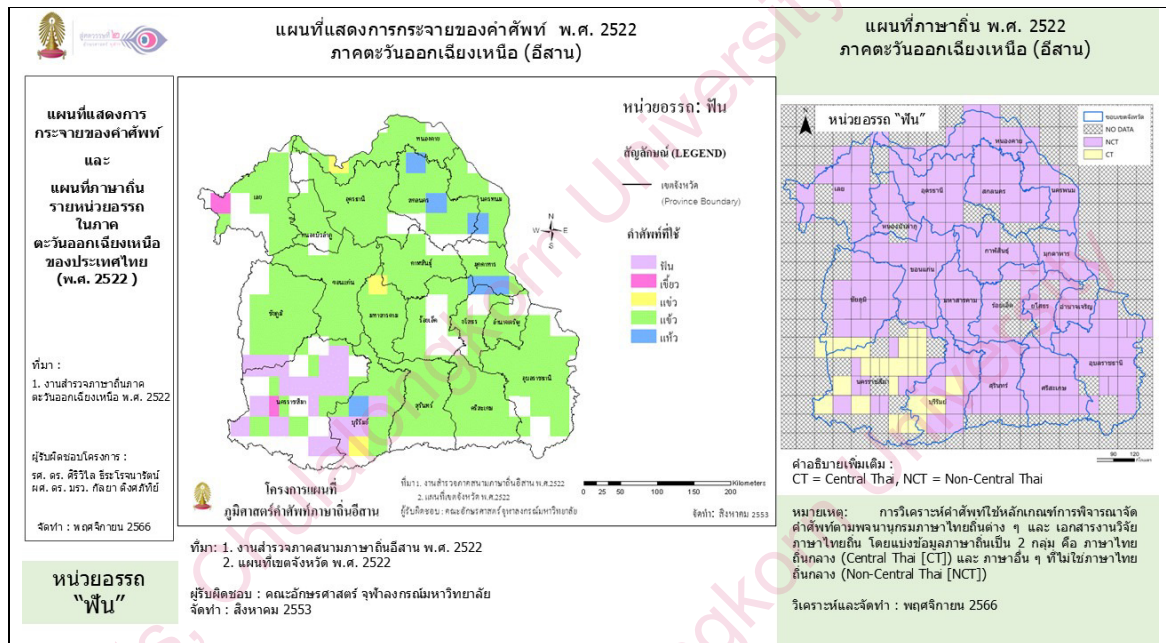
## ภาพแผนที่

แผนที่แสดงการกระจายของคำศัพท์และแผนที่ภาษาถิ่นรายหน่วยอรรถ  
จำนวน 95 หน่วยอรรถ

## จุมุก



## พื้น

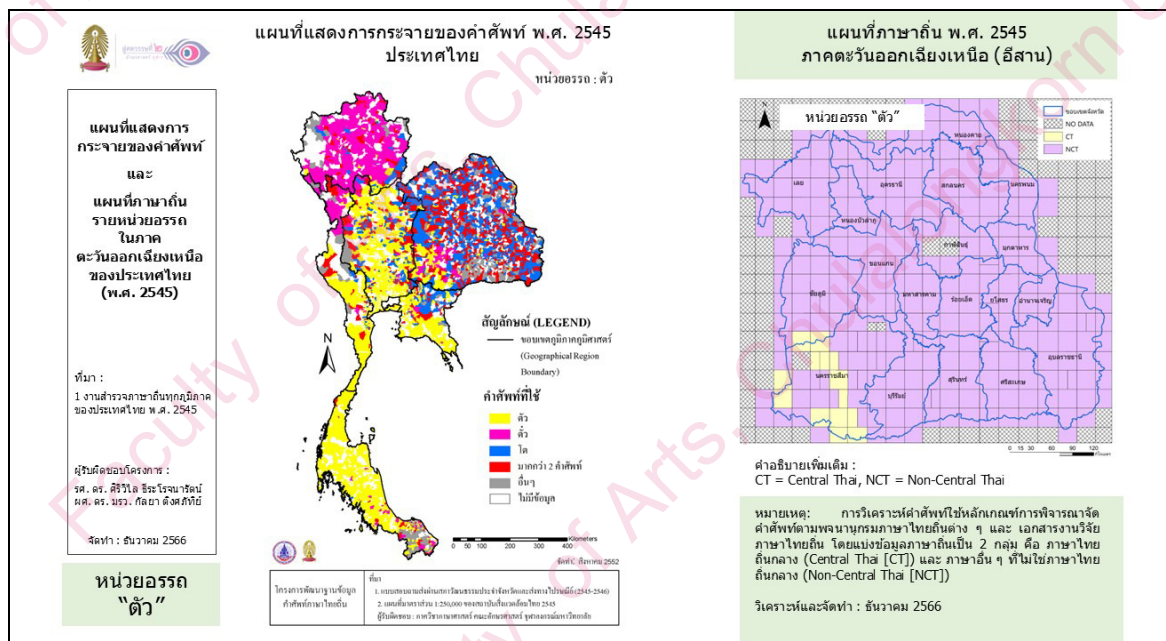
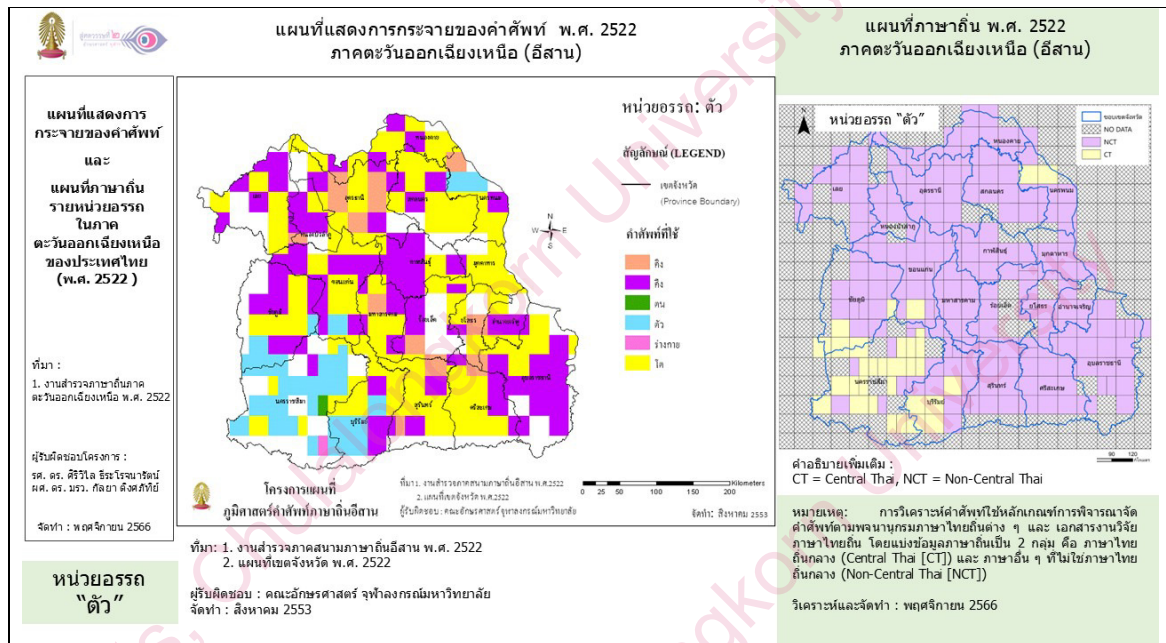








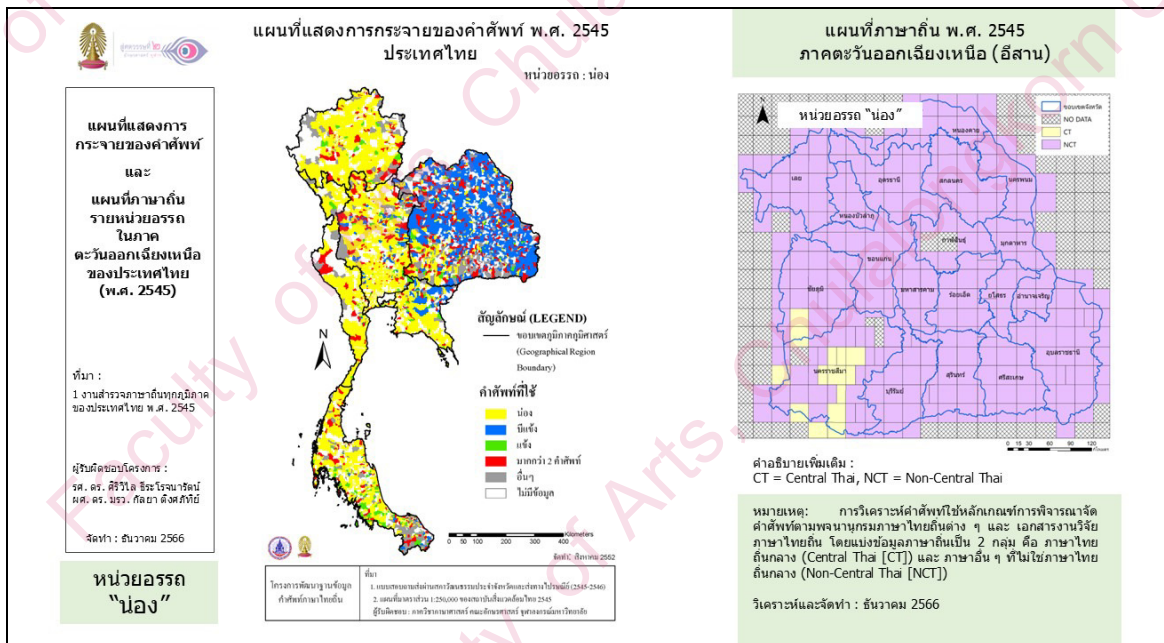
## ตัว







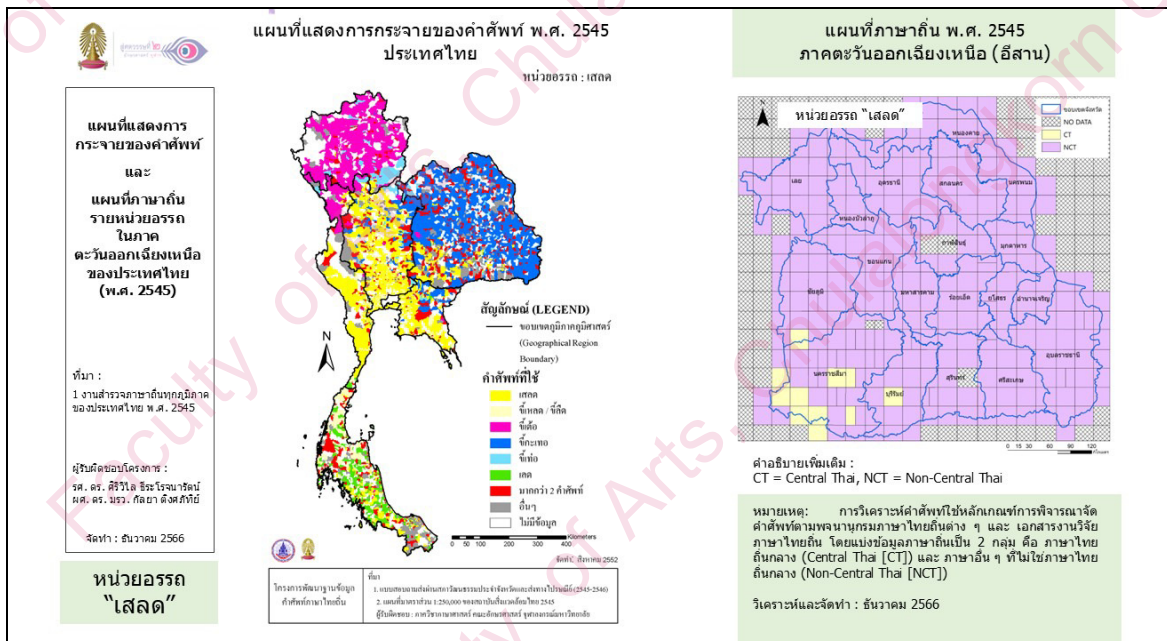
น้อง





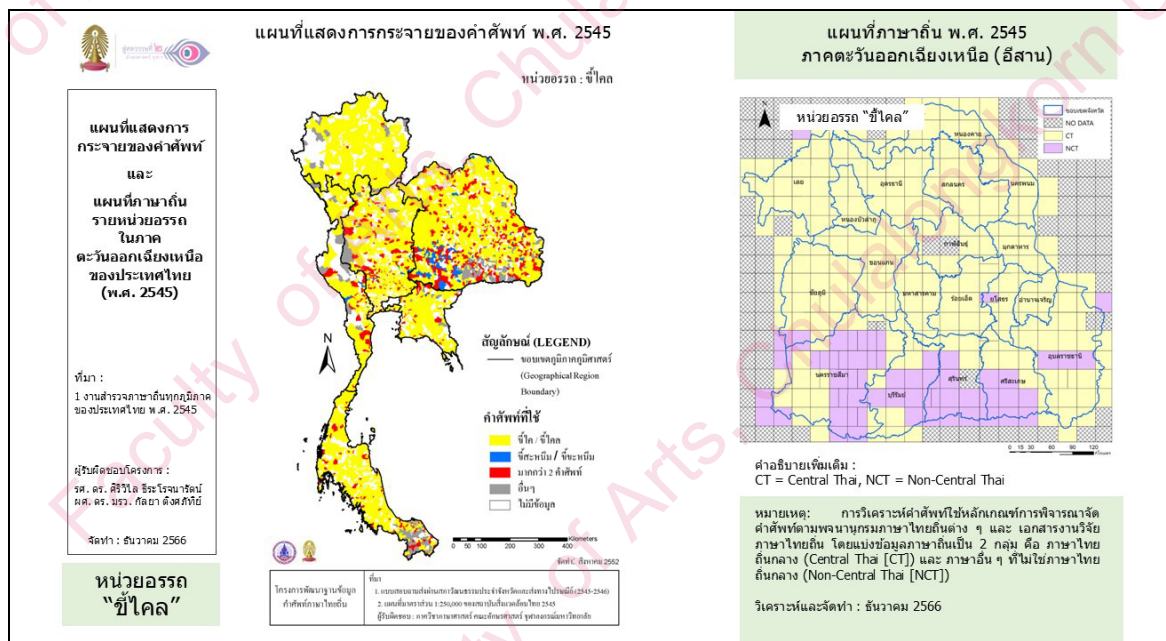
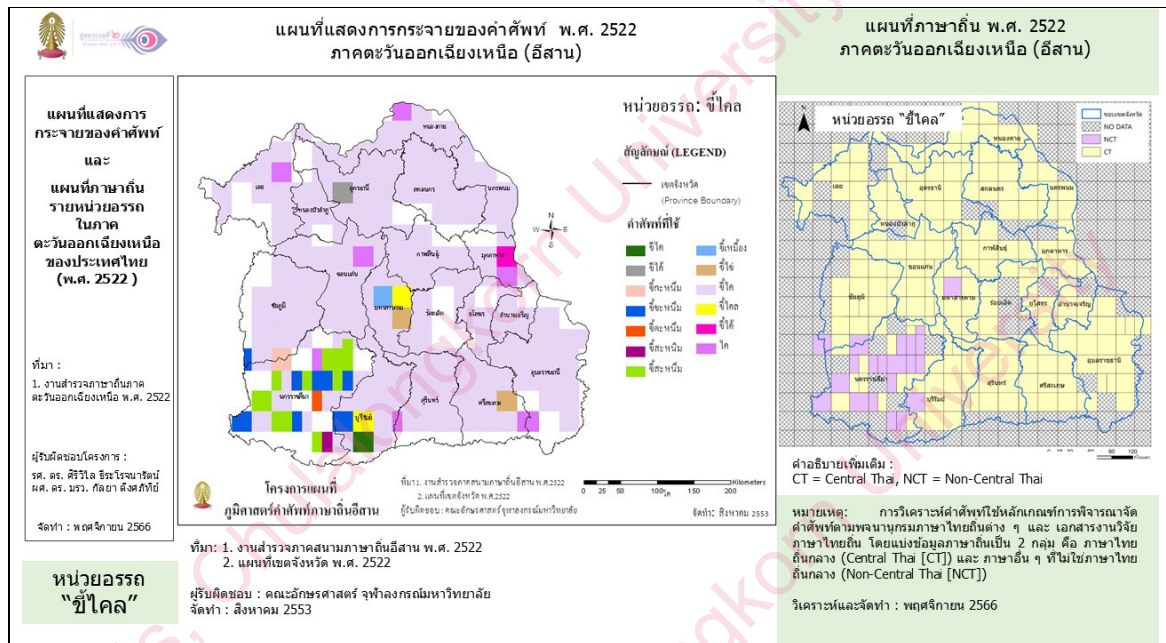




[illegible]



## ชีโคล

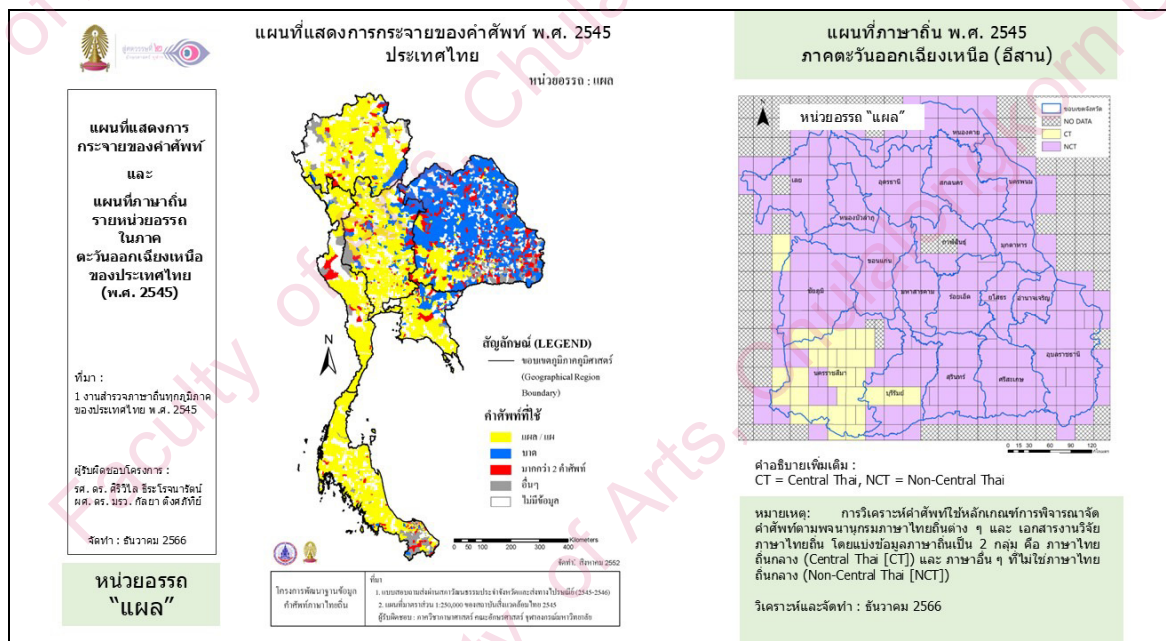
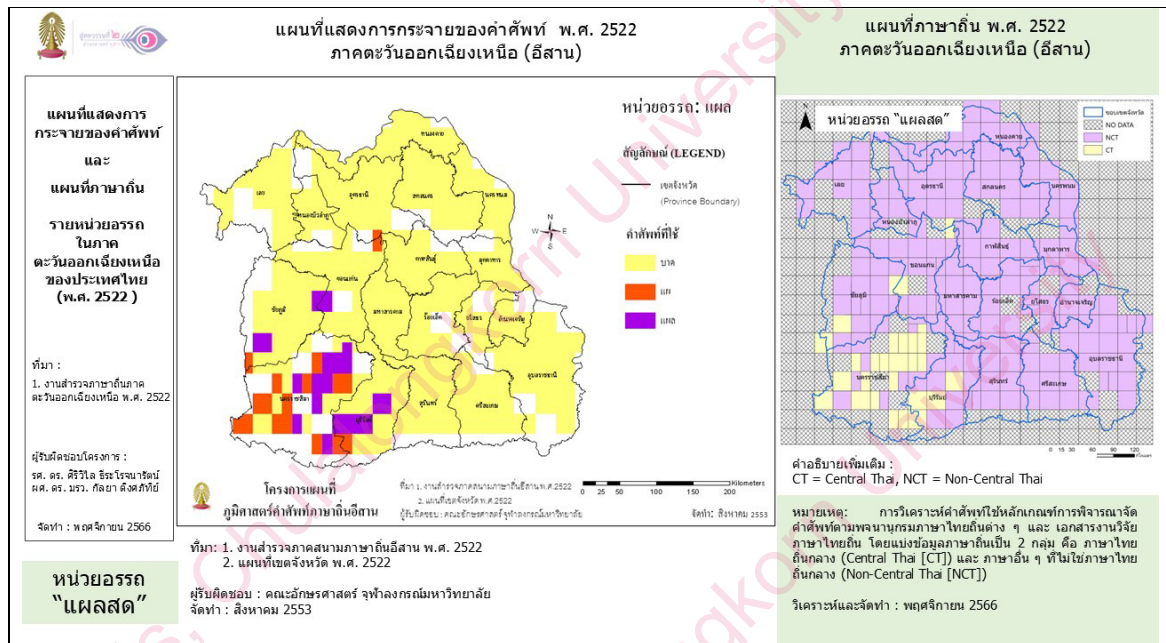






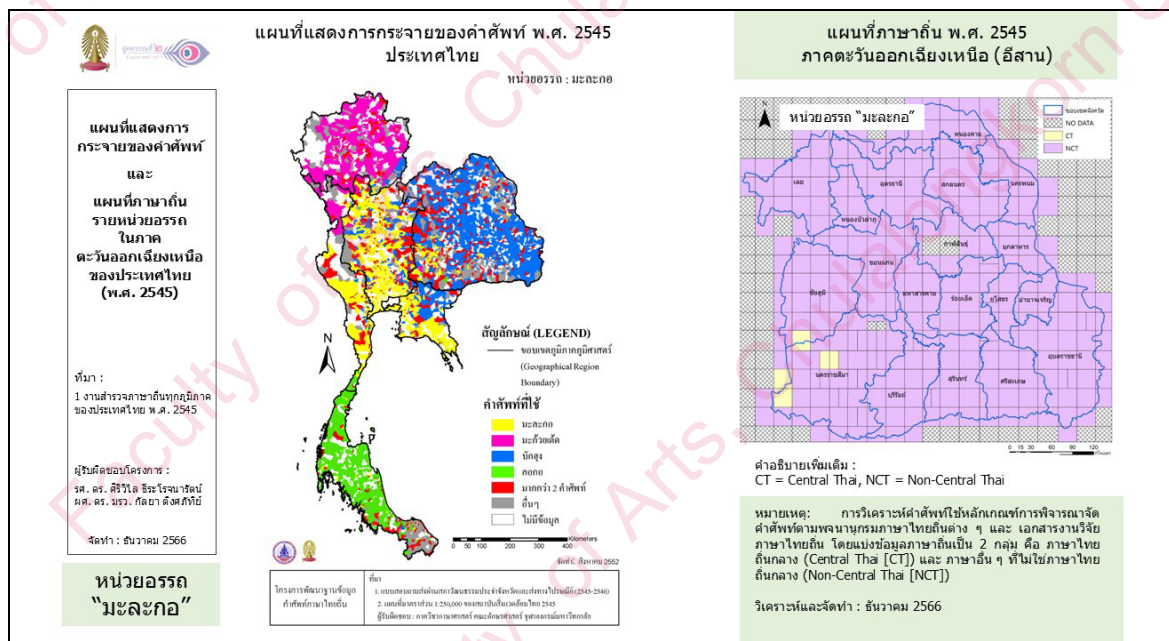
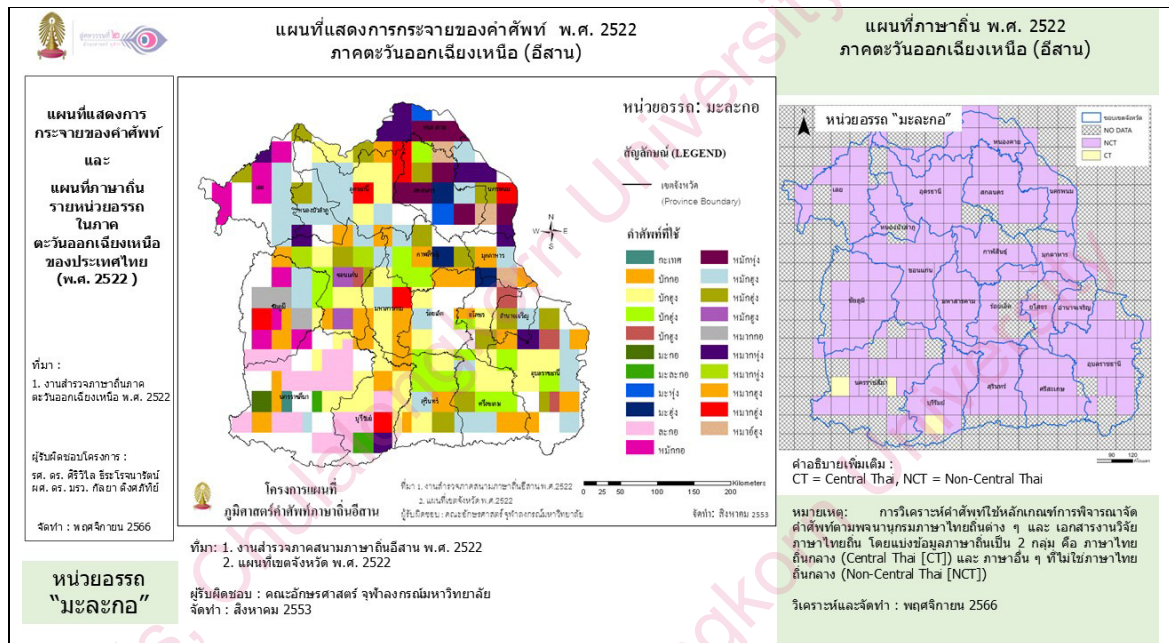


## แผนที่





## มะละกอ



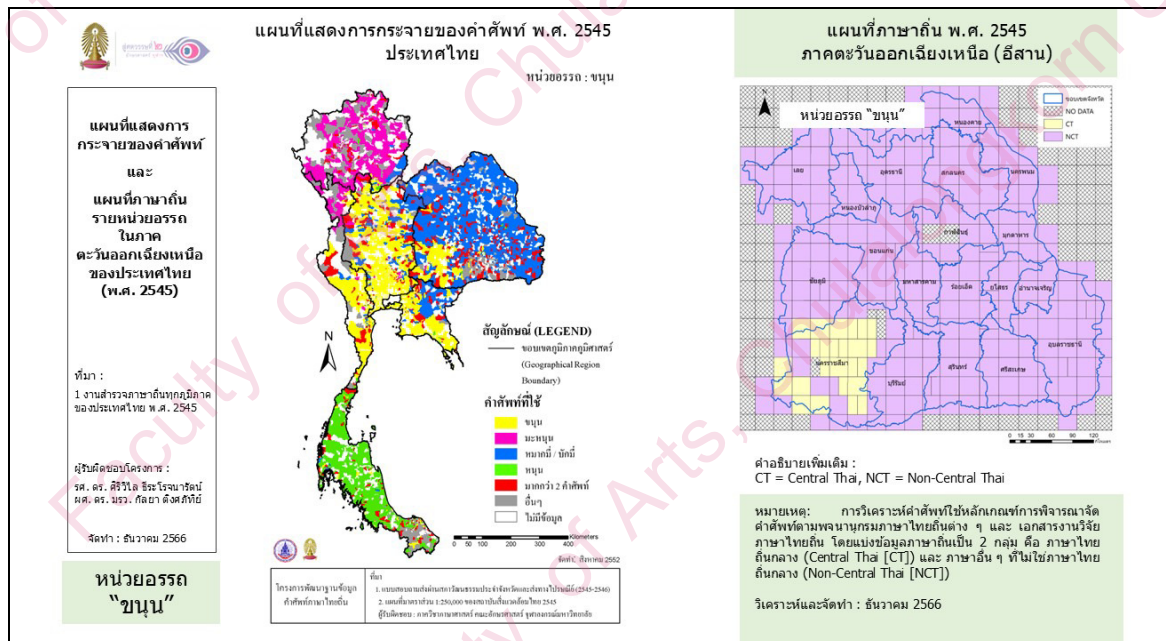




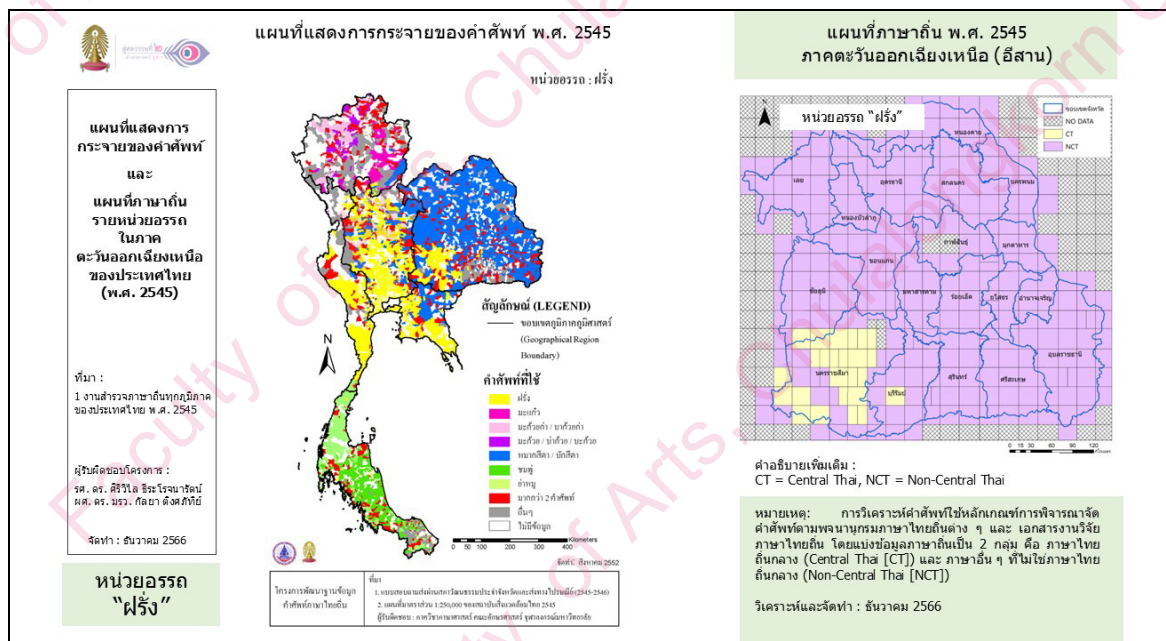
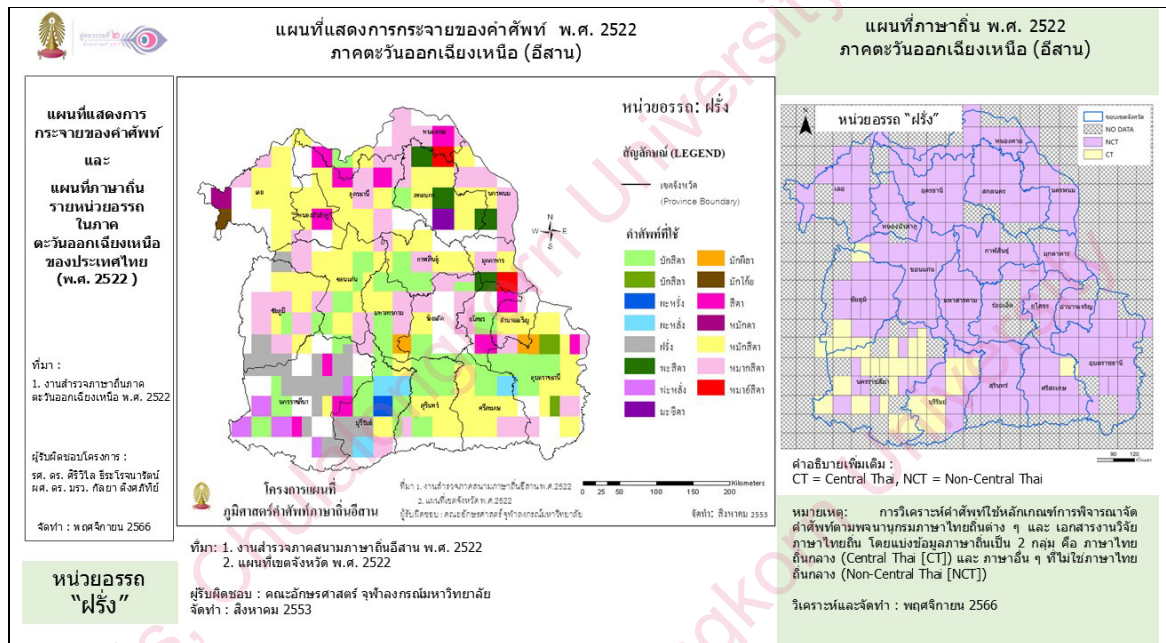




ชุนน

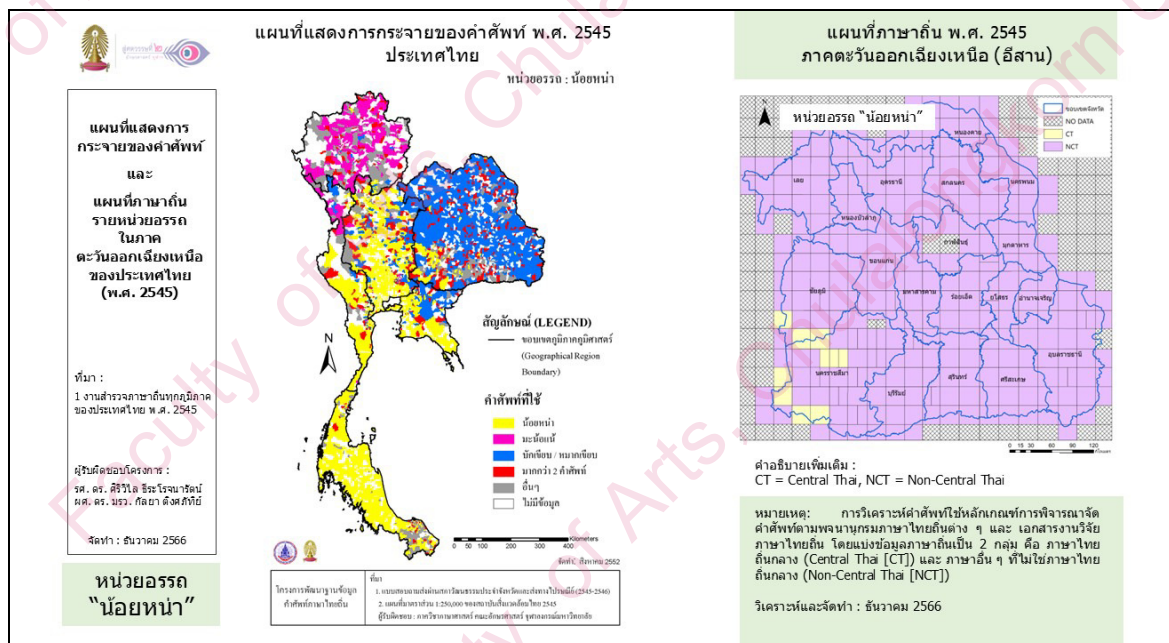
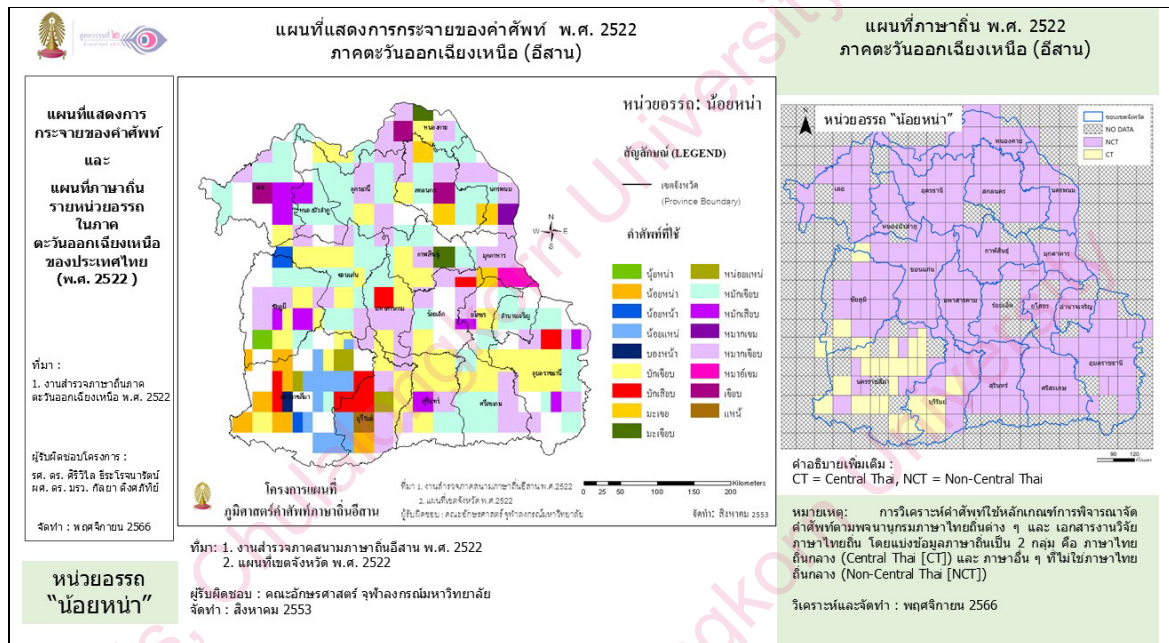


## ฝรั่ง



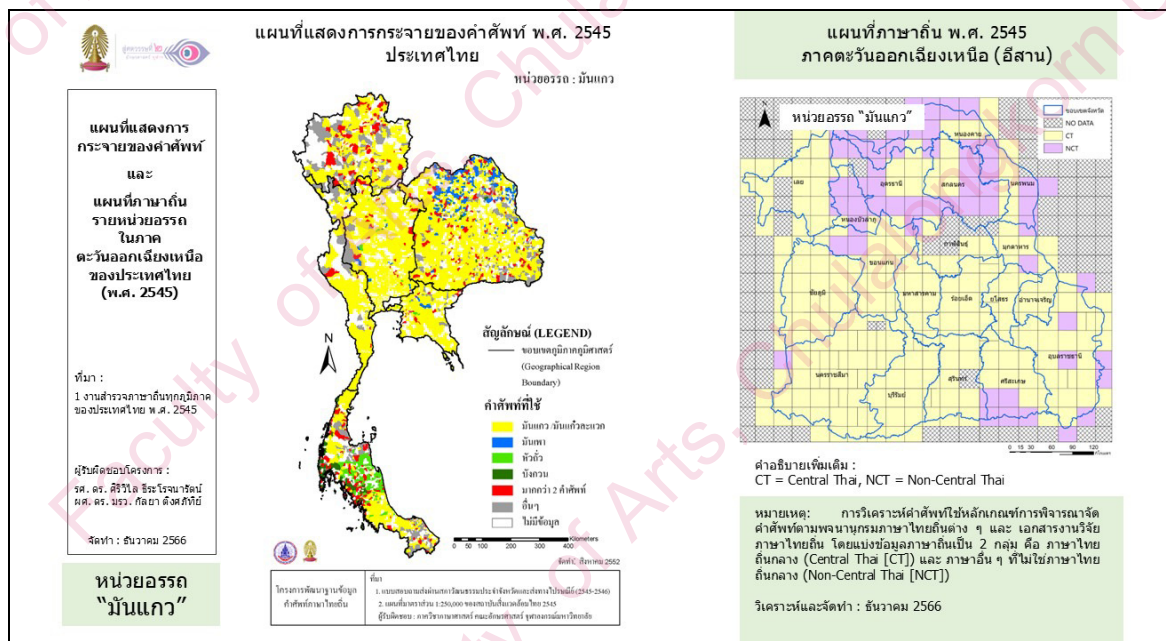
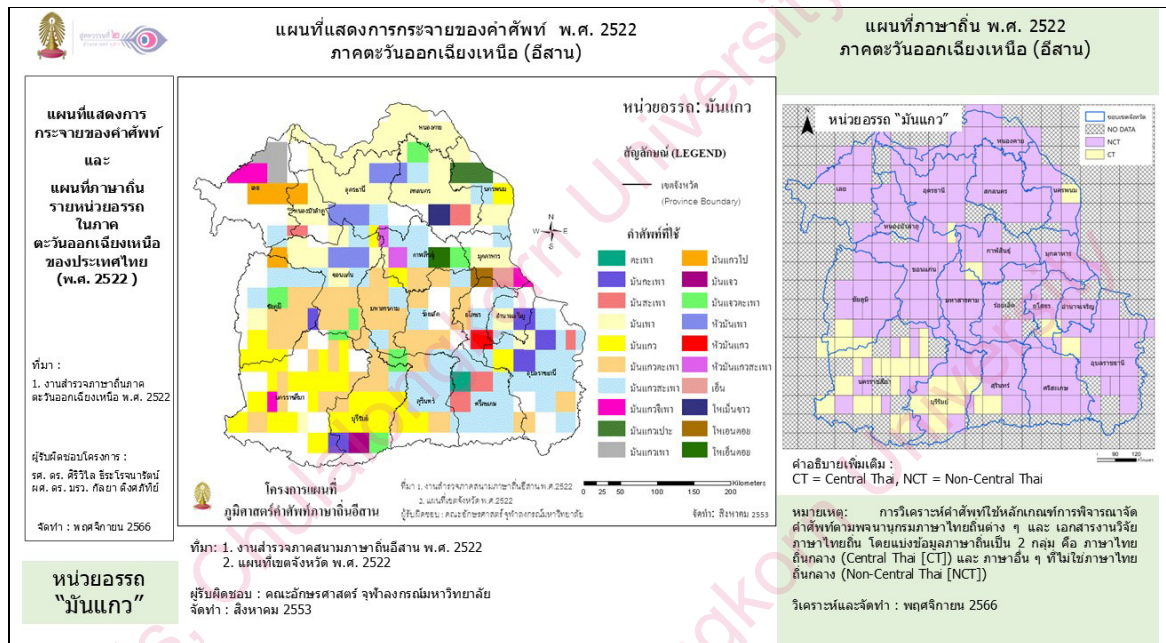


## นอ่ยหน้า

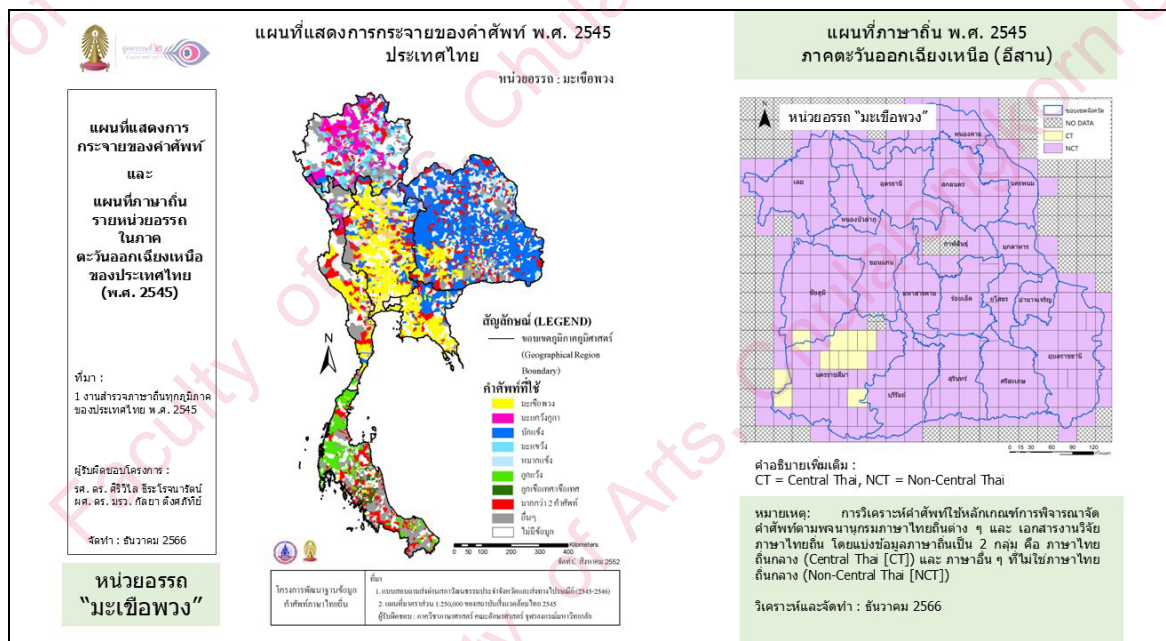
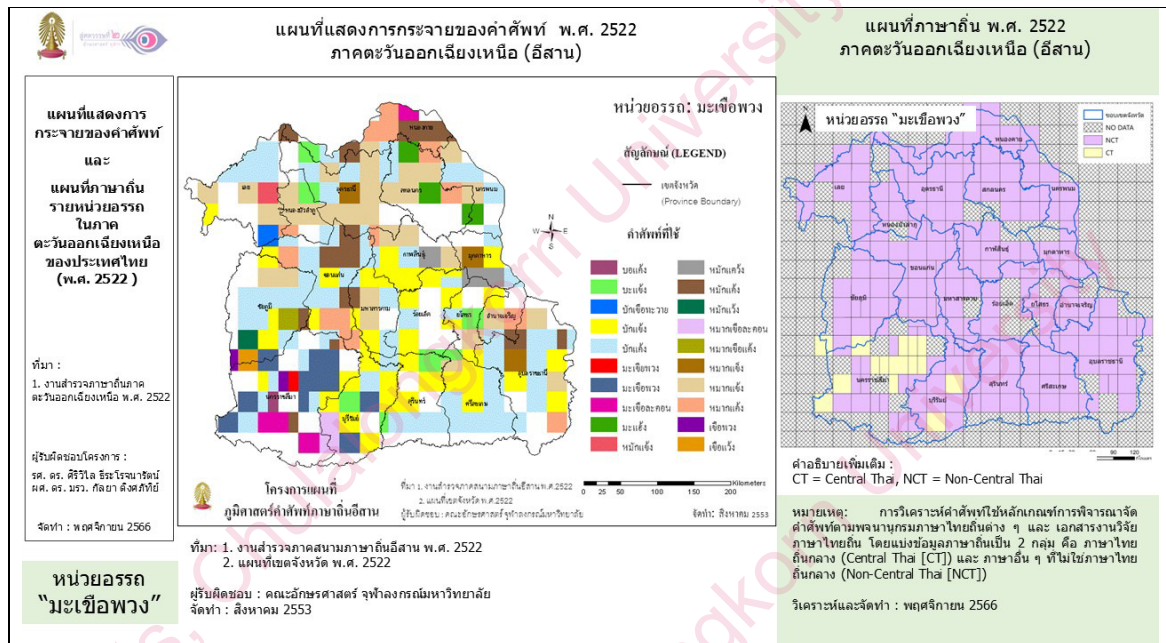




## มันแกว



## มะเขือพวง







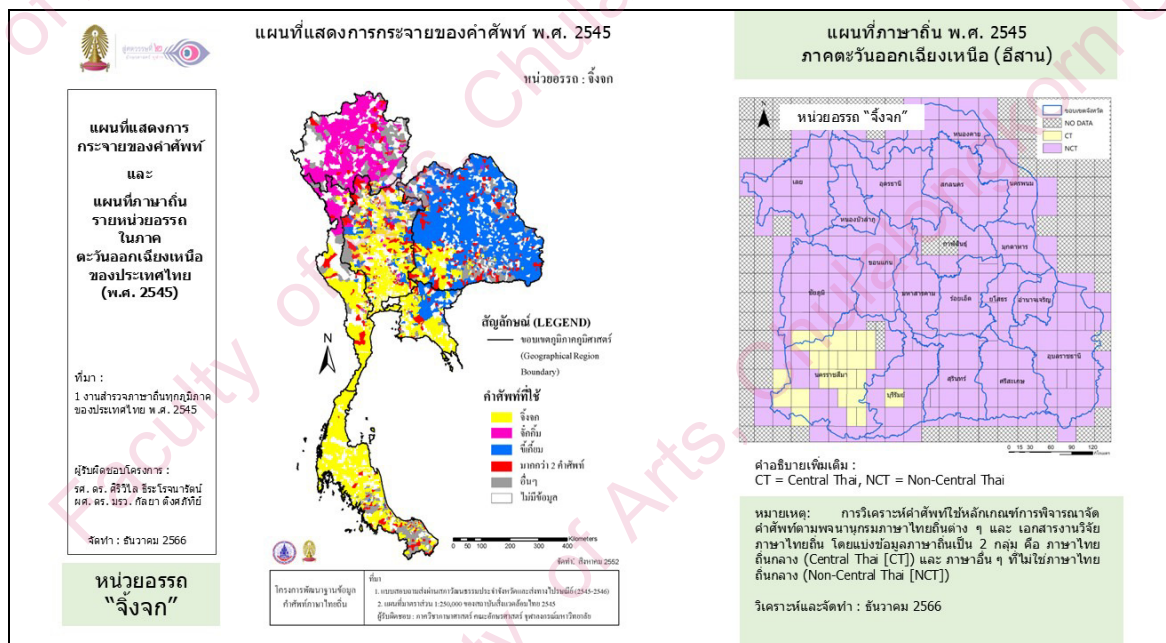






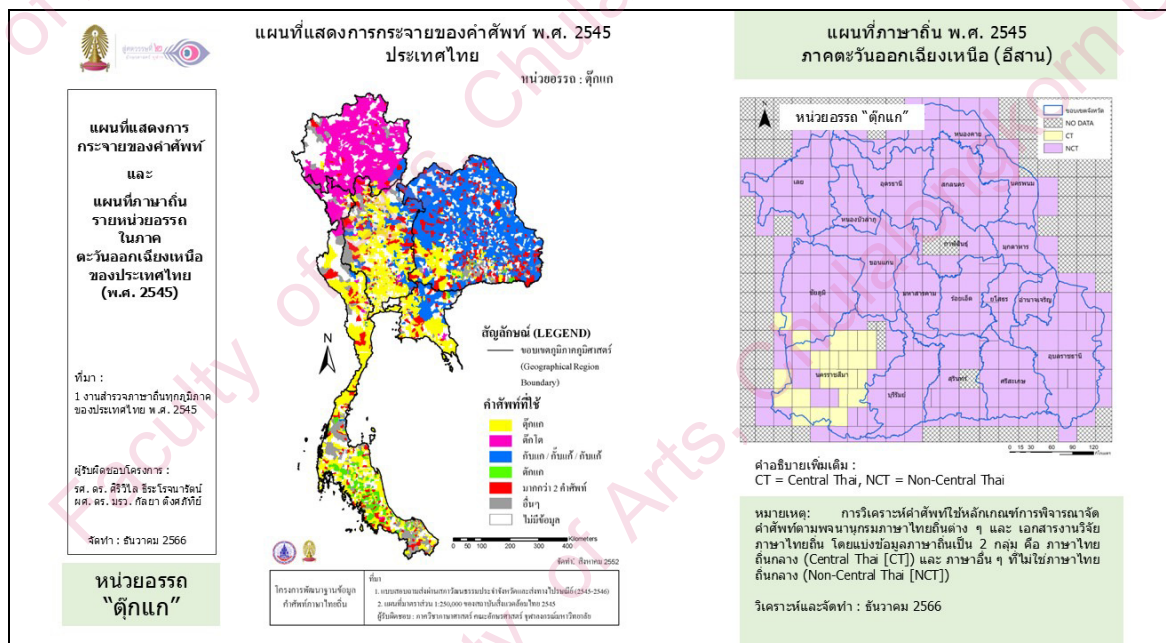


จึงจก





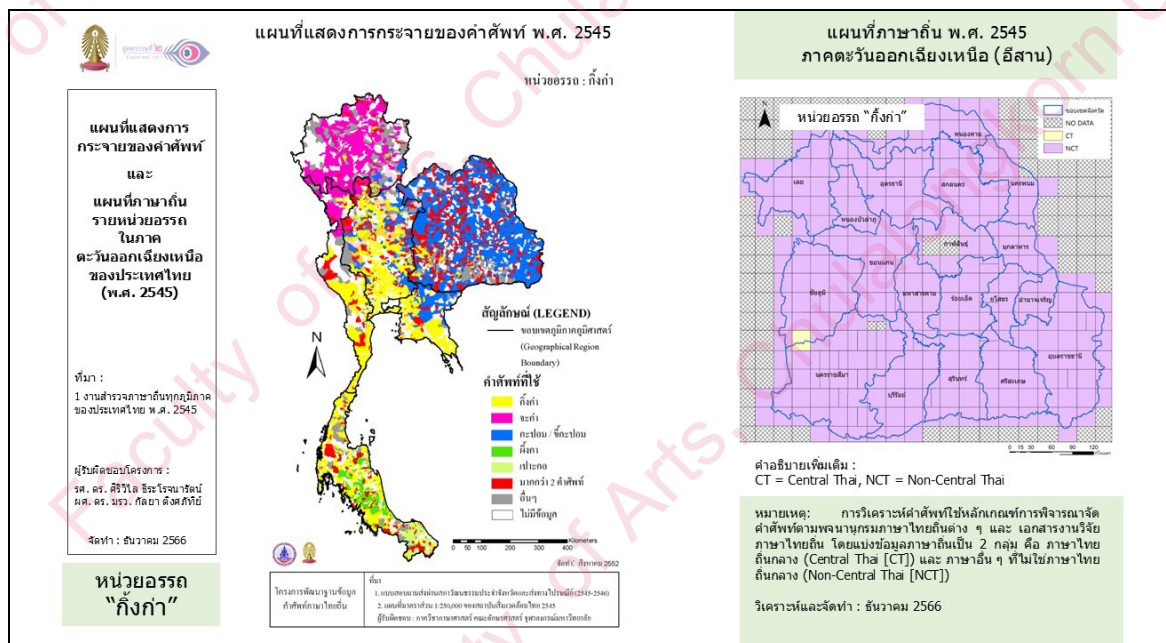
ត្រីកោណ







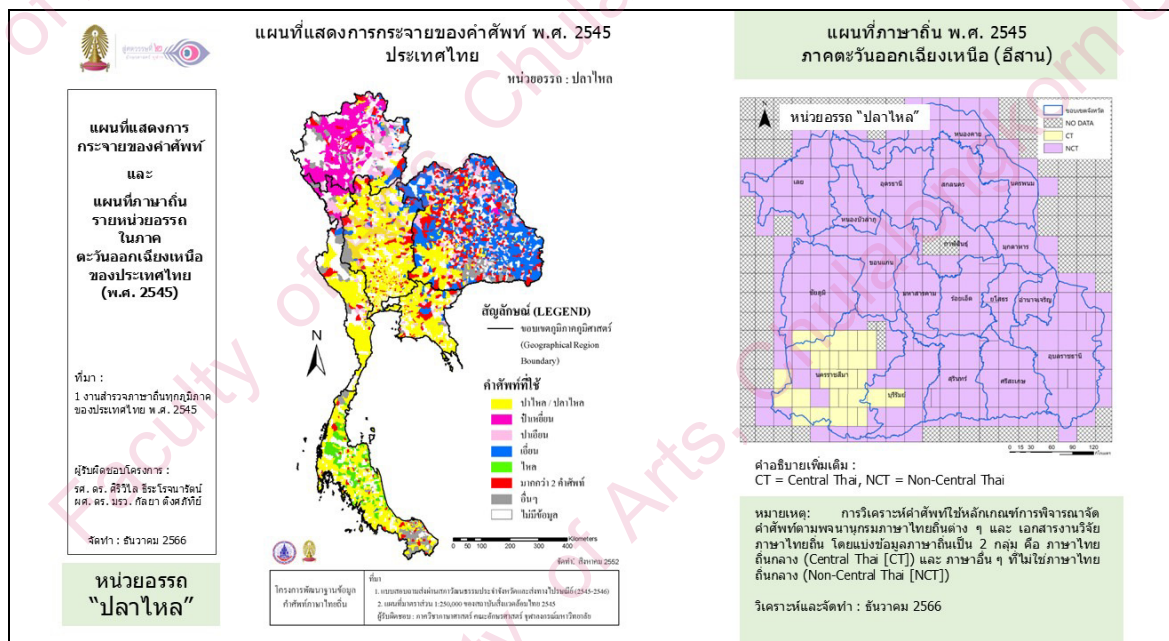
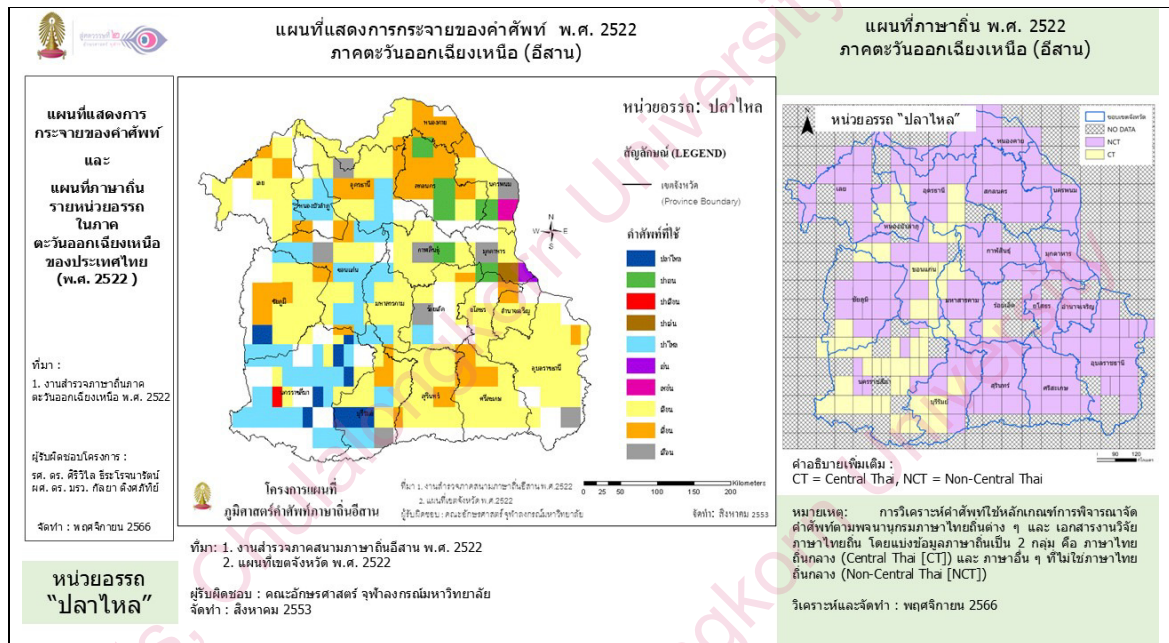
กึ่งกำ





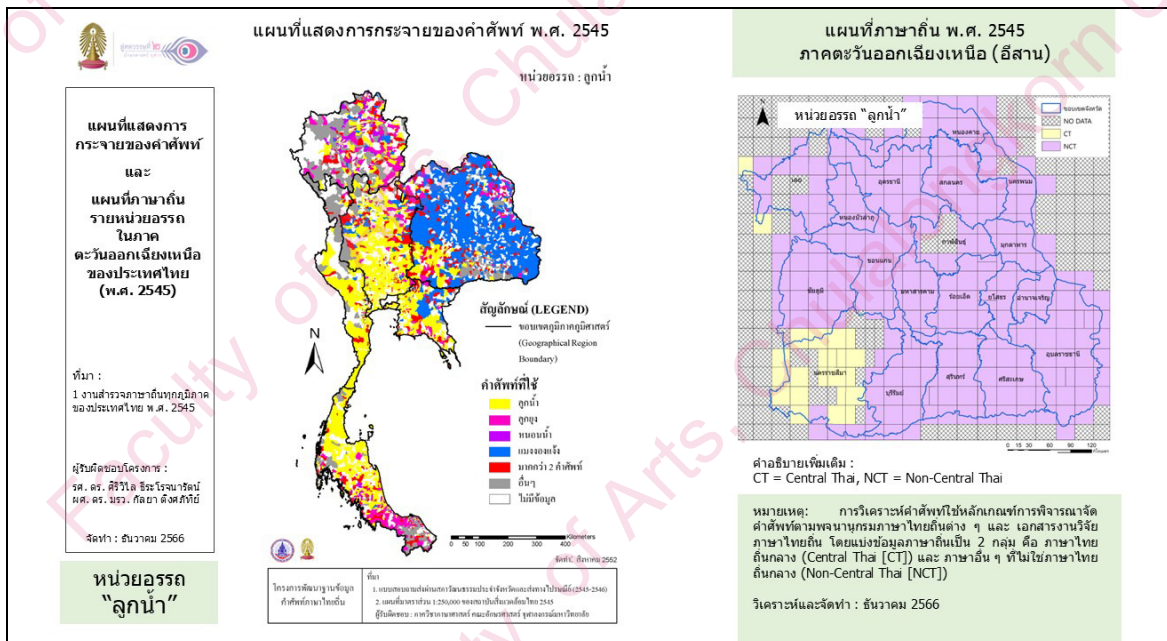
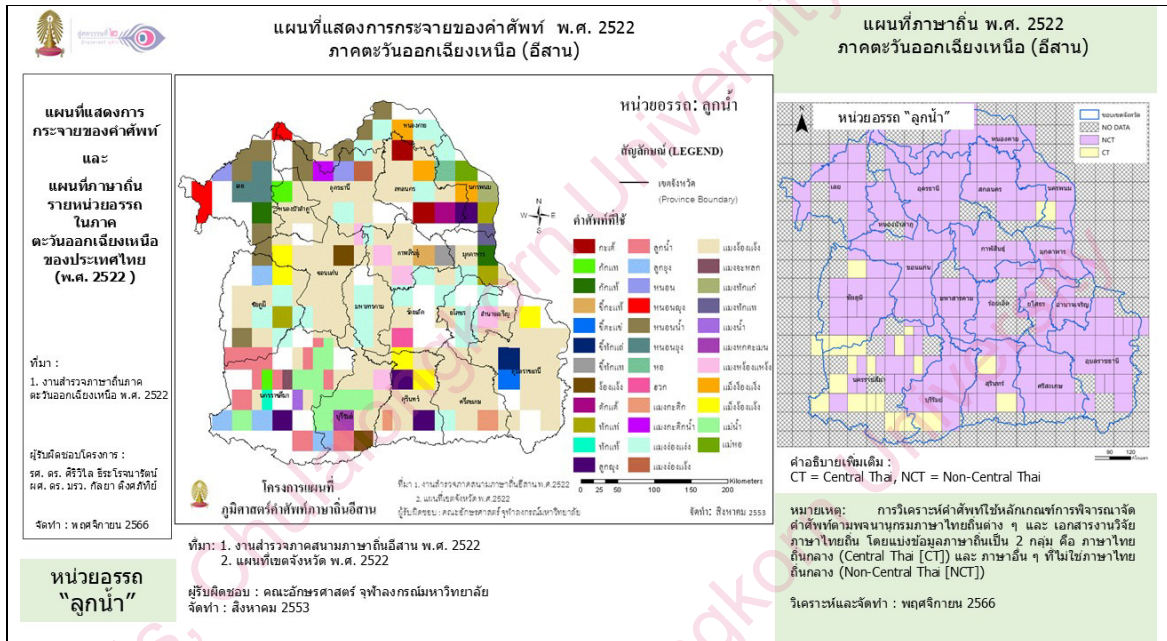


## ปลาไหล





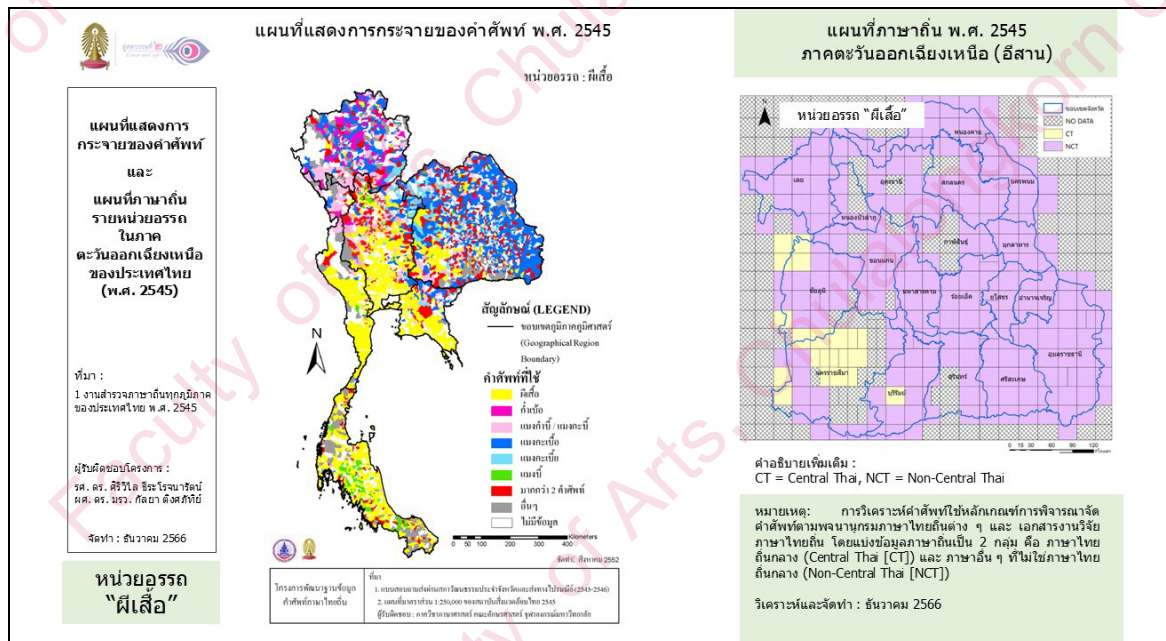
## ลูกน้ำ





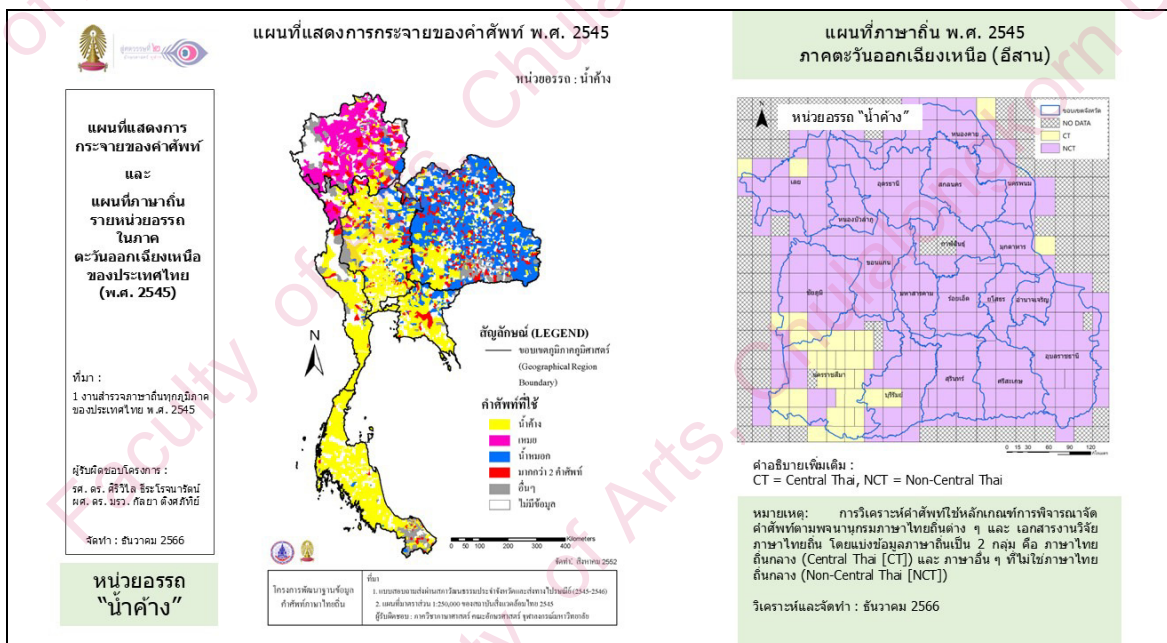
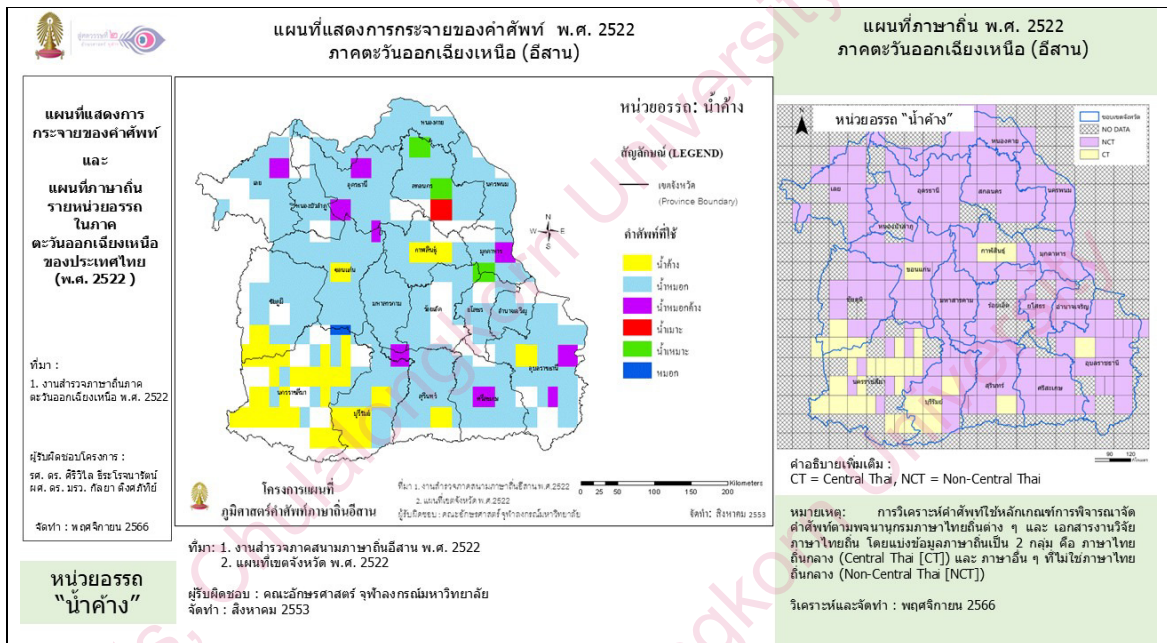


ដីស្តោ





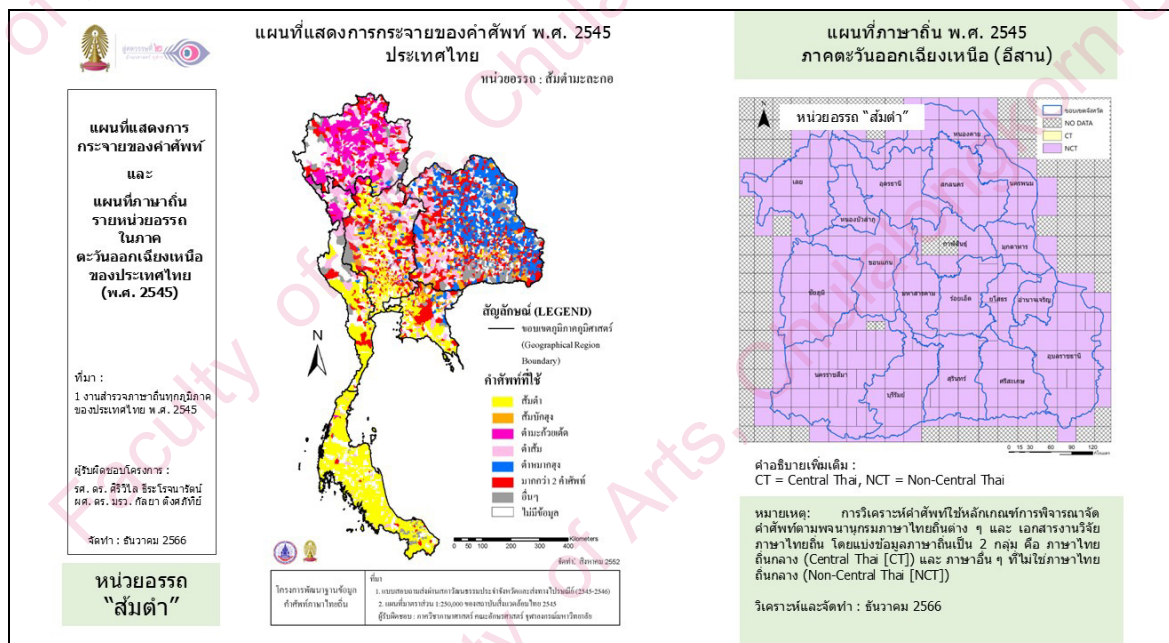
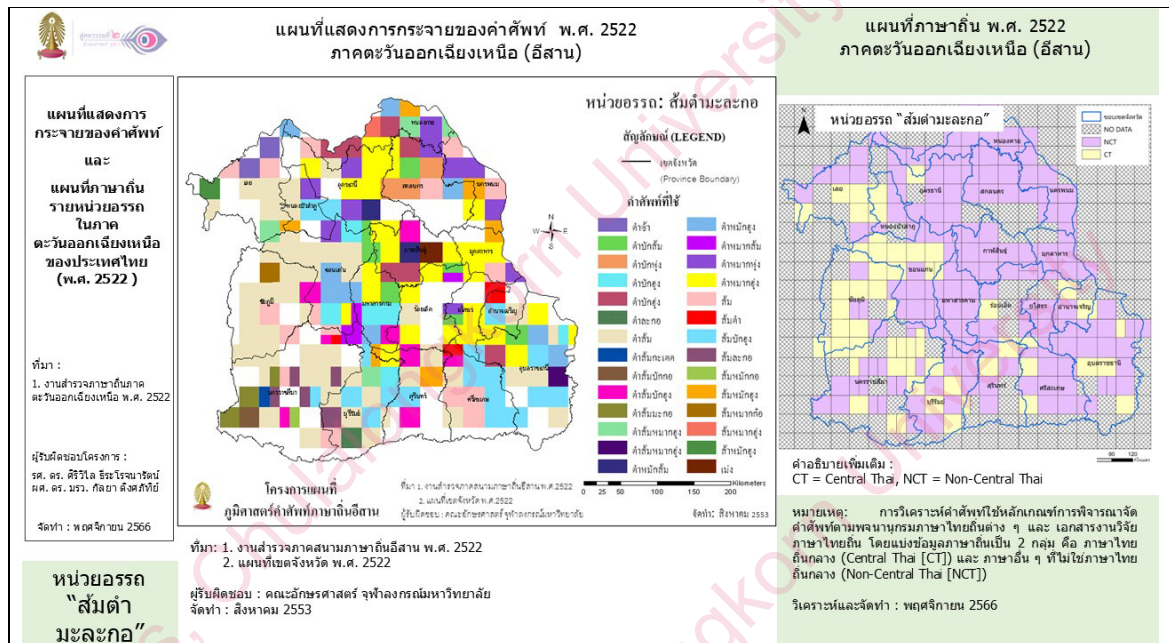
## น้ำค้าง







## สัปดาห์







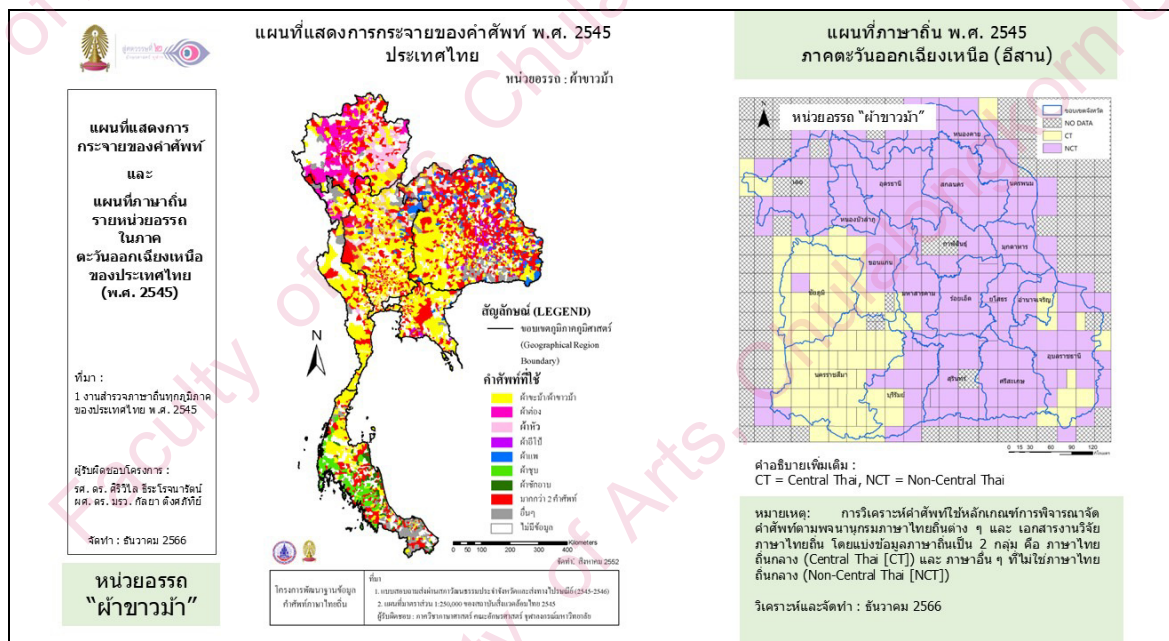
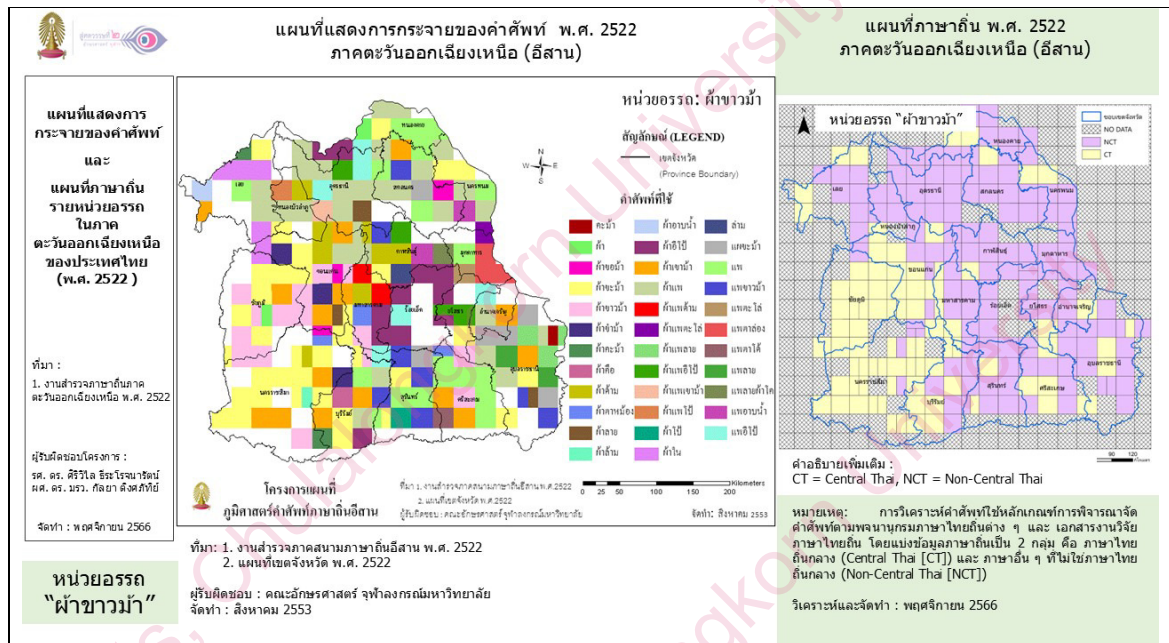






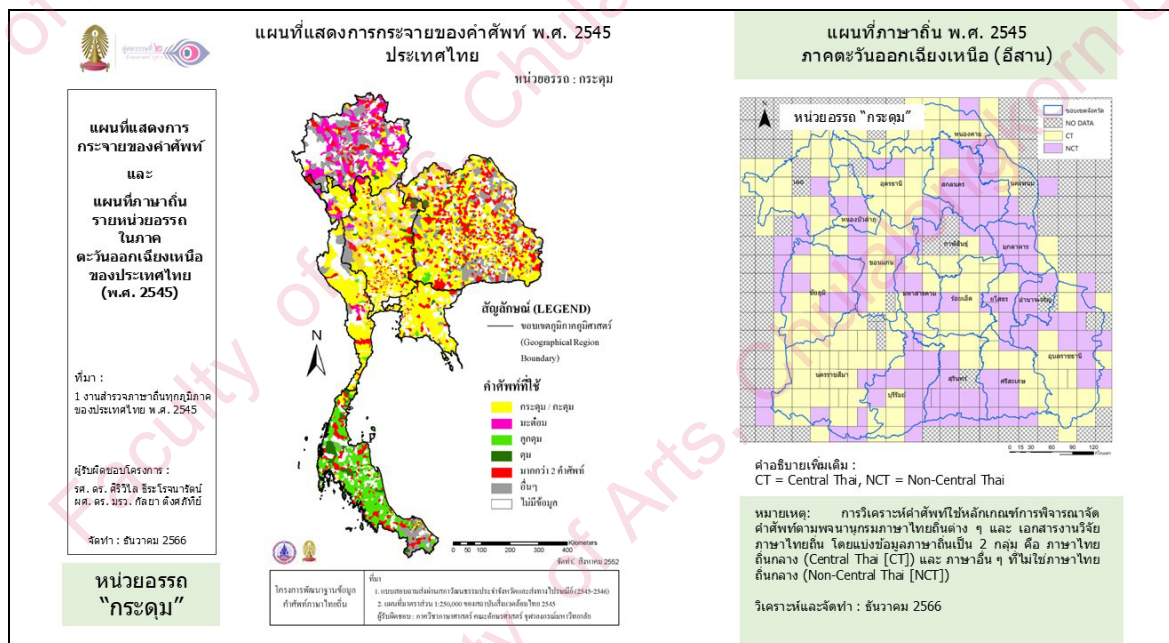
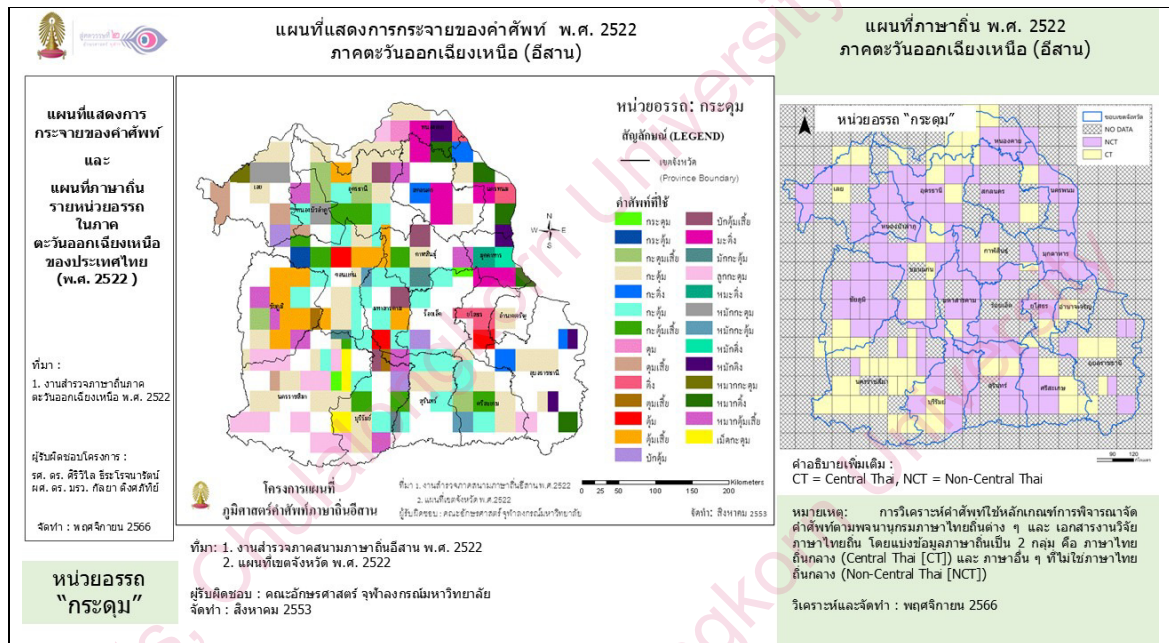


## ผ้าขาวม้า

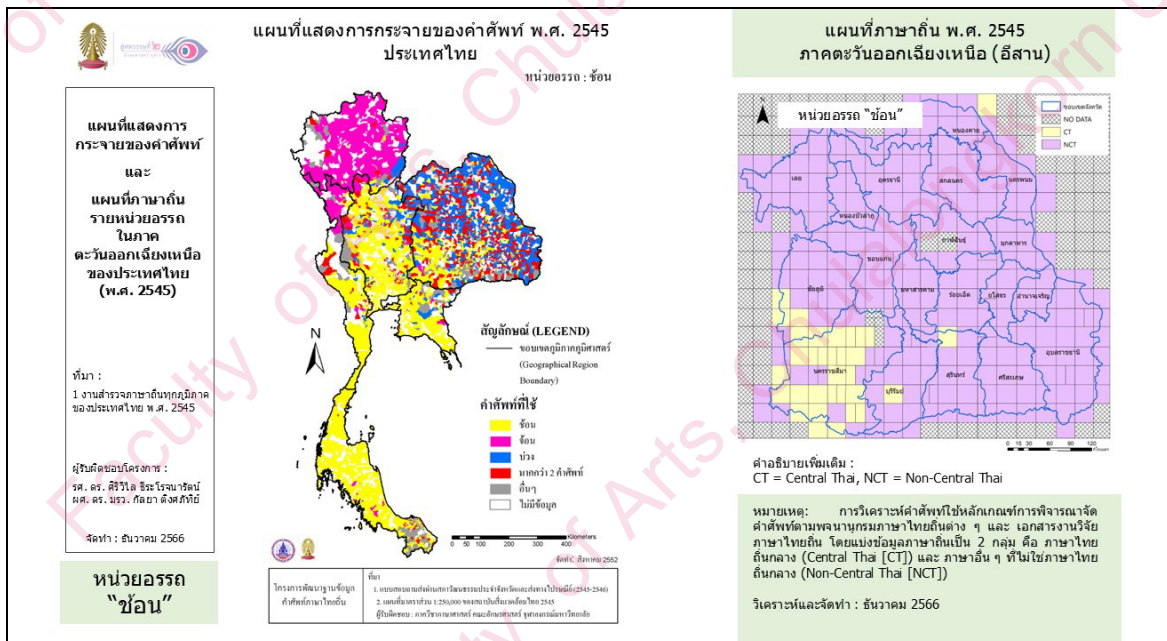




## กระดุม

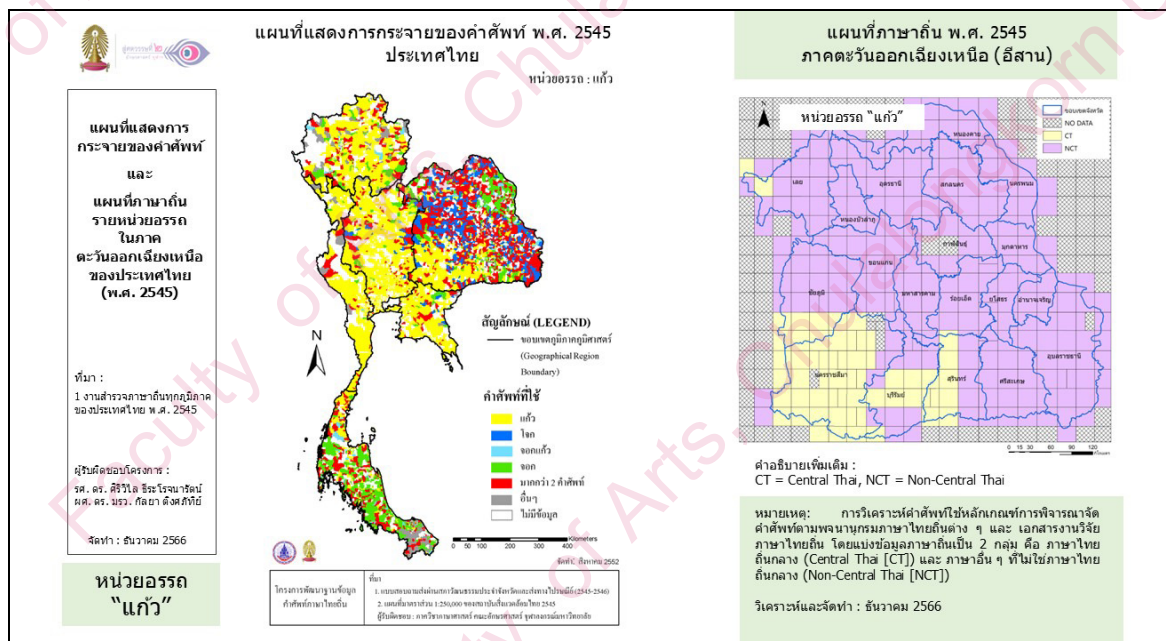
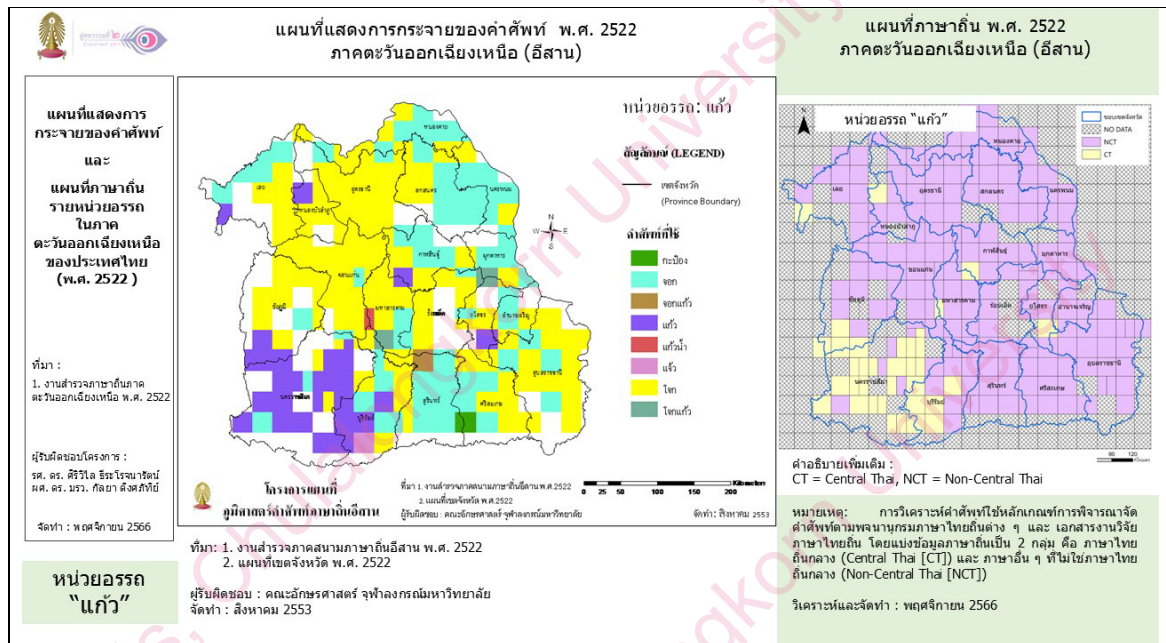


ชื่อน



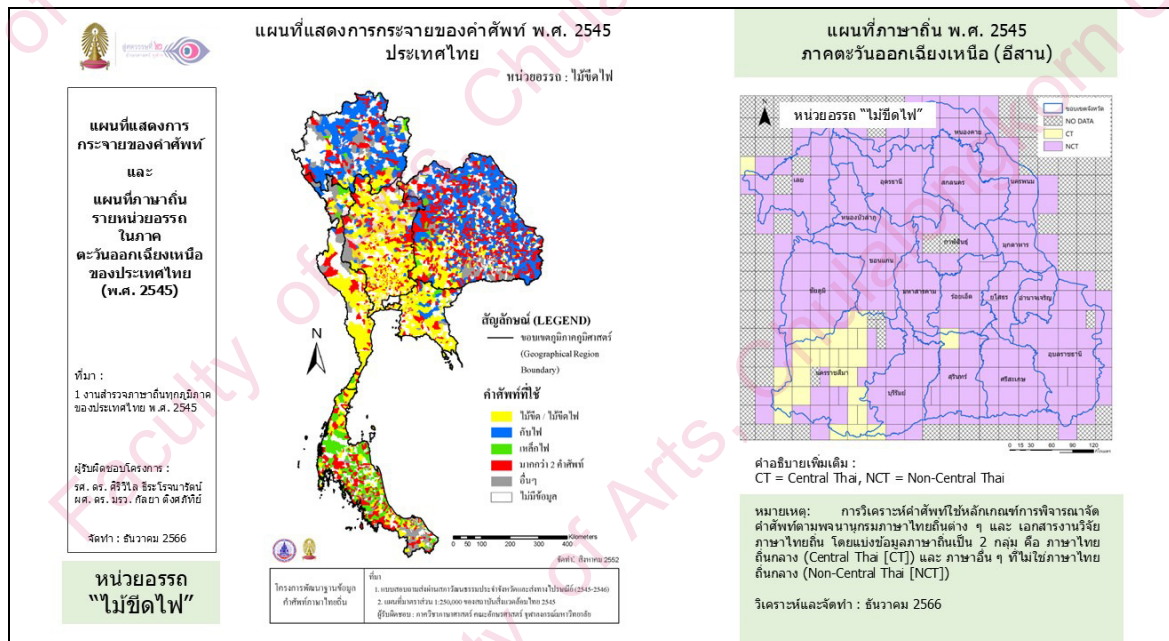
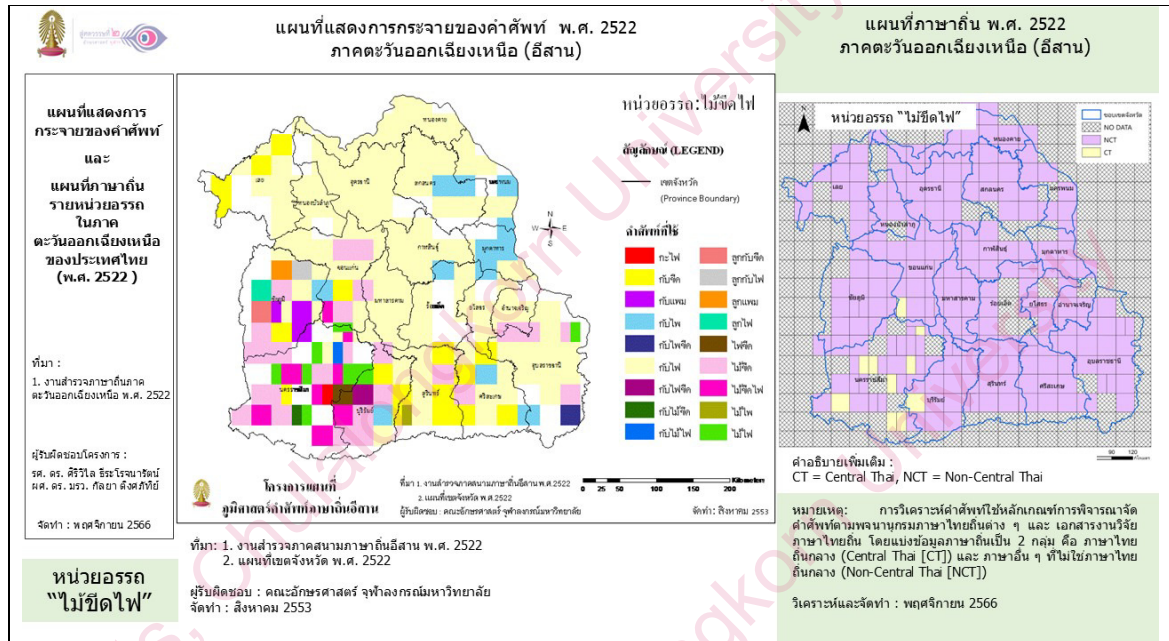


## แก้ว

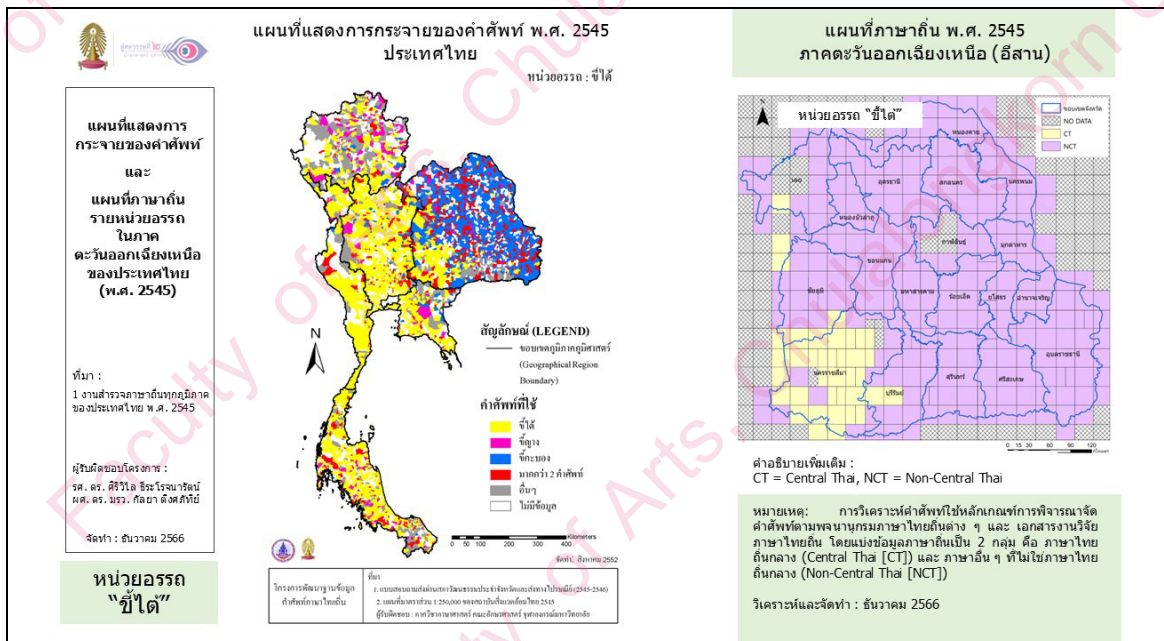




## ไม้ขีดไฟ

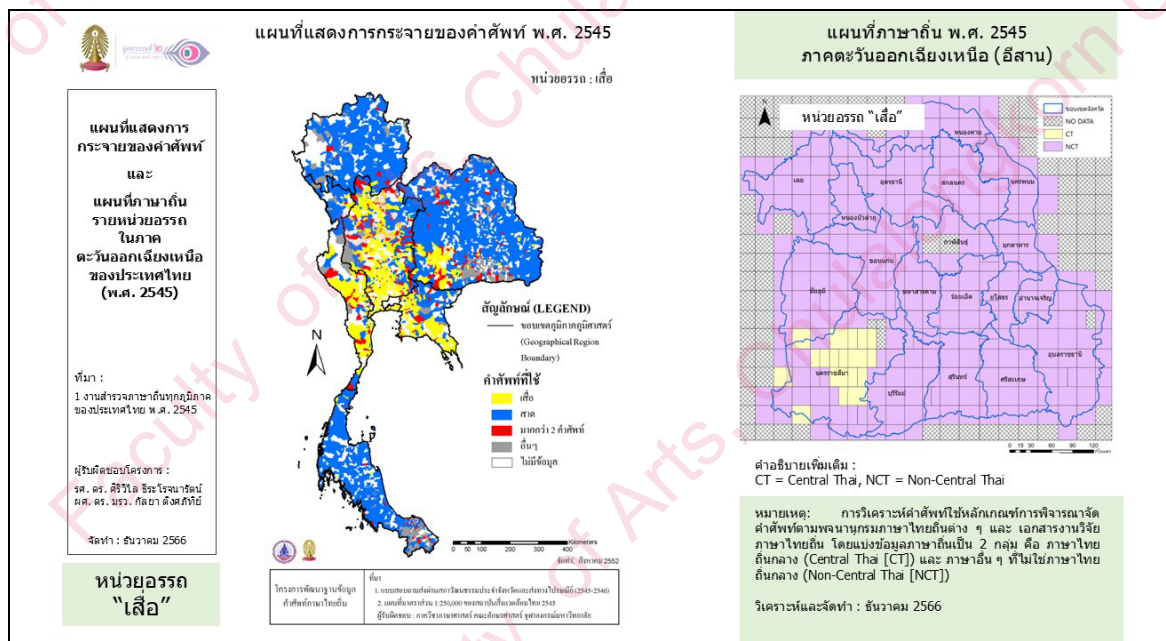
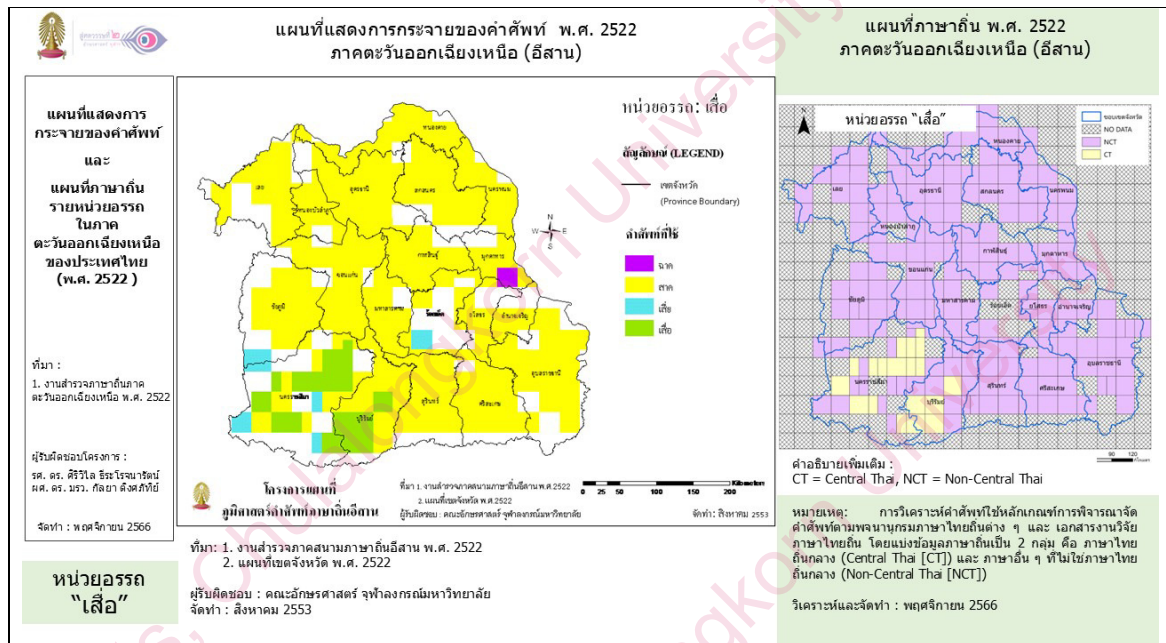


ชี้ได้



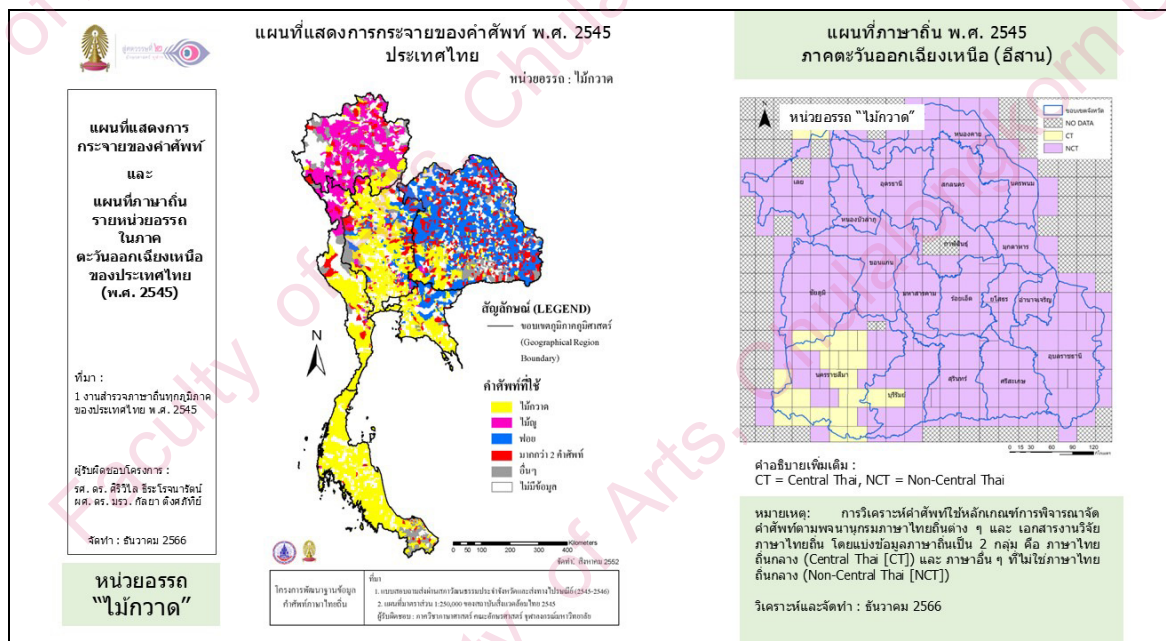
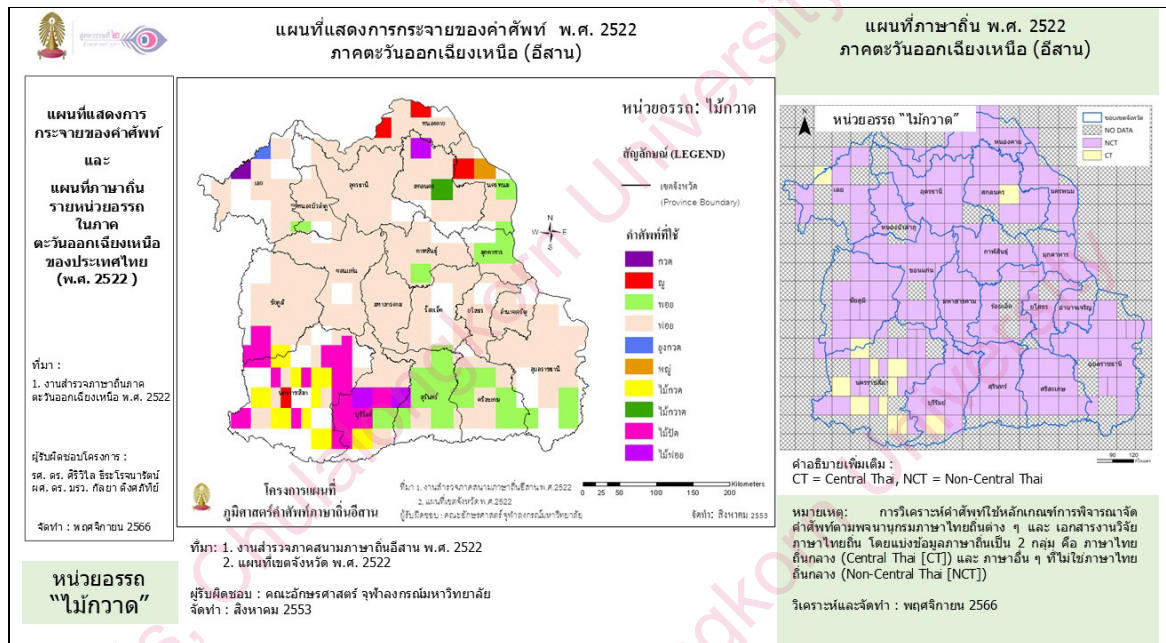


## เสือ





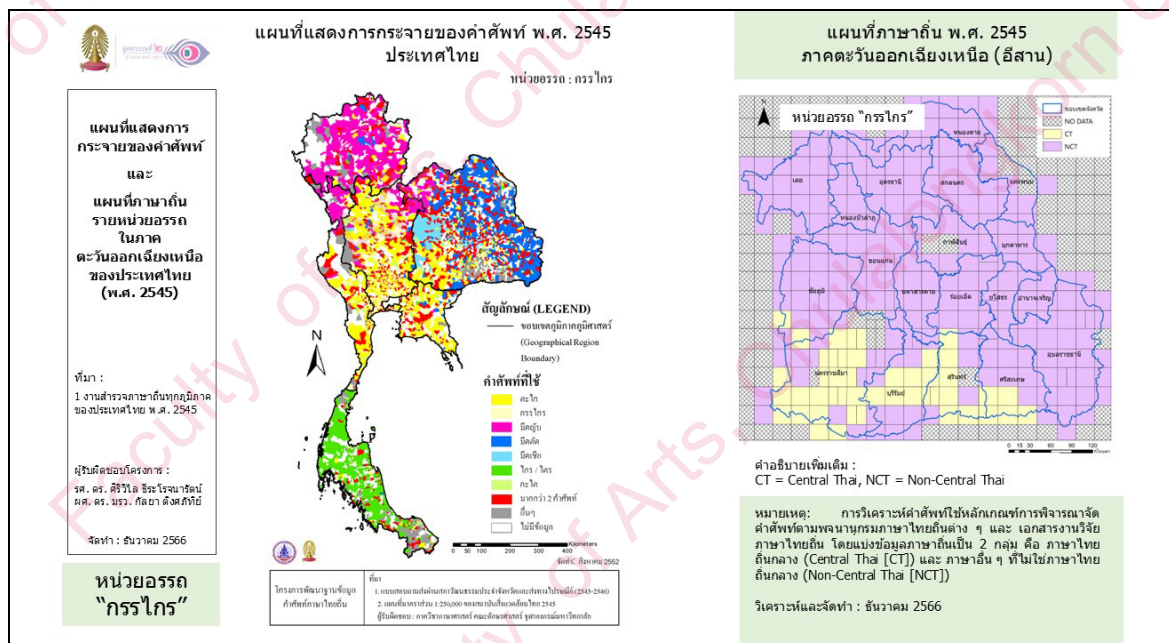
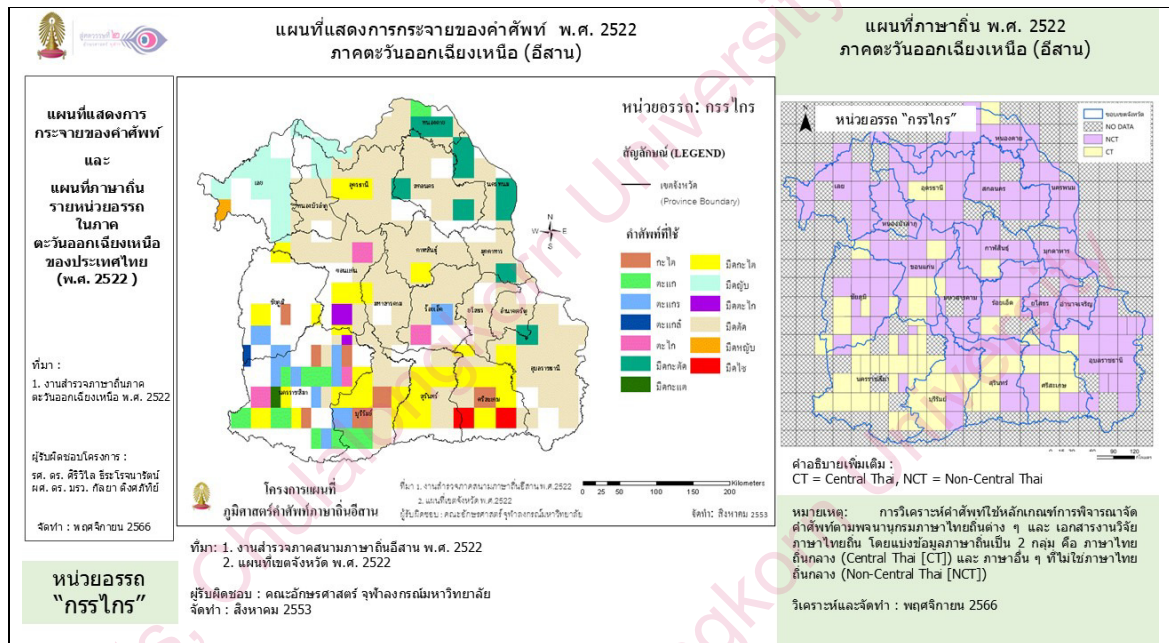
## ไม้กวาด







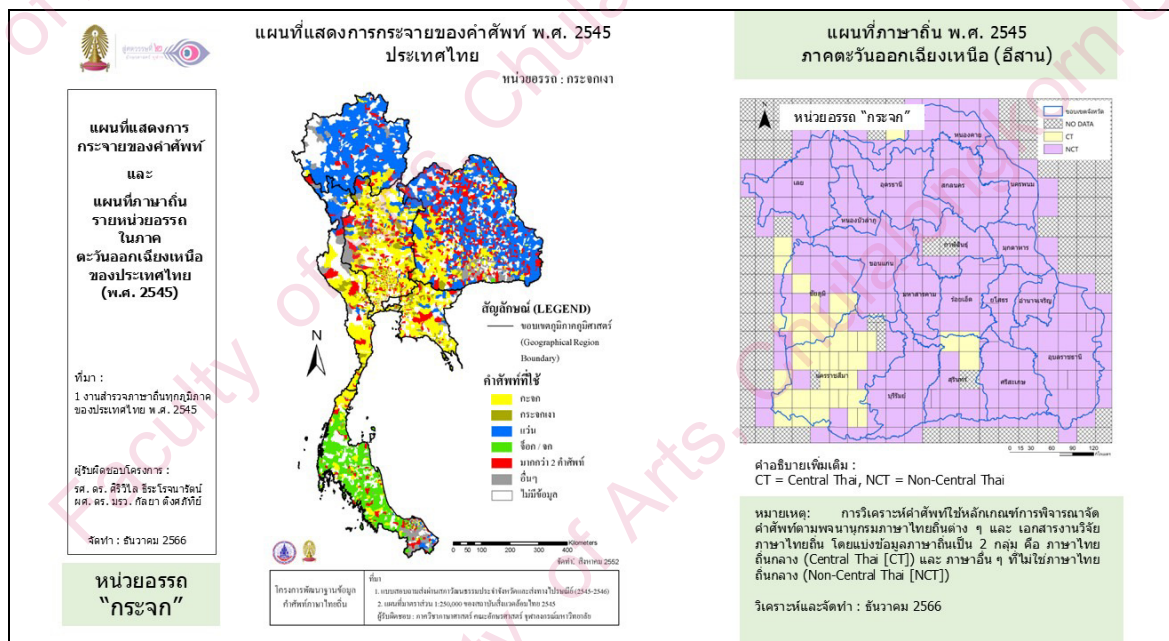
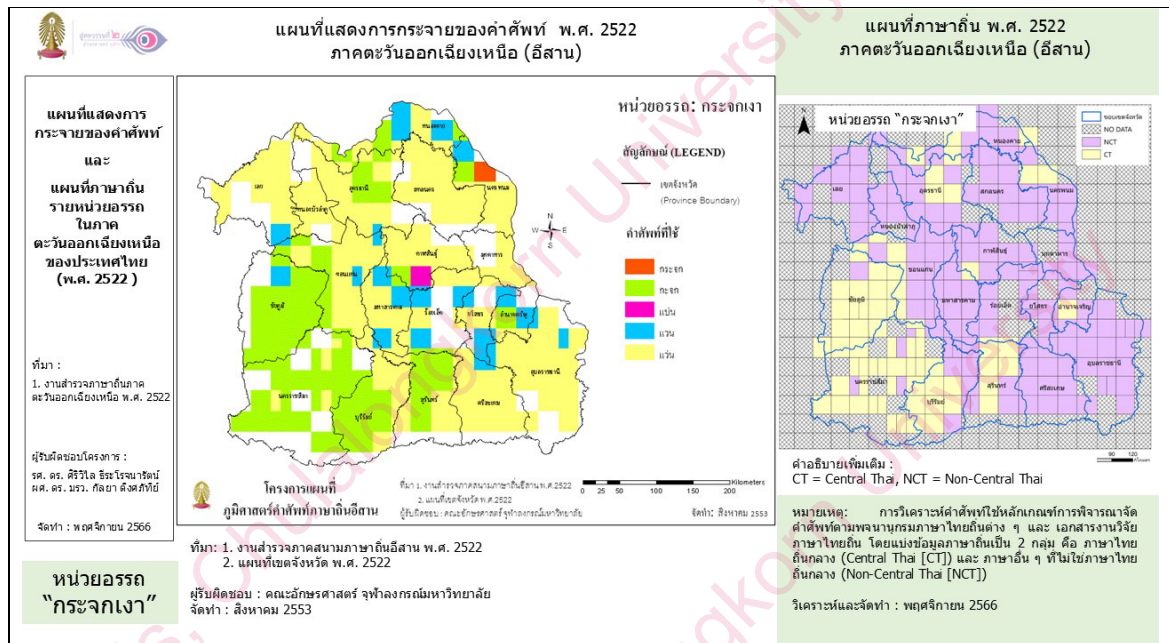
## กรรไกร





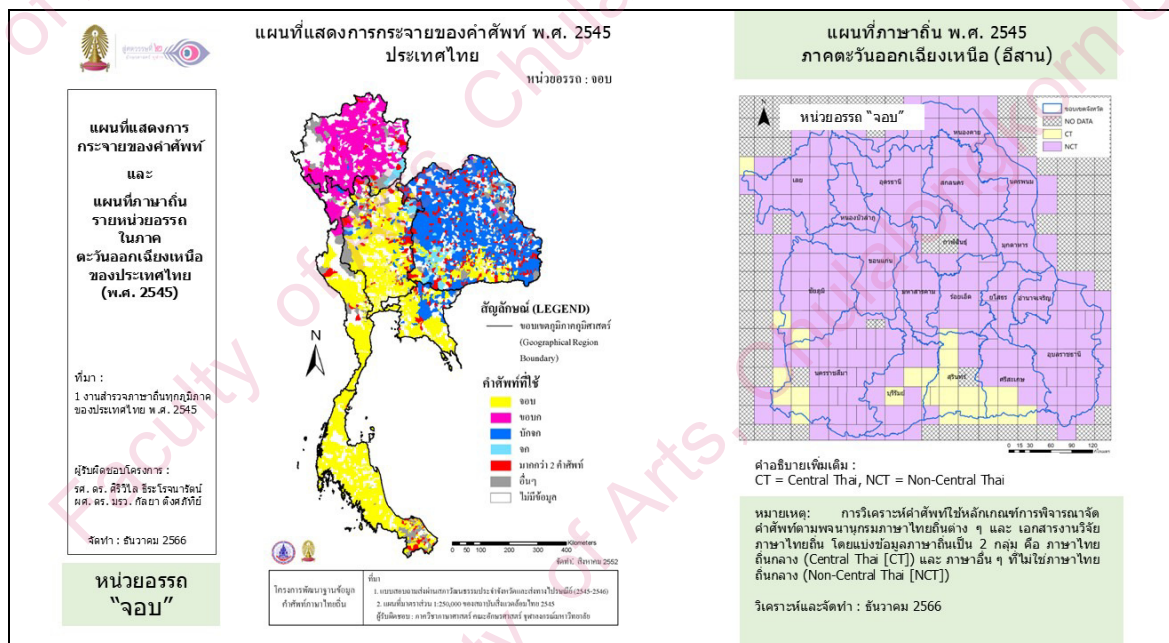
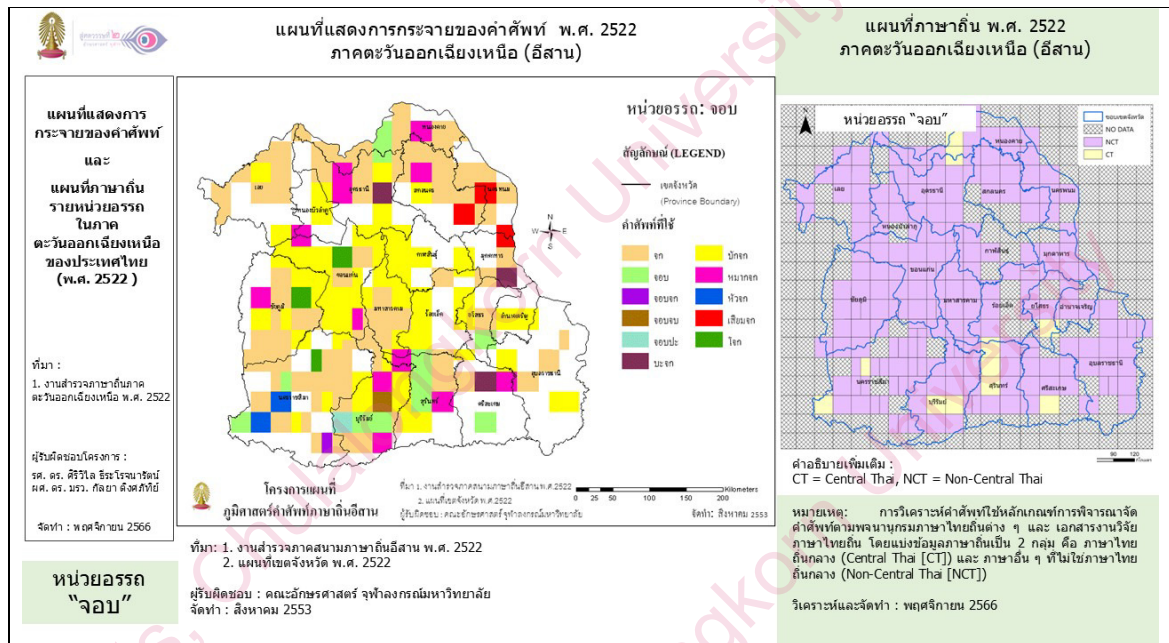


## กระจก



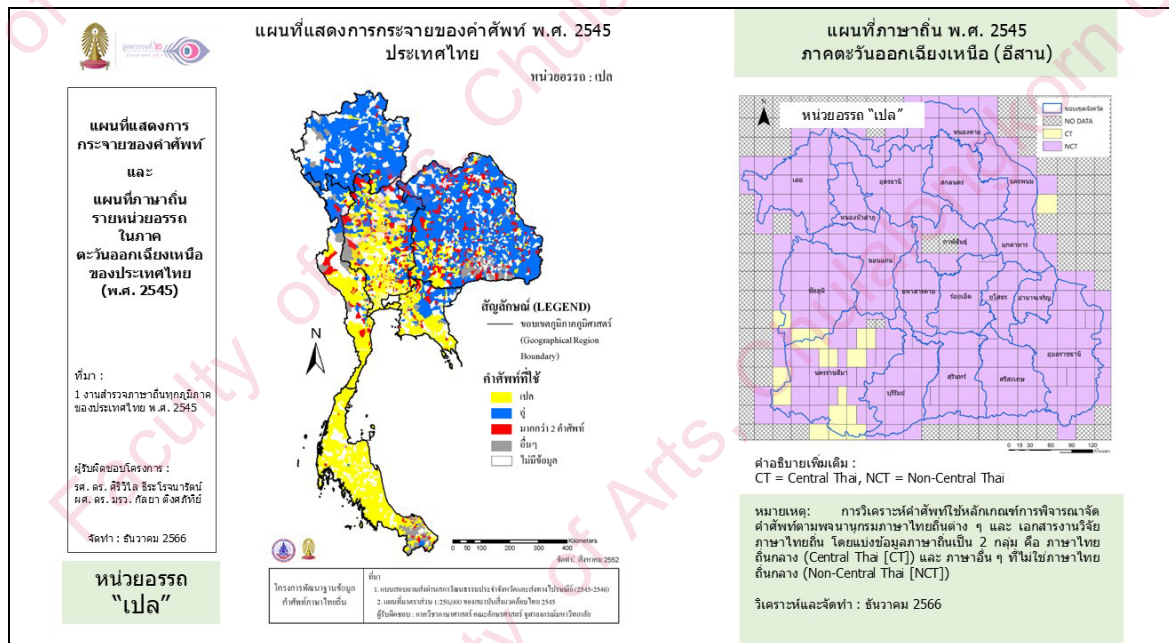


## จอบ

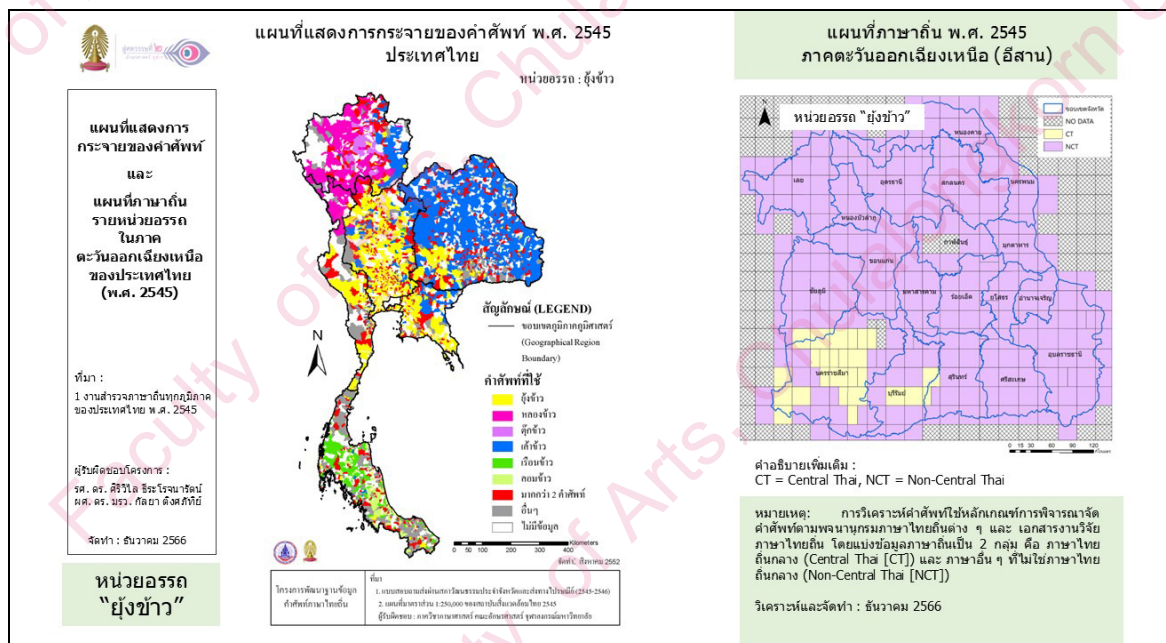




ເປລ

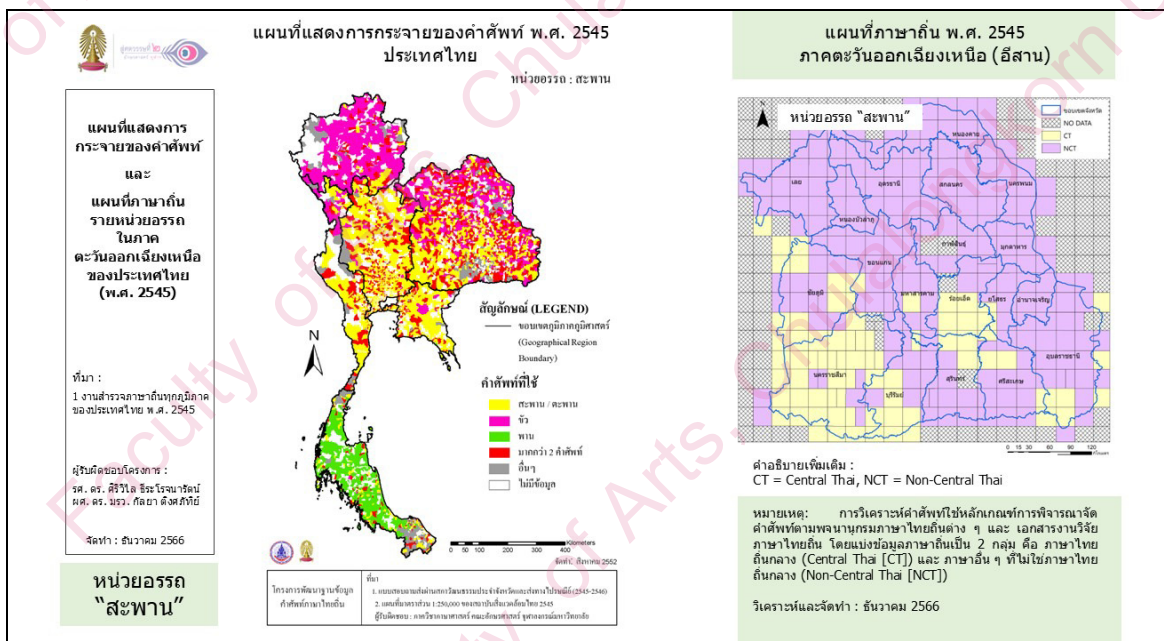
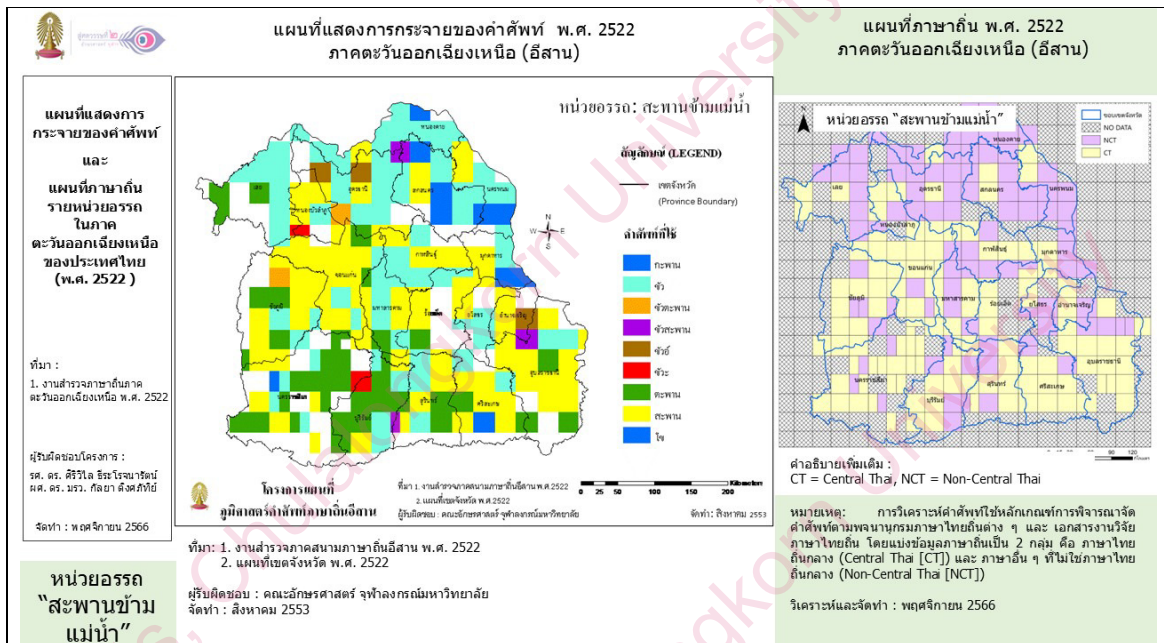


ຍຸ່ງຂ້າວ



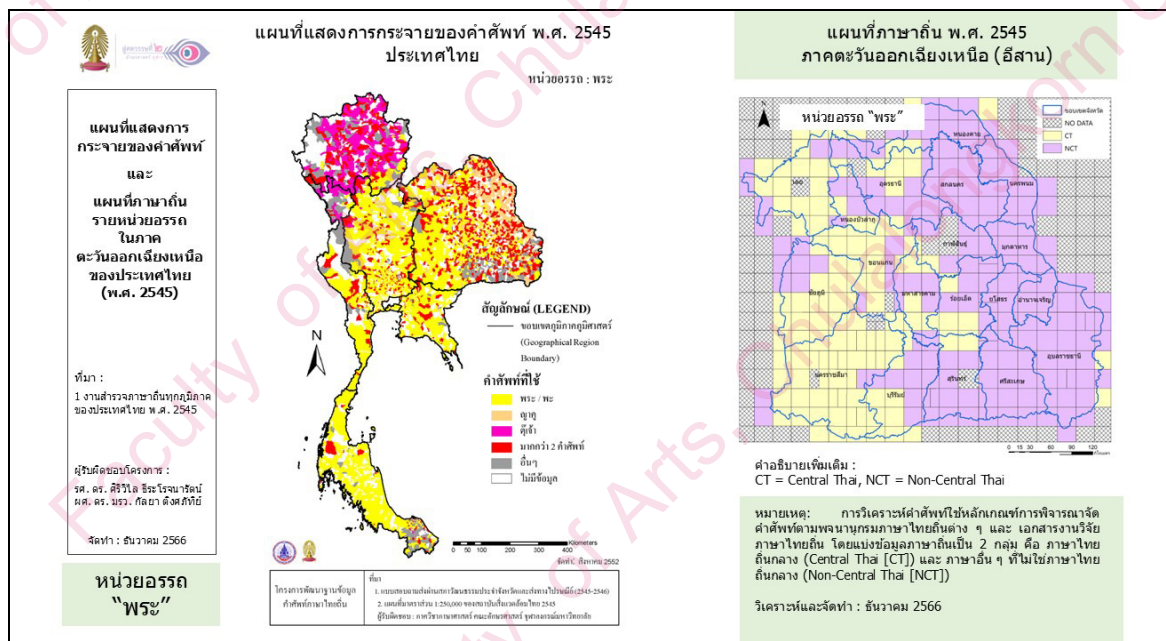
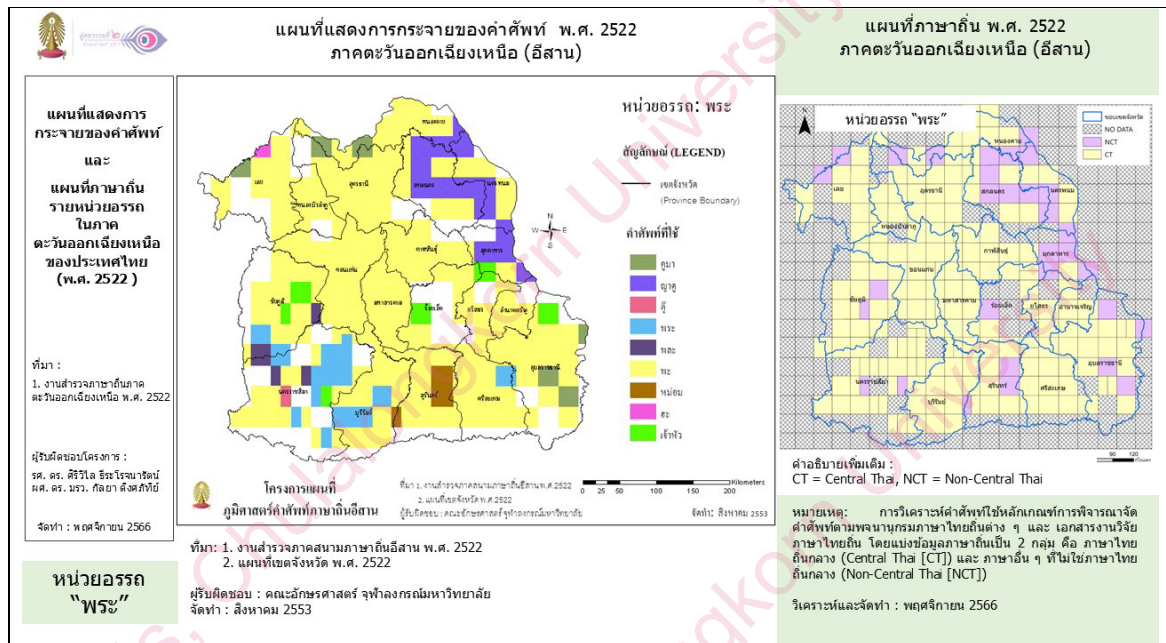


## สะพาน





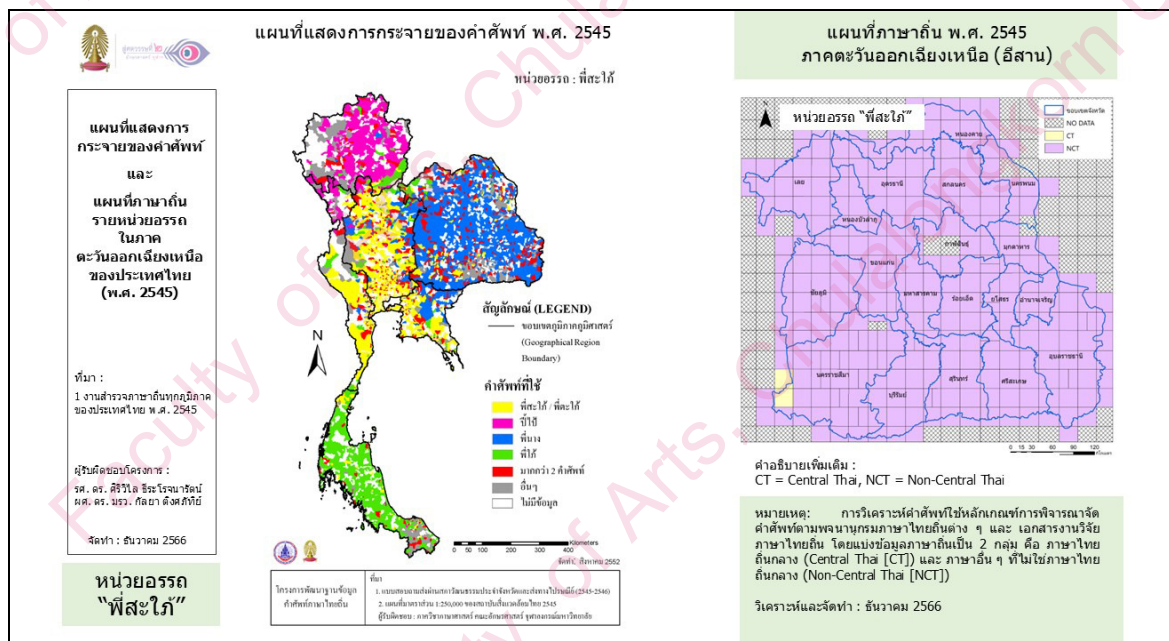
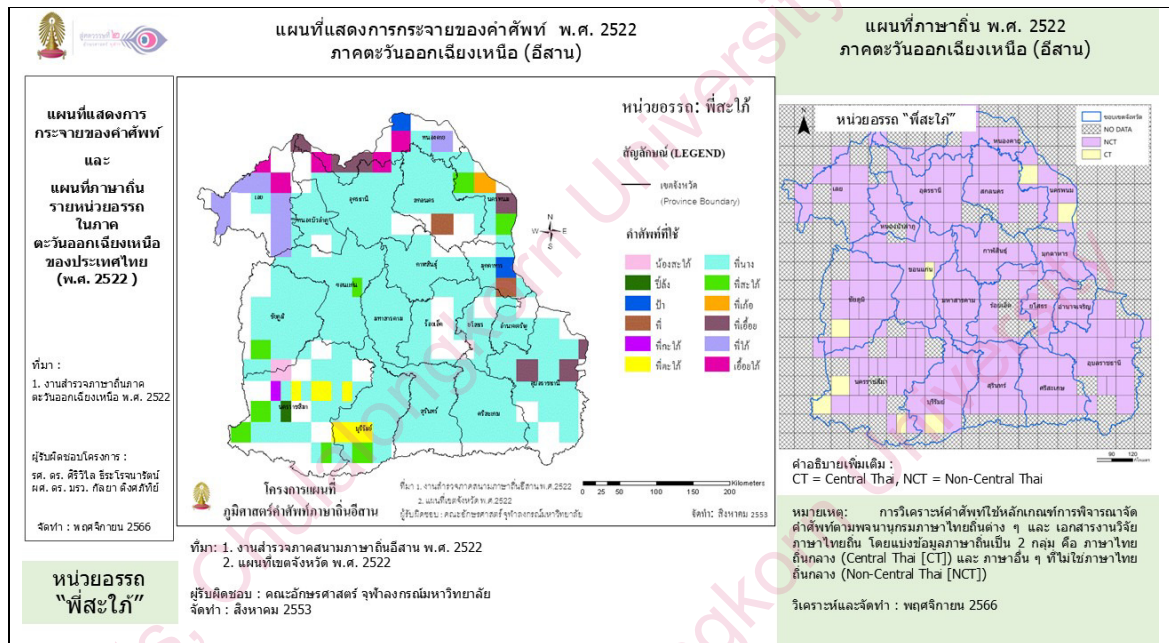
## พระ





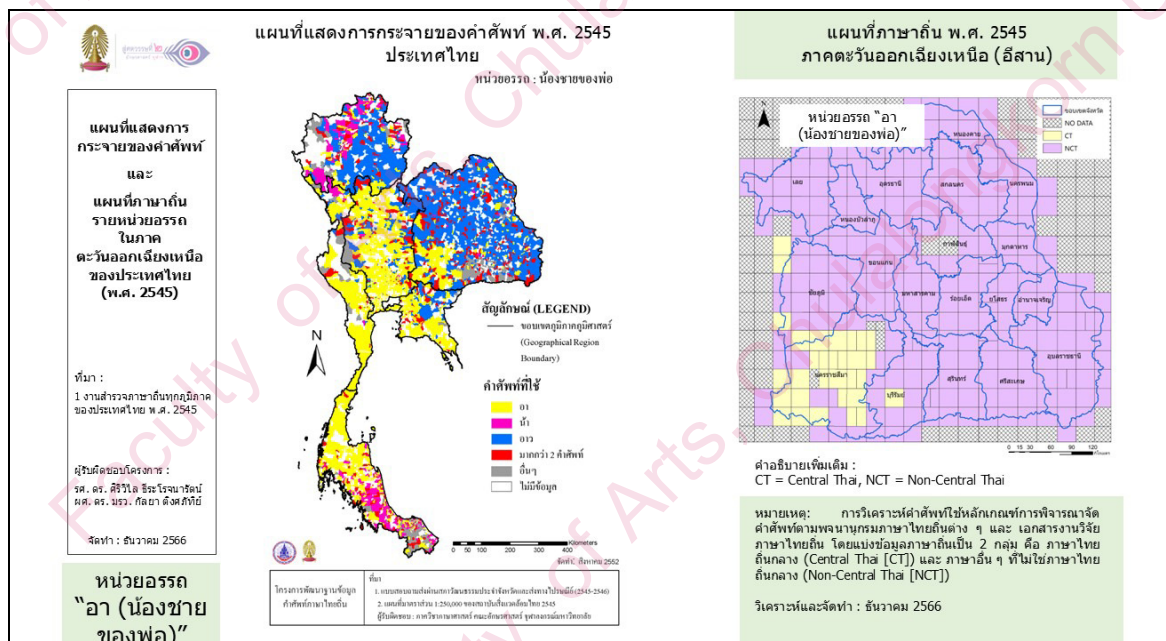
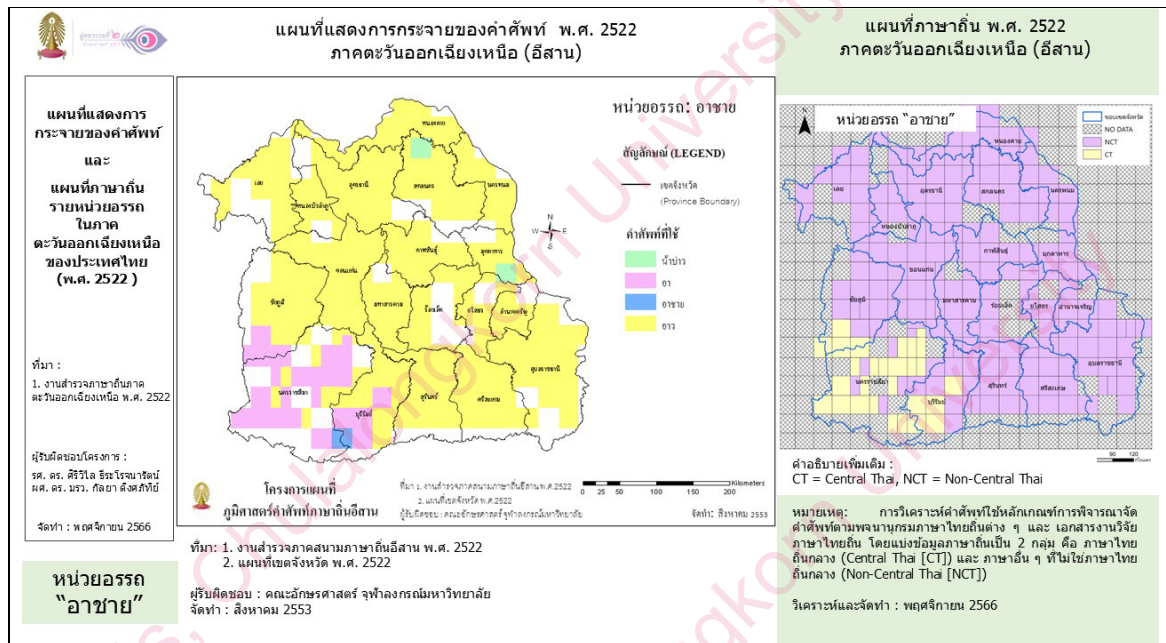


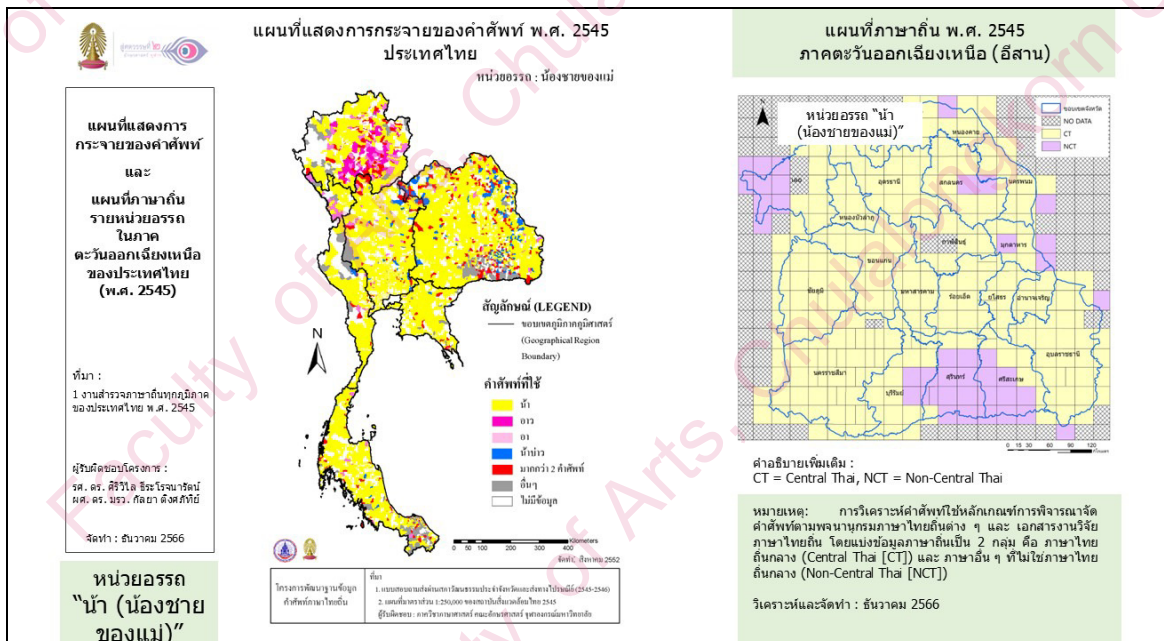
## พีสะไก





## อา (น้องชายของพ่อ)



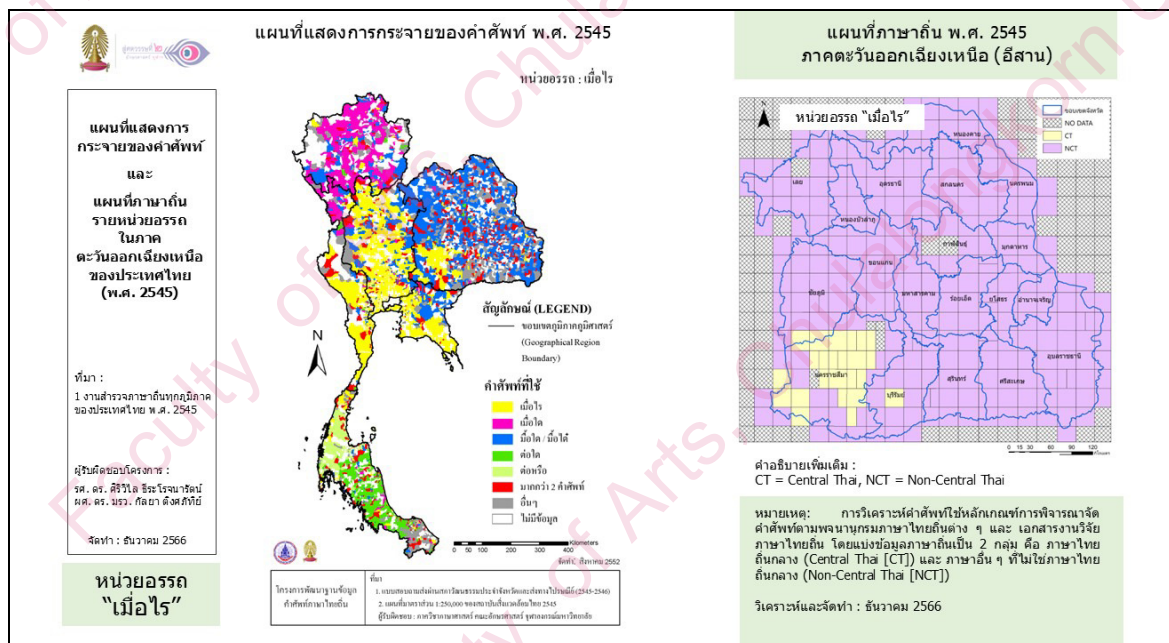
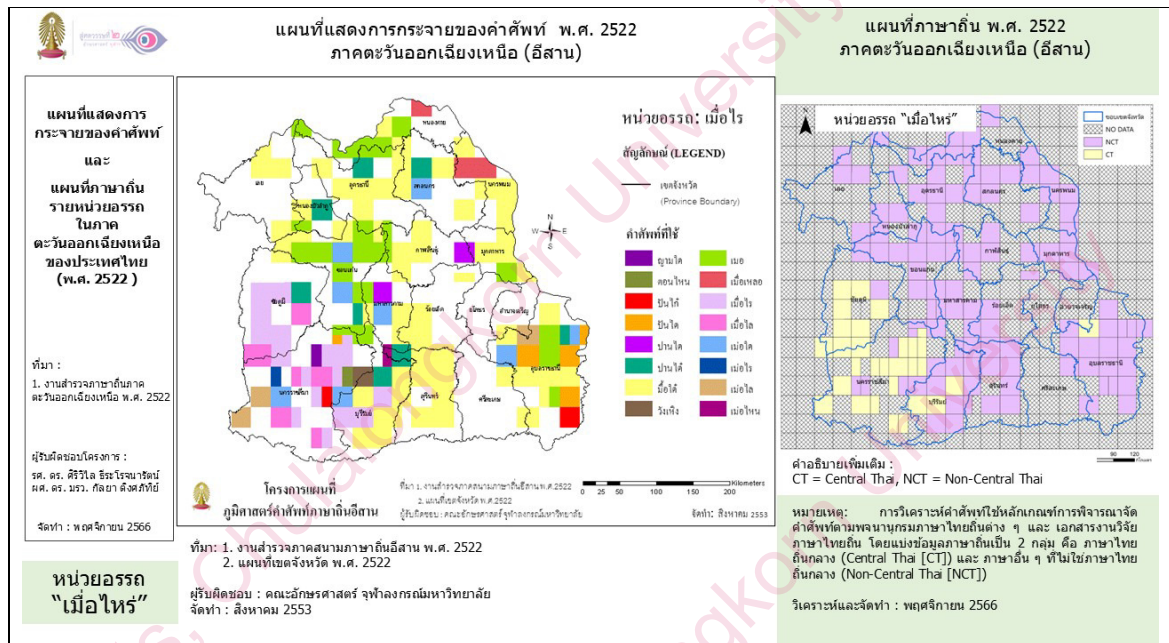




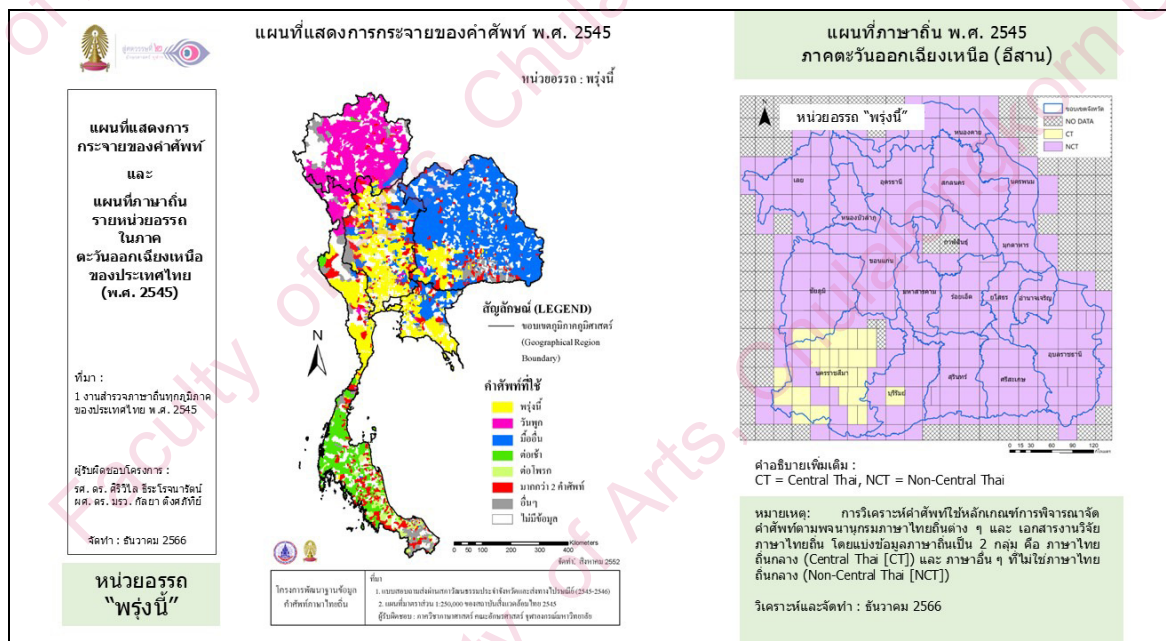
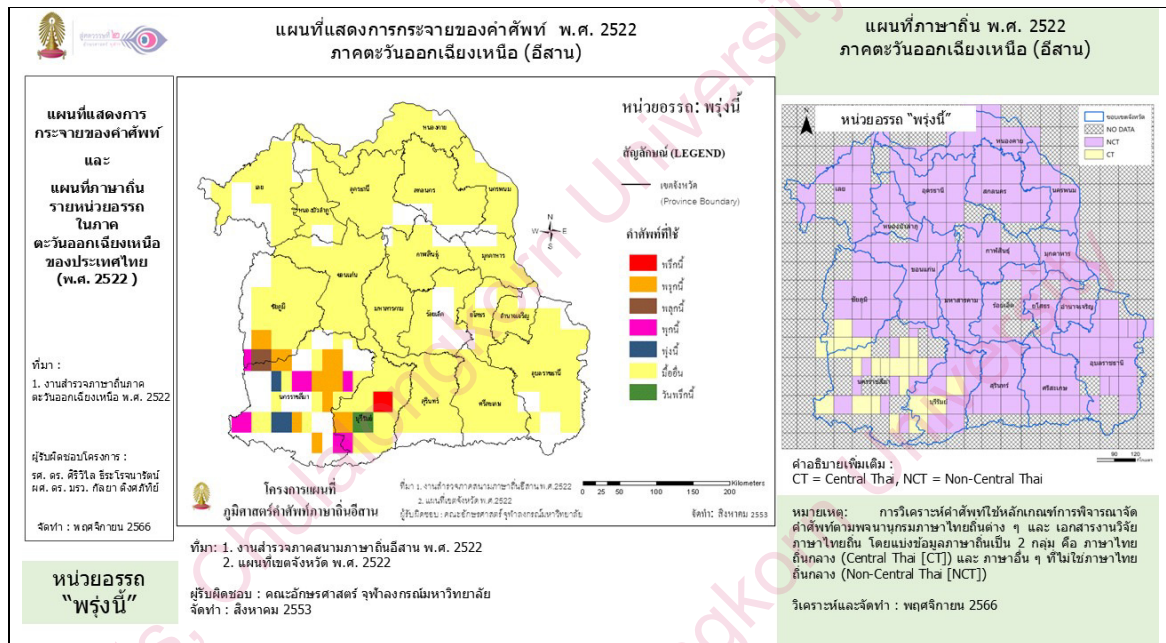




## เมื่อไร



## พຼຽນນີ້









วันนี้

แผนที่แสดงการกระจายของคำศัพท์ พ.ศ. 2522  
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)

แผนที่แสดงการกระจายของคำศัพท์ และแผนที่ภาษาถิ่นรายหน่วยราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (พ.ศ. 2522)

ที่มา :

- งานสำรวจภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2522

ผู้รับผิดชอบโครงการ :

ผศ. ดร. สิริโชค นิธิโรจนพันธ์  
ผศ. ดร. นรพร. ศิษยา สังคิกขิย์

จัดทำ : พศตศึกษา 2566

หน่วยอรรถ: วันนี้

สัญลักษณ์ (LEGEND)

คำศัพท์ที่ขึ้น

ยี่สิบ  
ยี่สิบ  
ยี่สิบ

โครงการแผนที่ภูมิศาสตร์คำที่เกี่ยวกับงานอีสาน

ที่มา: 1. งานสำรวจภาษาถิ่นภาคอีสาน พ.ศ. 2522  
2. แผนที่เขตจังหวัด พ.ศ. 2522  
ผู้รับผิดชอบ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดทำ: สิงหาคม 2553

หน่วยอรรถ  
“วันนี้”

ที่มา: 1. งานสำรวจภาษาถิ่นภาคอีสาน พ.ศ. 2522  
2. แผนที่เขตจังหวัด พ.ศ. 2522

ผู้รับผิดชอบ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
จัดทำ : สิงหาคม 2553

แผนที่ภาษาถิ่น พ.ศ. 2522  
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)

หน่วยอรรถ: วันนี้

คำศัพท์ที่ขึ้น

ยี่สิบ  
ยี่สิบ  
ยี่สิบ

โครงการแผนที่ภูมิศาสตร์คำที่เกี่ยวกับงานอีสาน

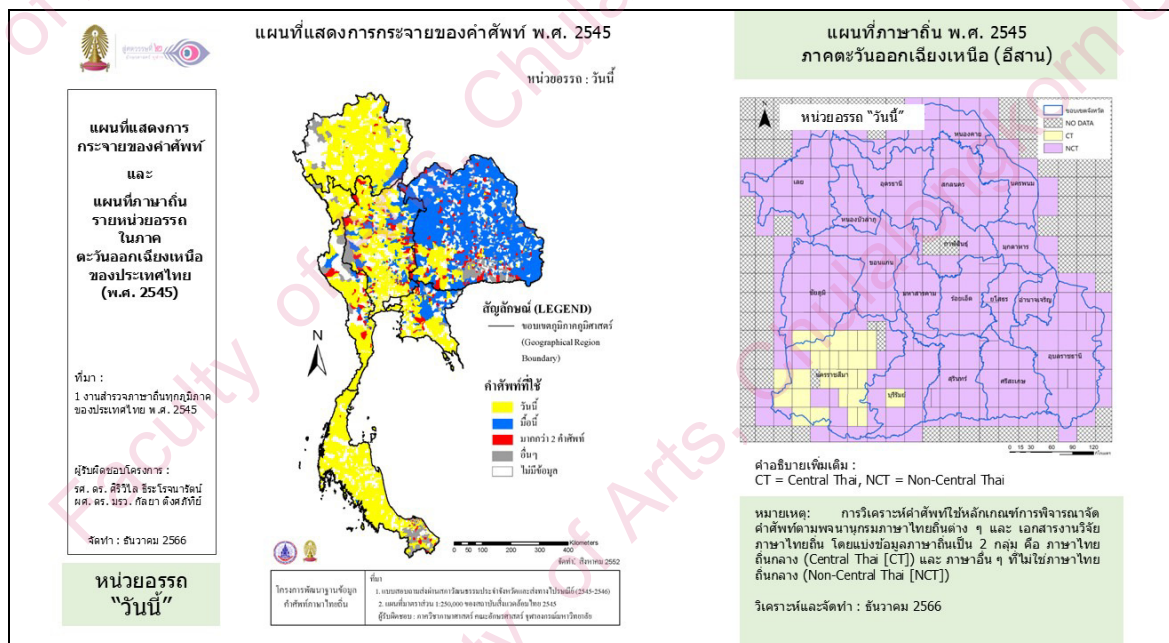
ที่มา: 1. งานสำรวจภาษาถิ่นภาคอีสาน พ.ศ. 2522  
2. แผนที่เขตจังหวัด พ.ศ. 2522  
ผู้รับผิดชอบ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดทำ: สิงหาคม 2553

คำอธิบายเพิ่มเติม :  
CT = Central Thai, NCT = Non-Central Thai

หมายเหตุ: การวิเคราะห์คำศัพท์ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดคำศัพท์ตามพจนานุกรมภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ และ เอกสารงานวิจัยภาษาไทยถิ่น โดยแบ่งข้อมูลภาษาถิ่นเป็น 2 กลุ่ม คือ ภาษาไทยถิ่นกลาง (Central Thai [CT]) และ ภาษาถิ่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาไทยถิ่นกลาง (Non-Central Thai [NCT])

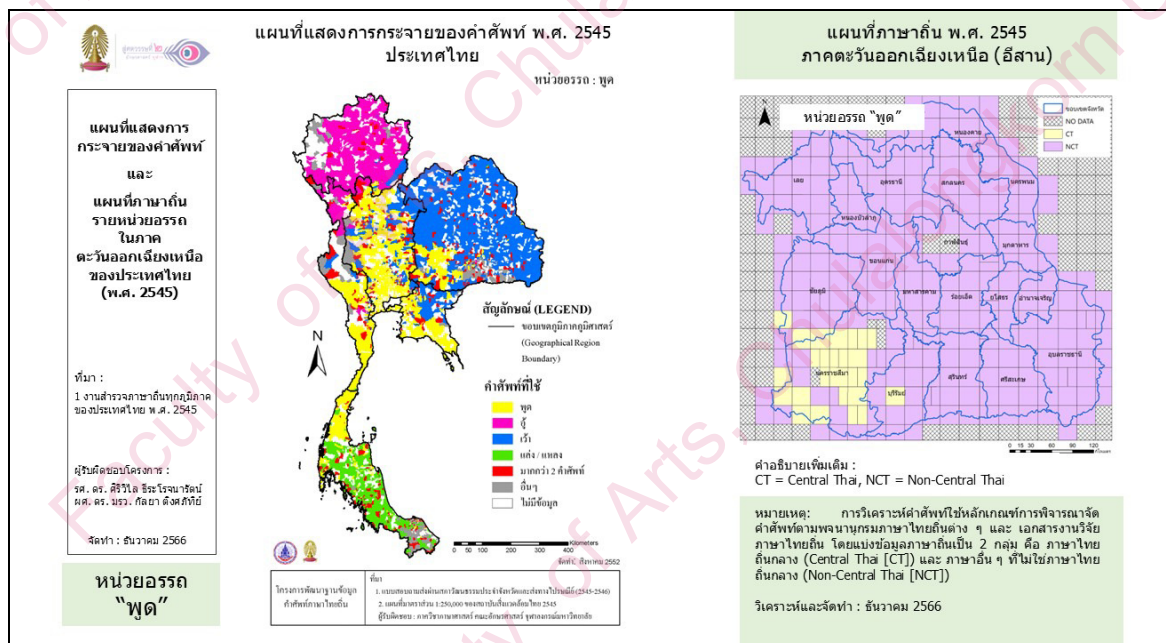
วิเคราะห์และจัดทำ : พศตศึกษา 2566





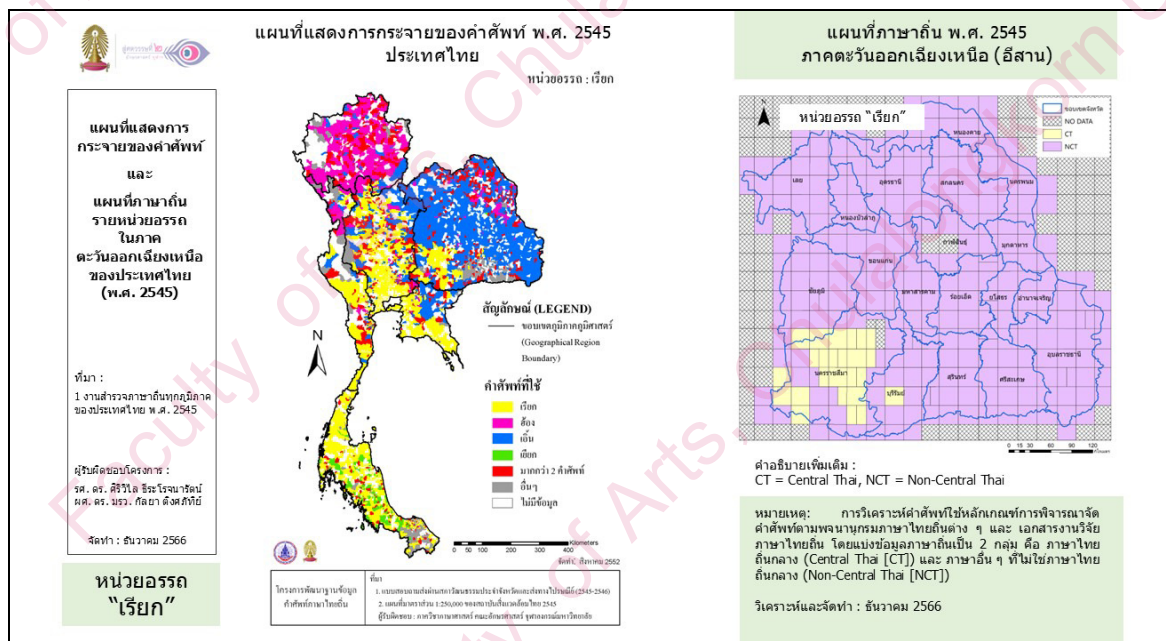
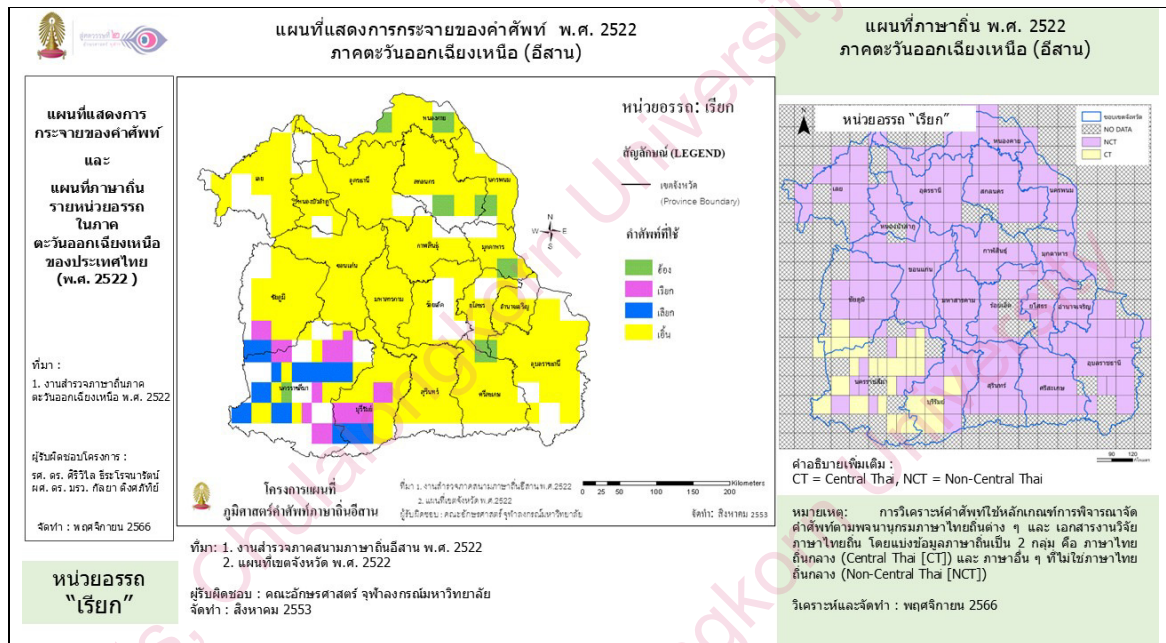


พุด





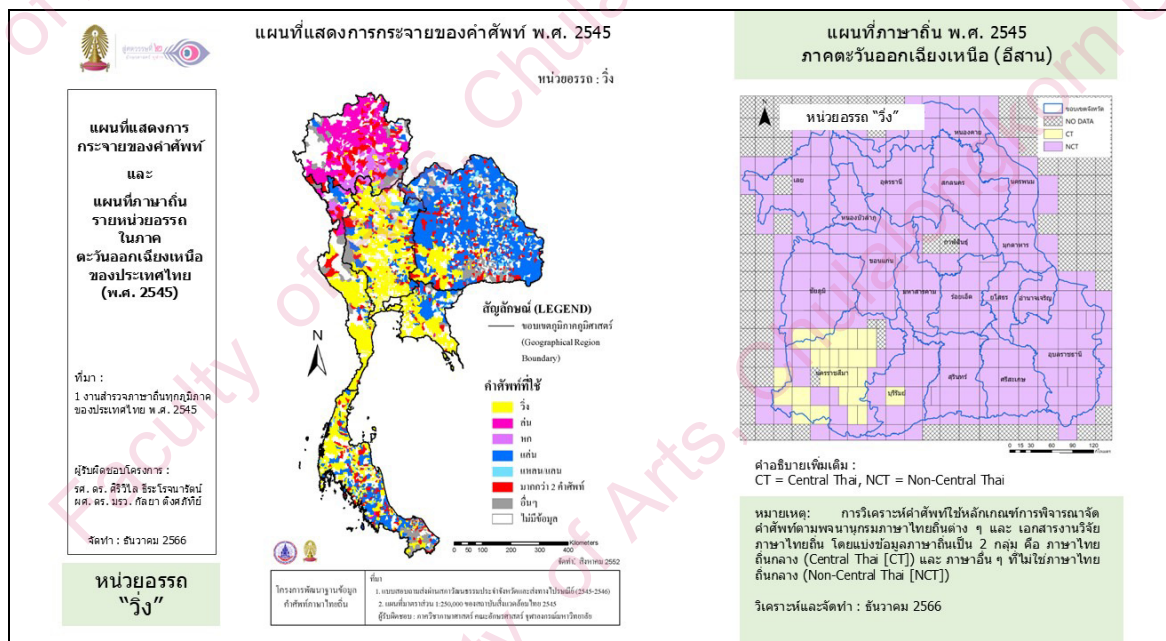
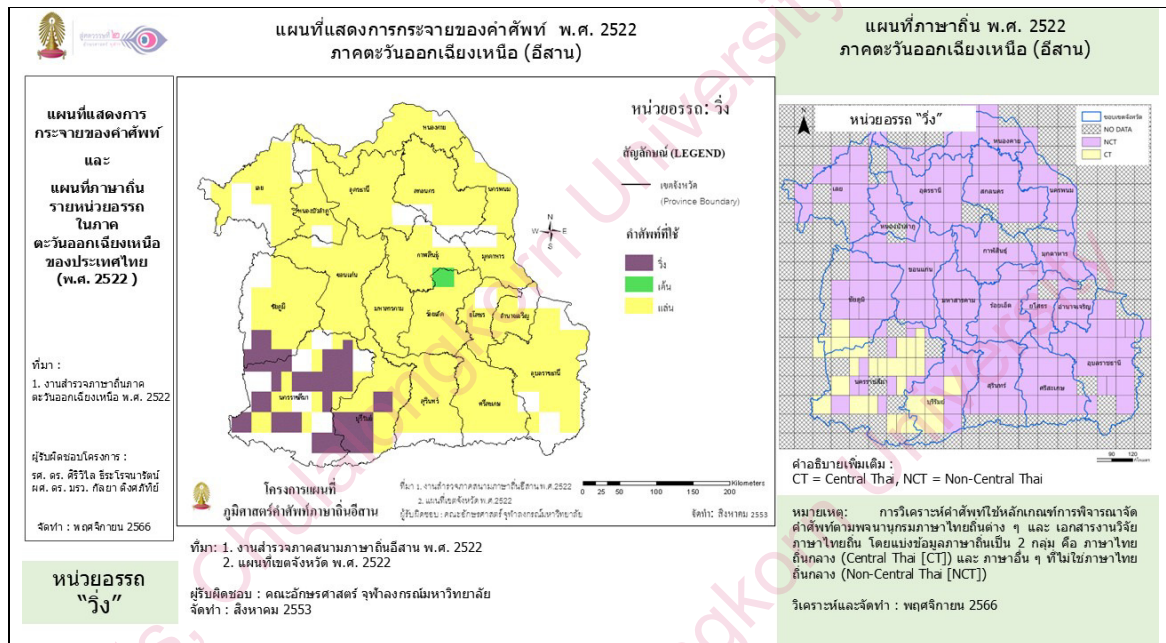
## เรียก







## วัง



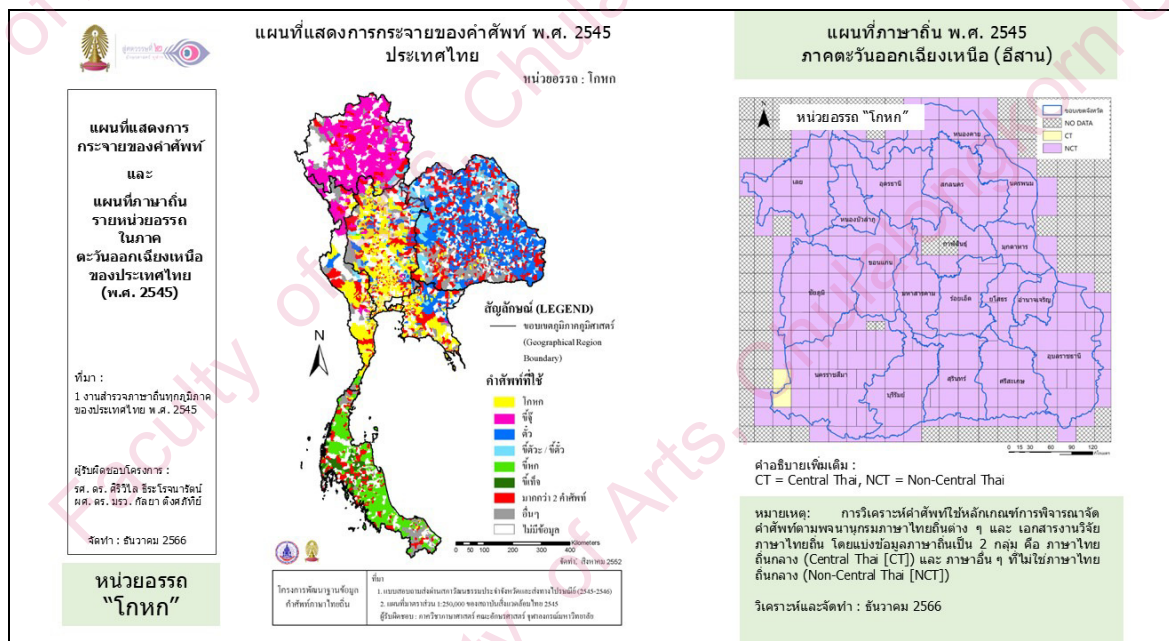
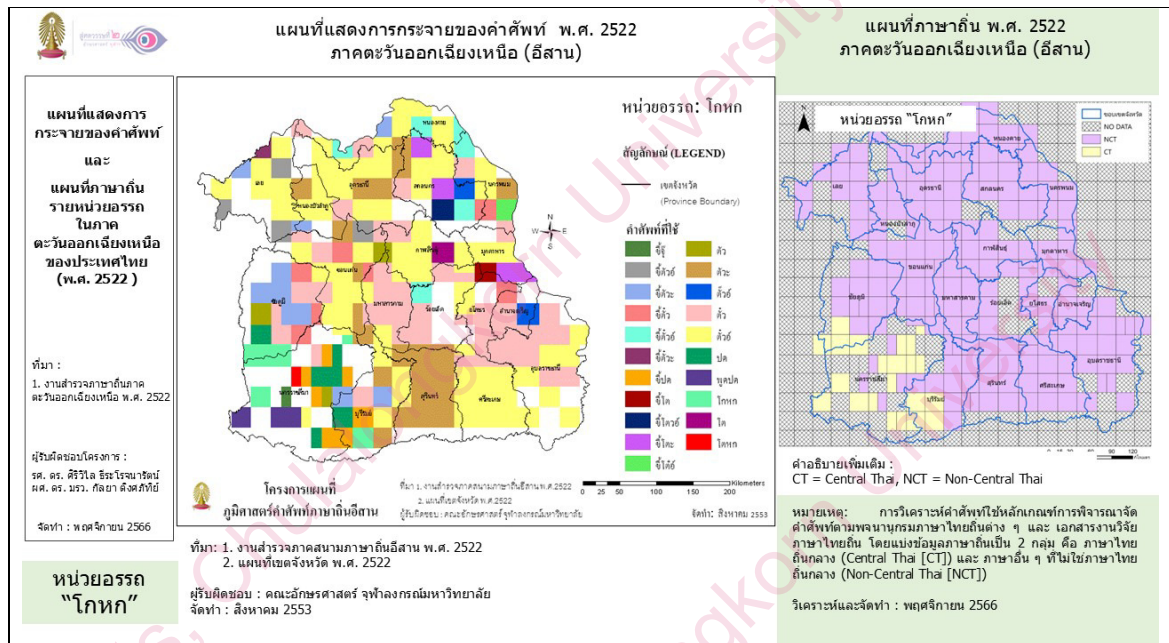








## โกหก



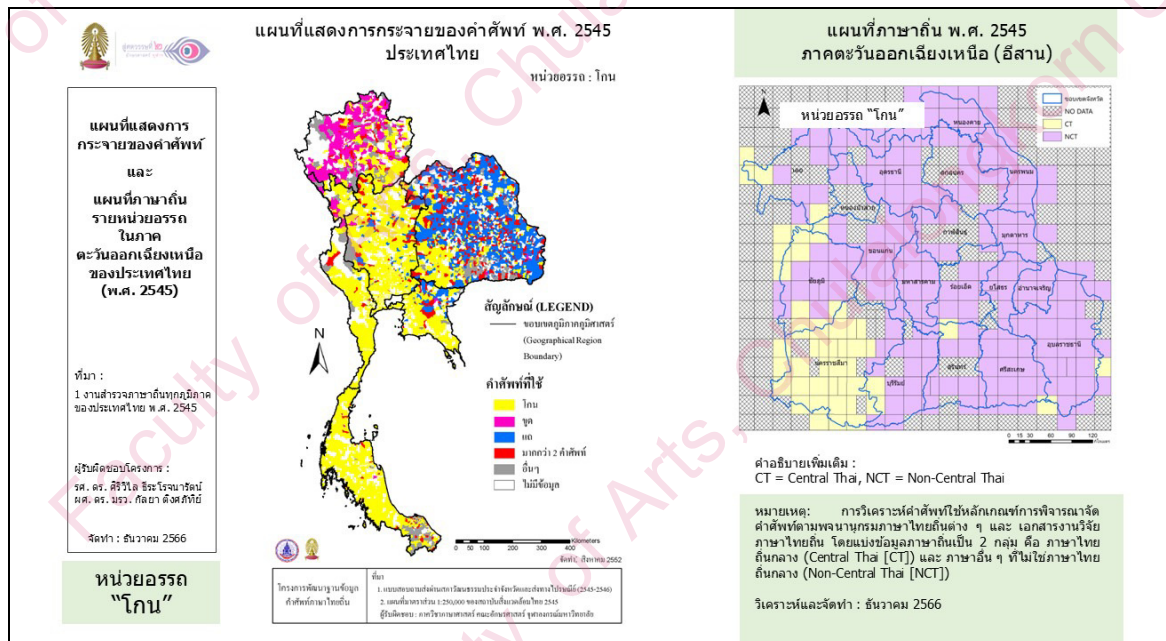






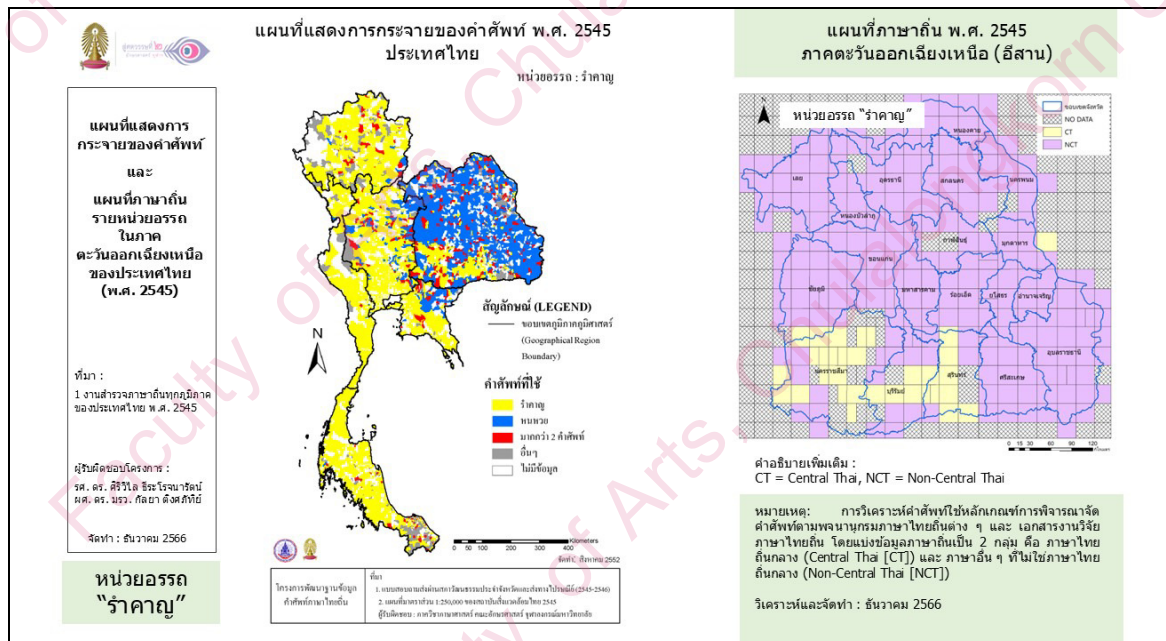


โกน

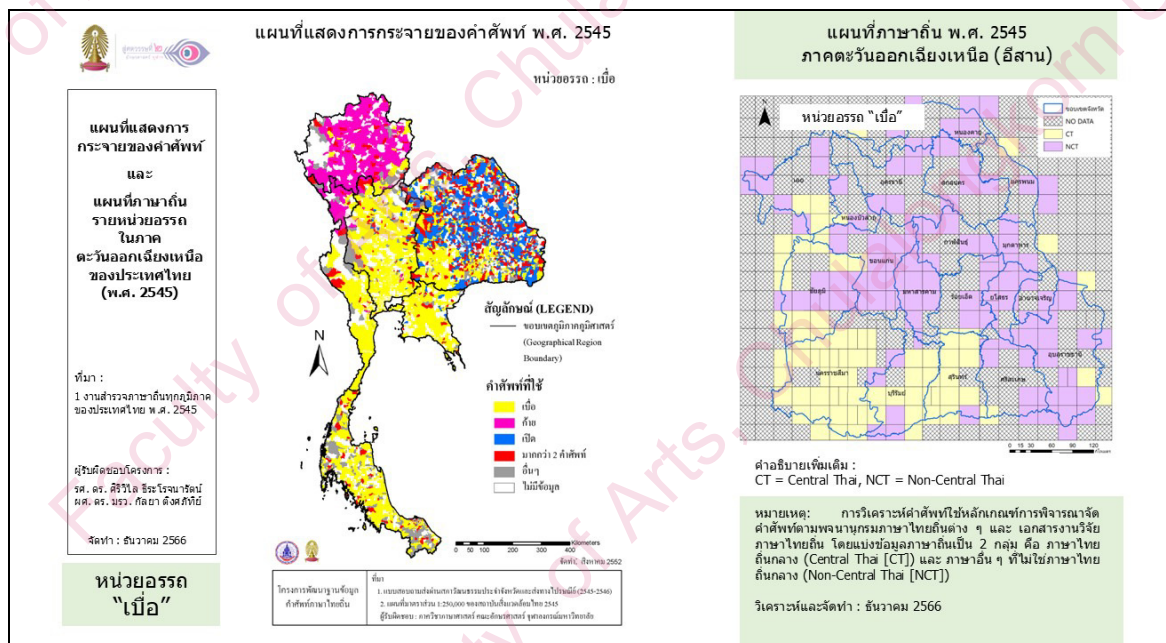




ราคา

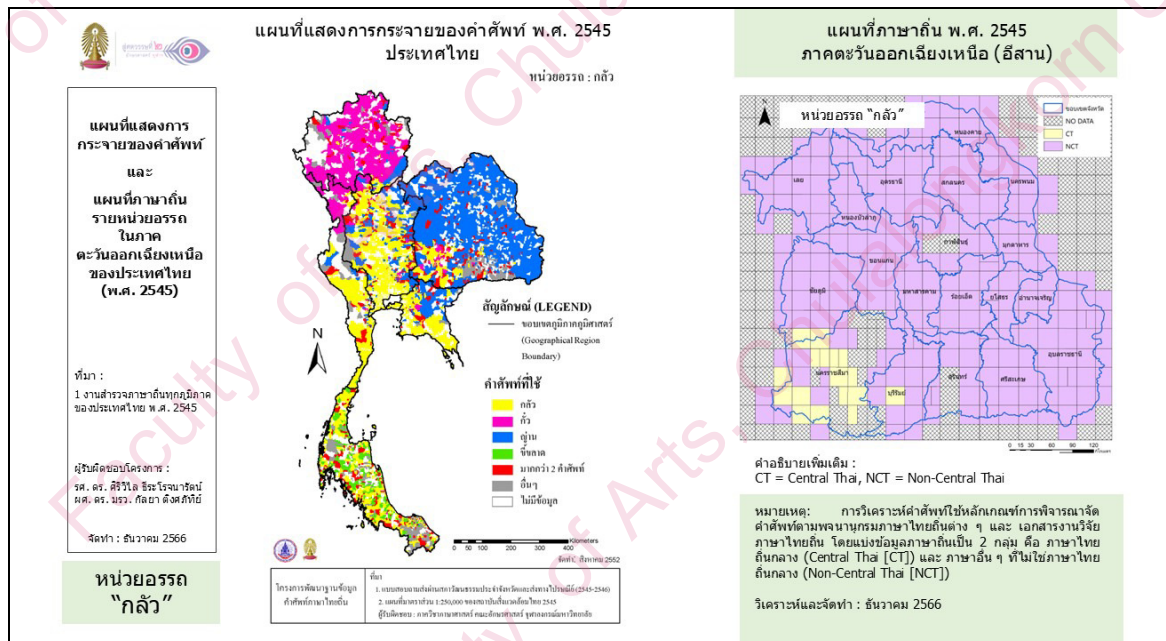


เบอ





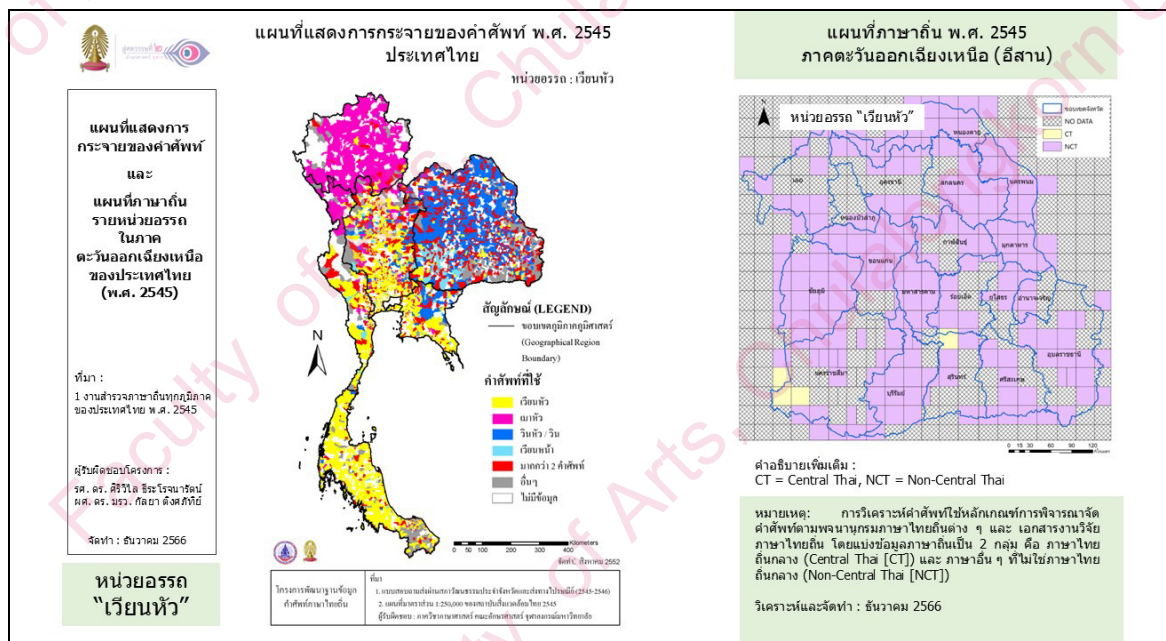
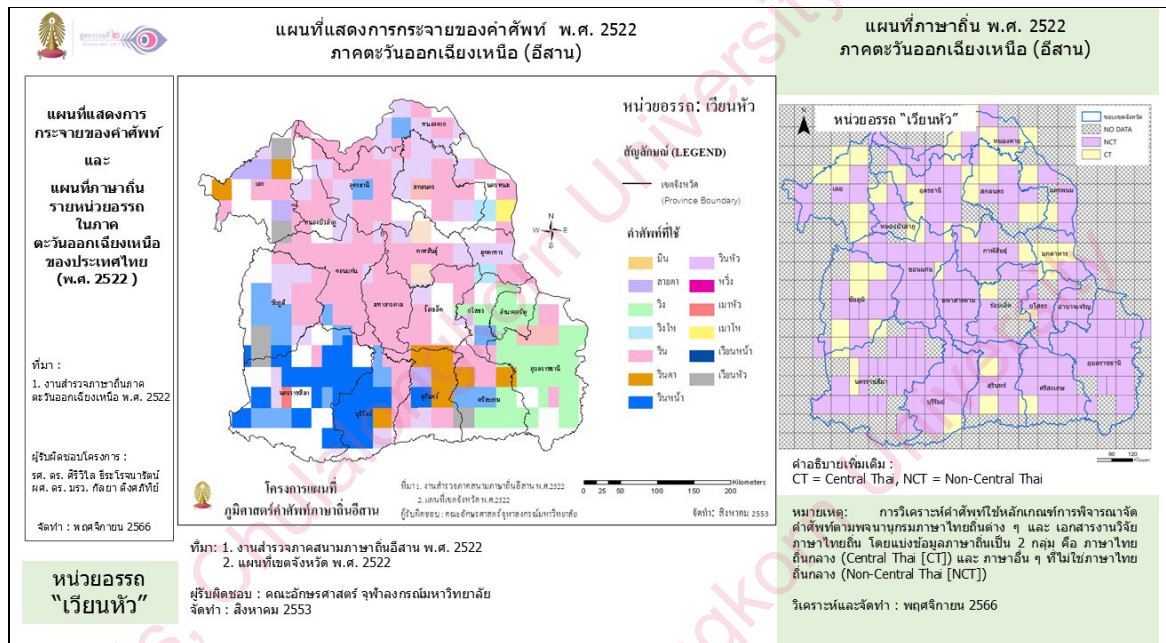
กล้วย







## เวียนหัว

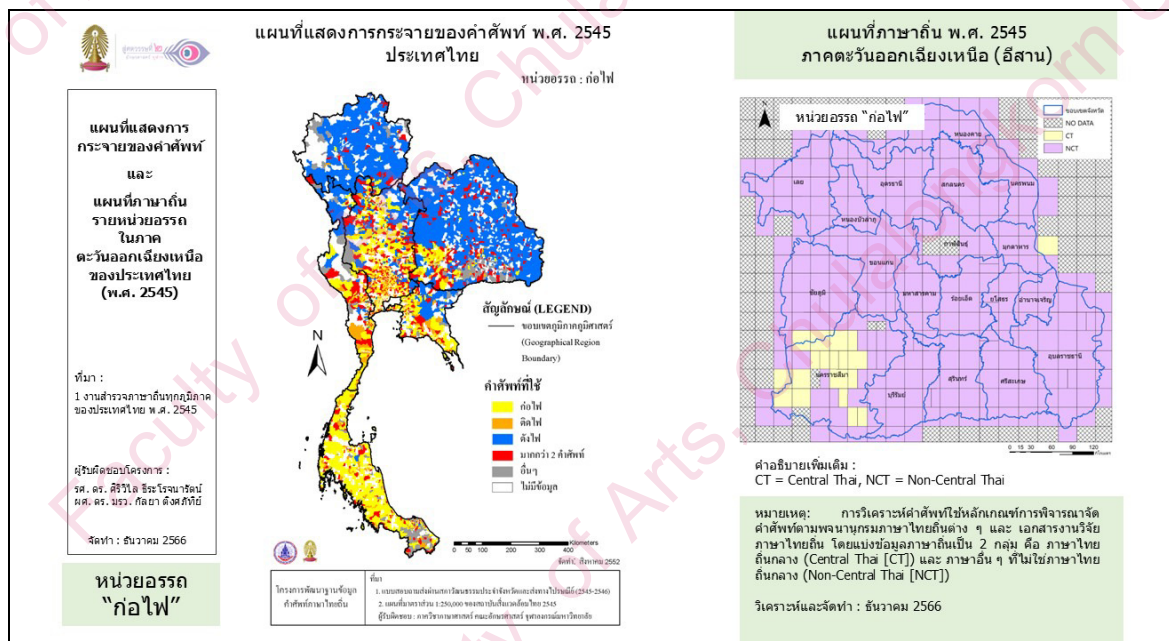
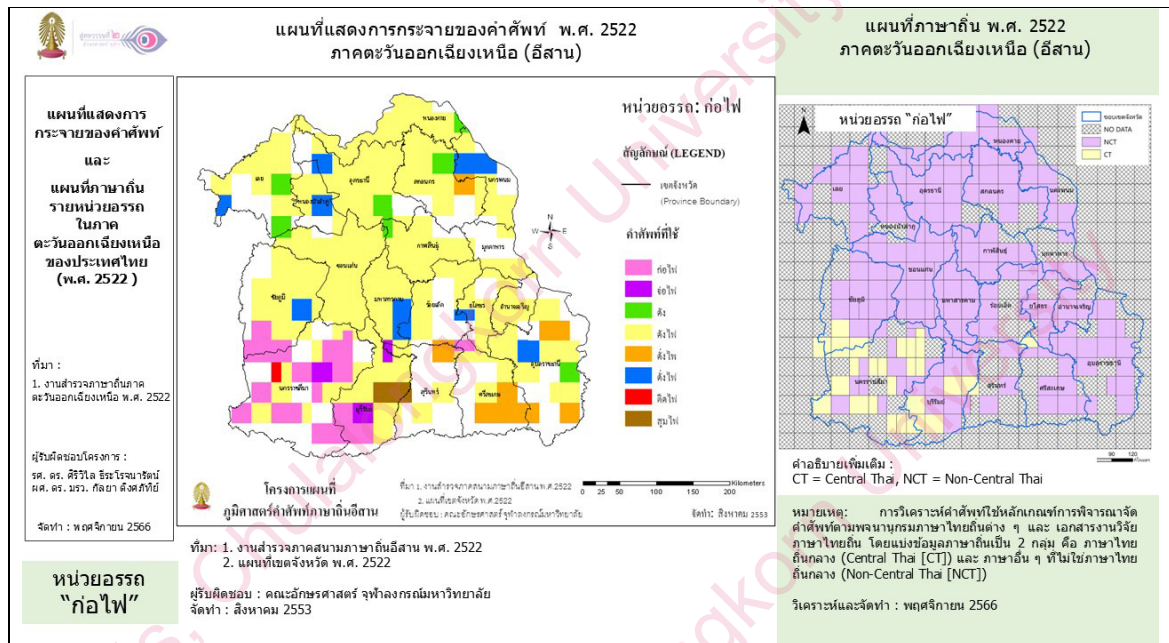








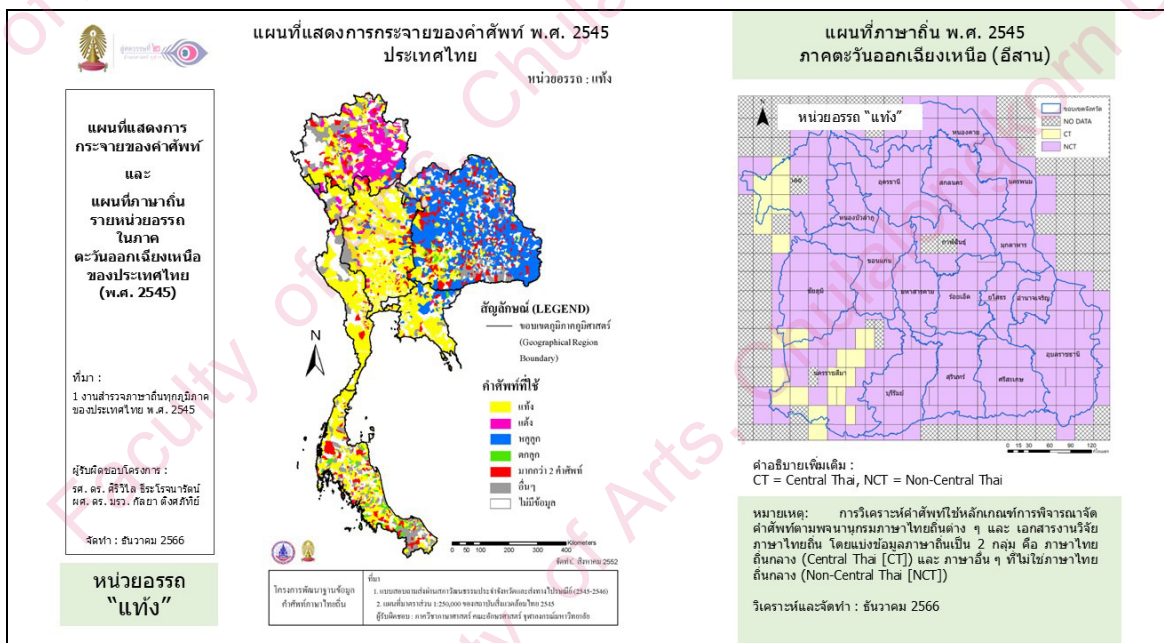
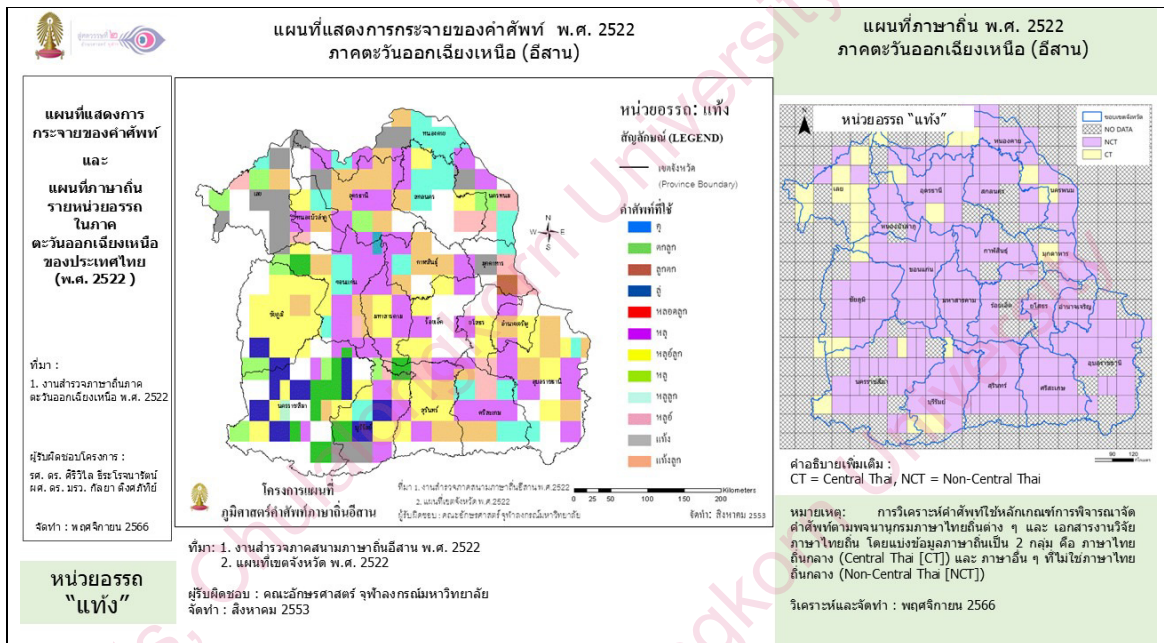
## กอไฟ





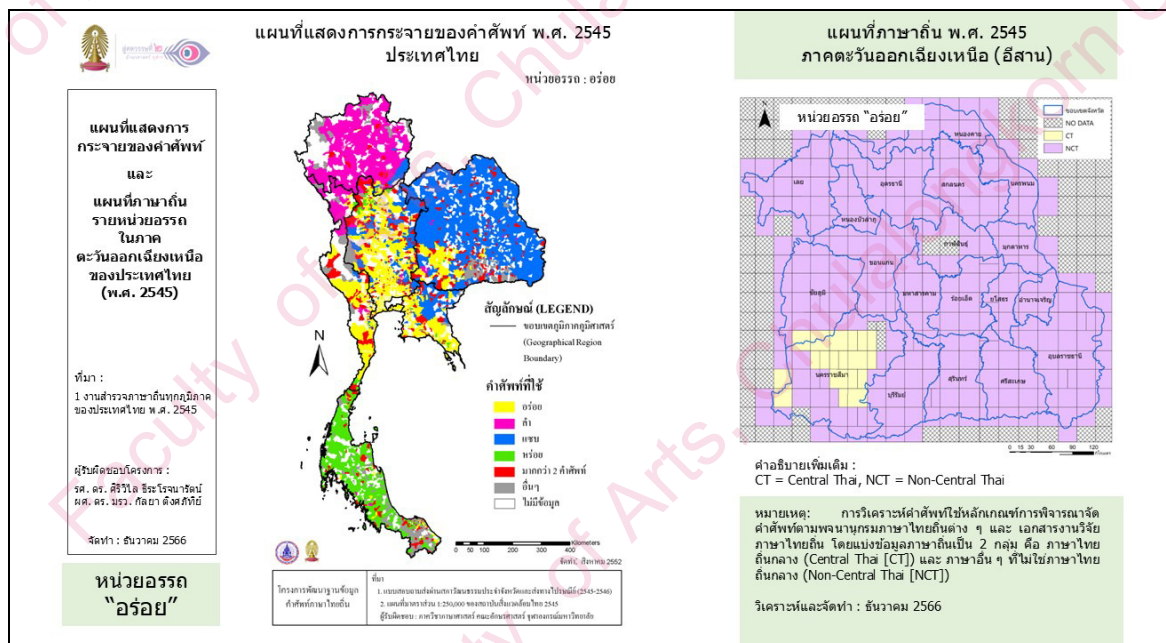
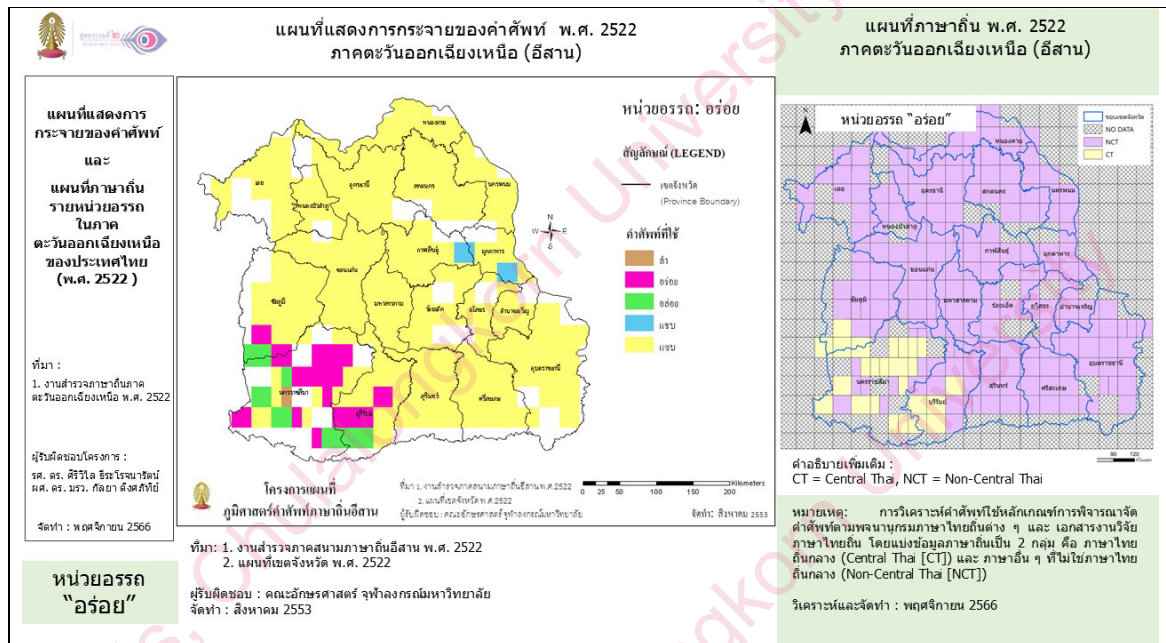


## แท้ง

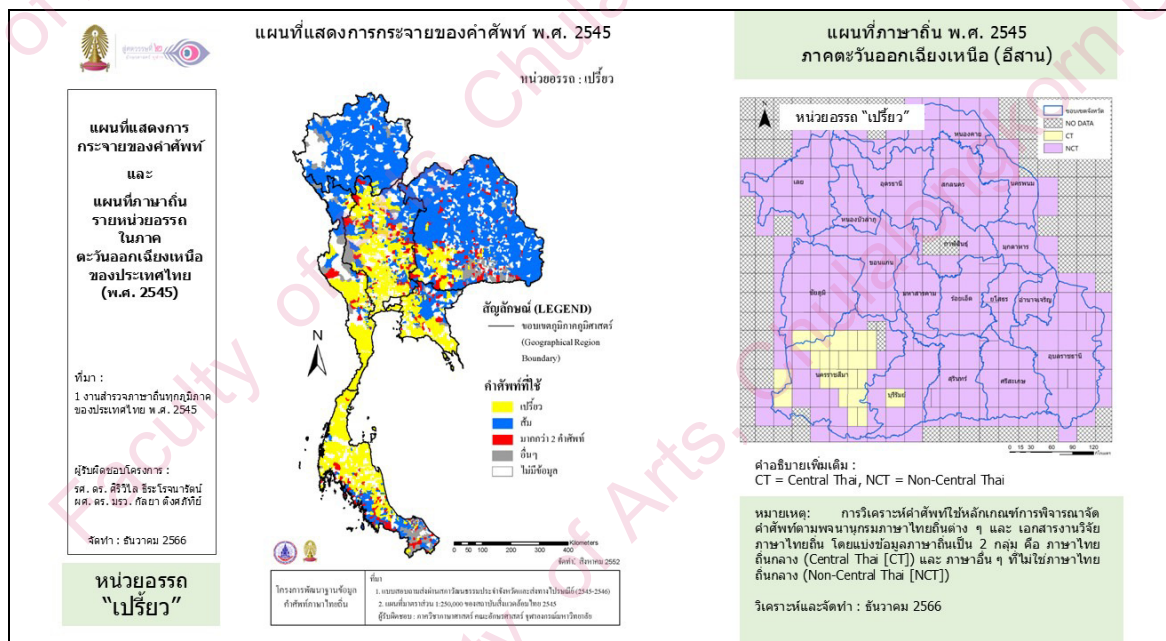
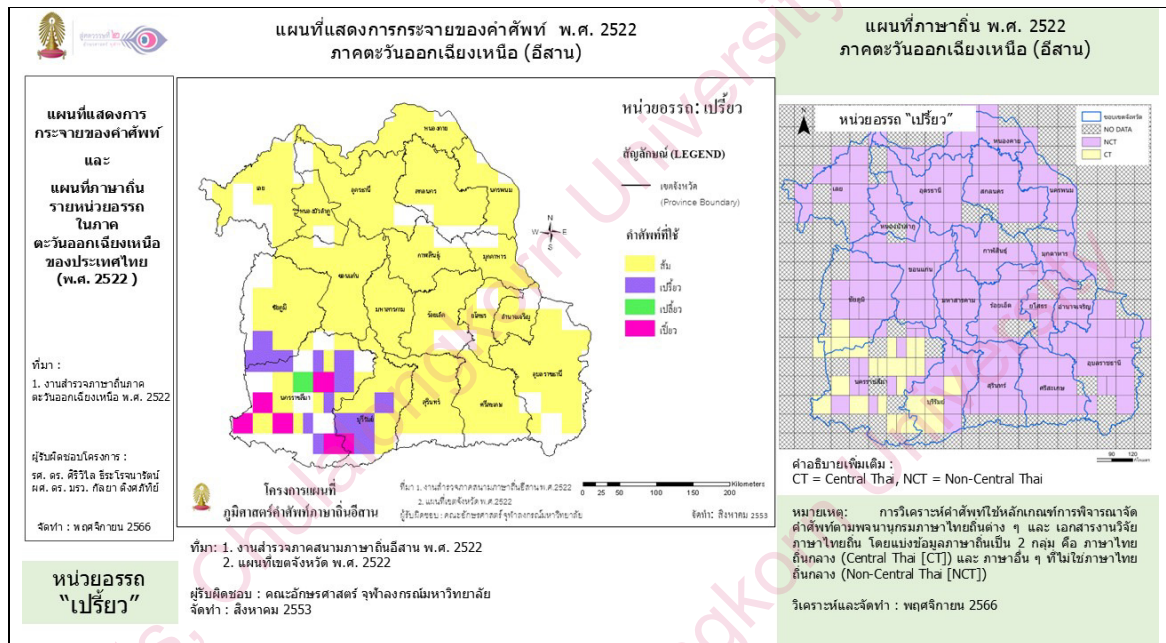




## อร้อย

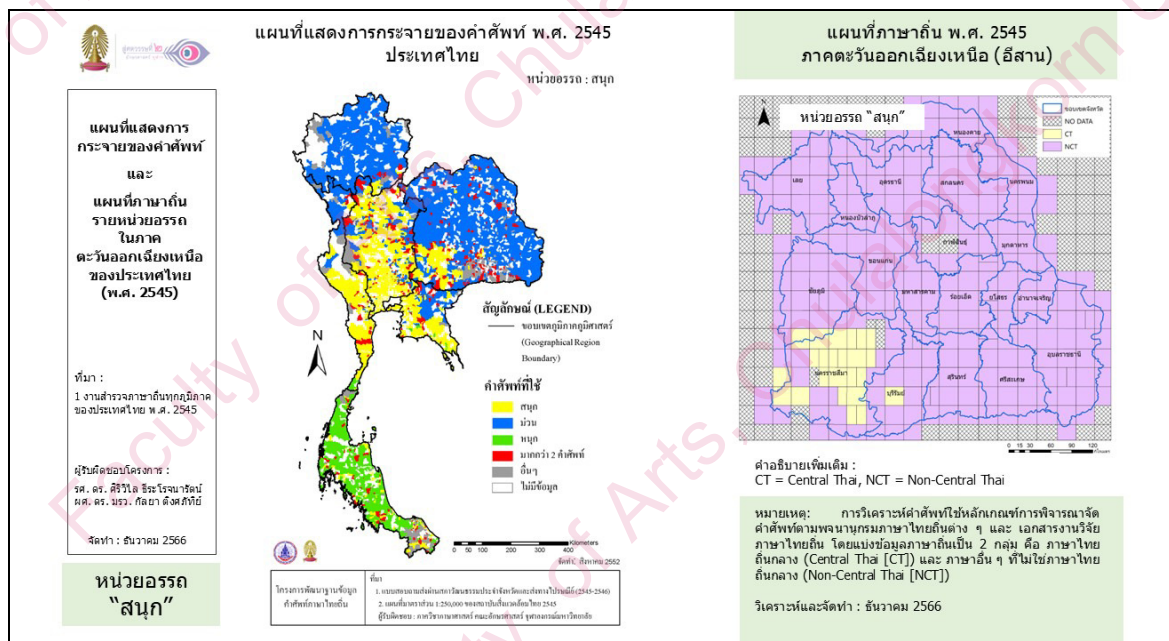
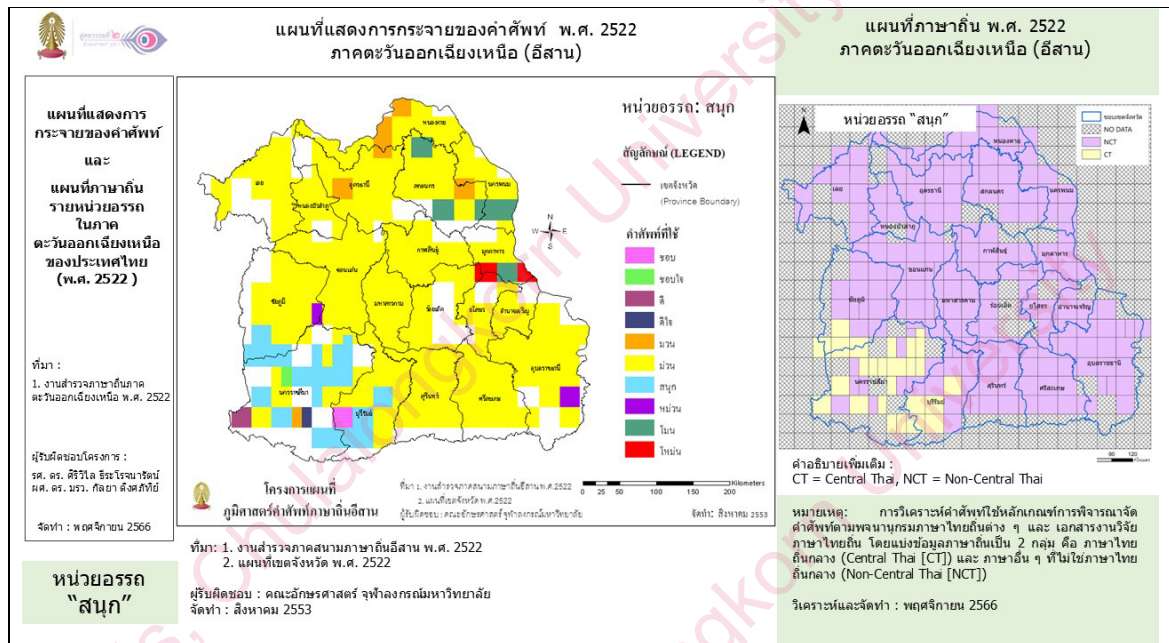


## เปรี้ยว

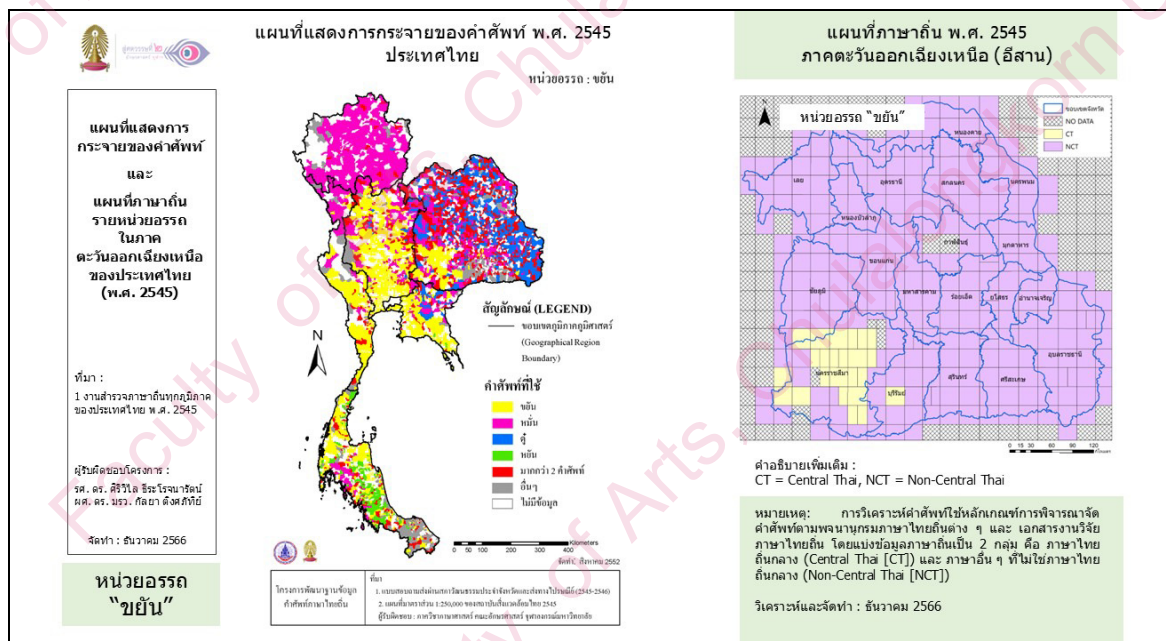
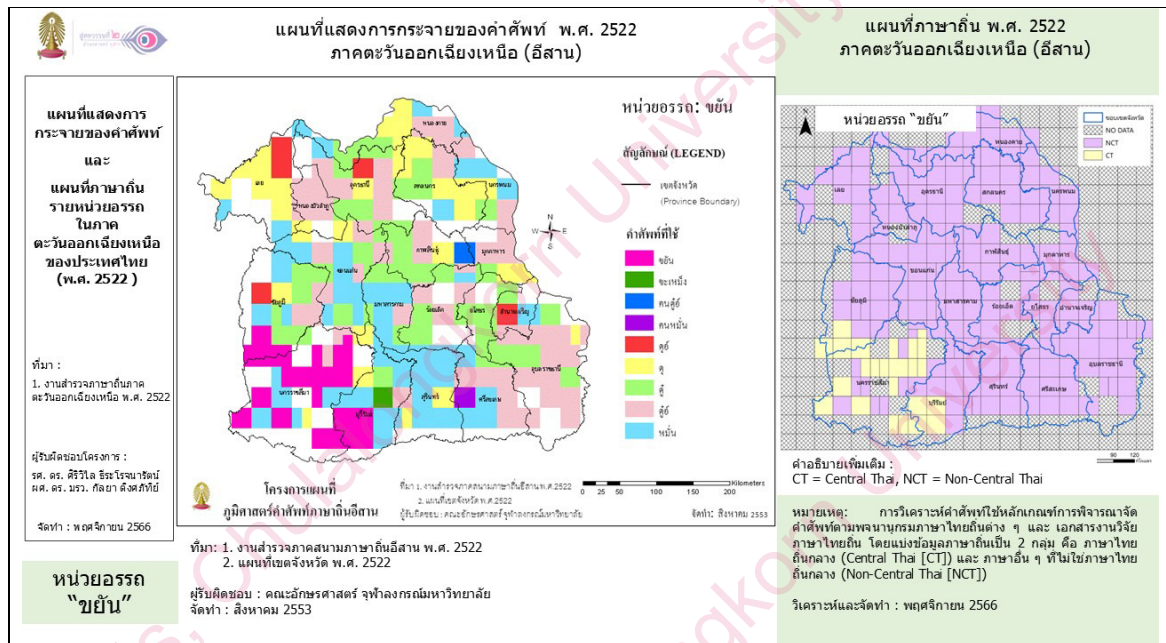




## สรุป

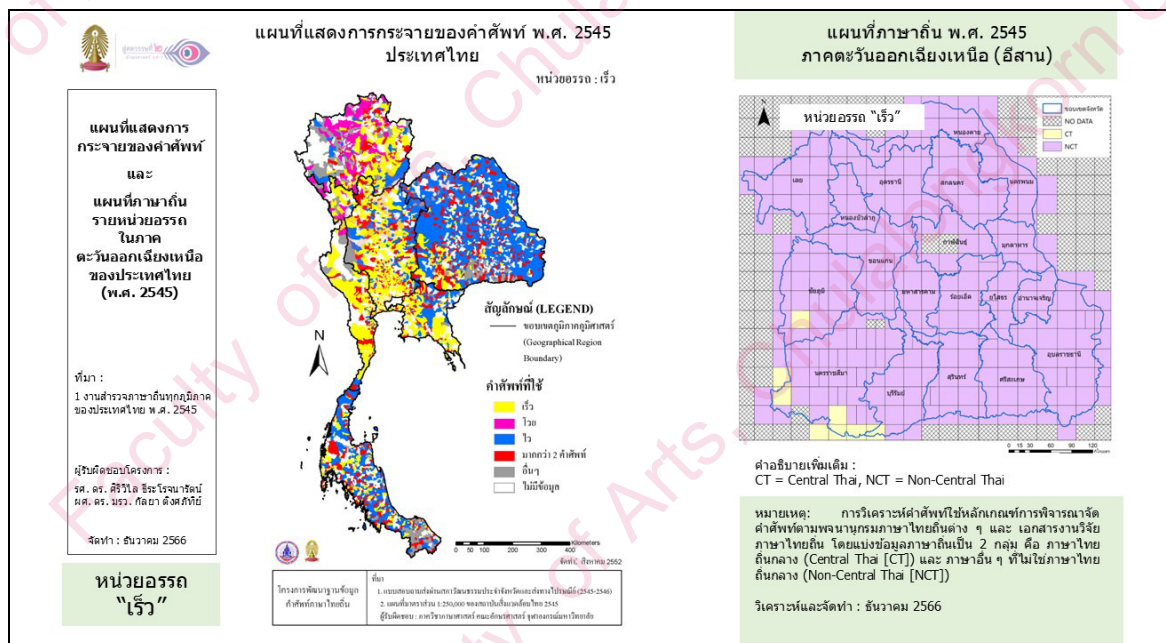


## ชั้น

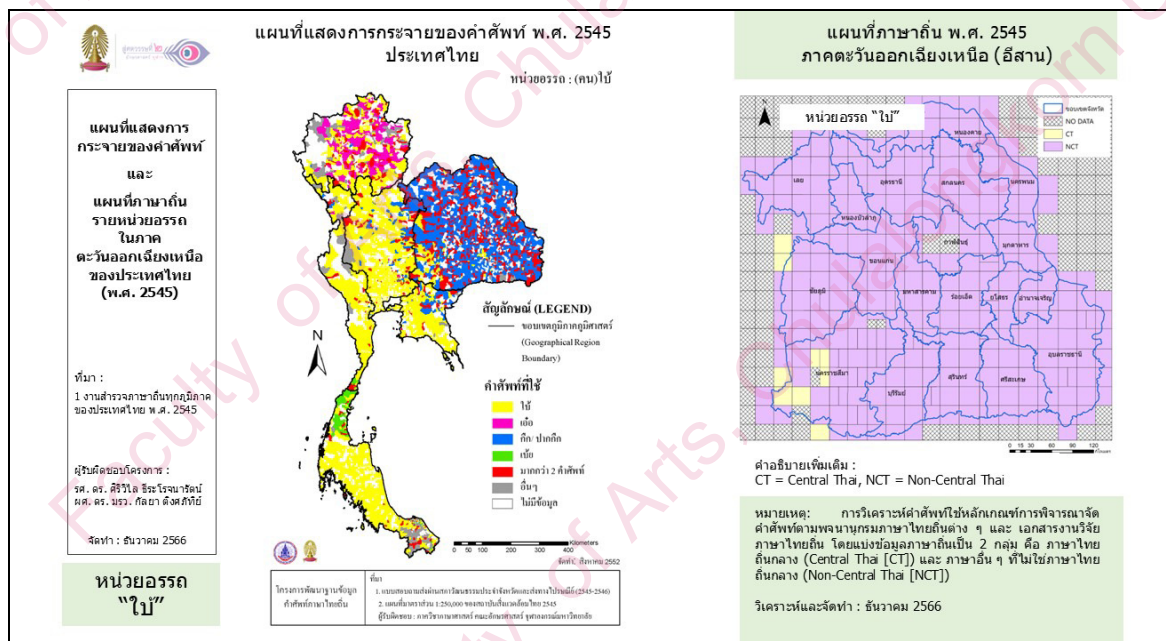
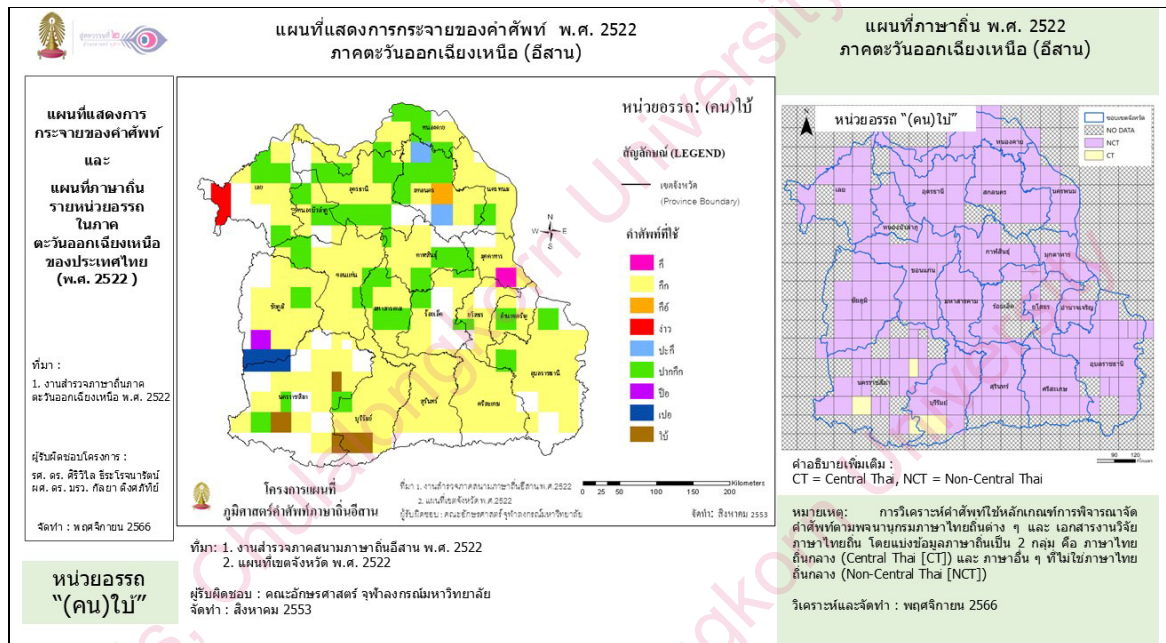




ເງິນ



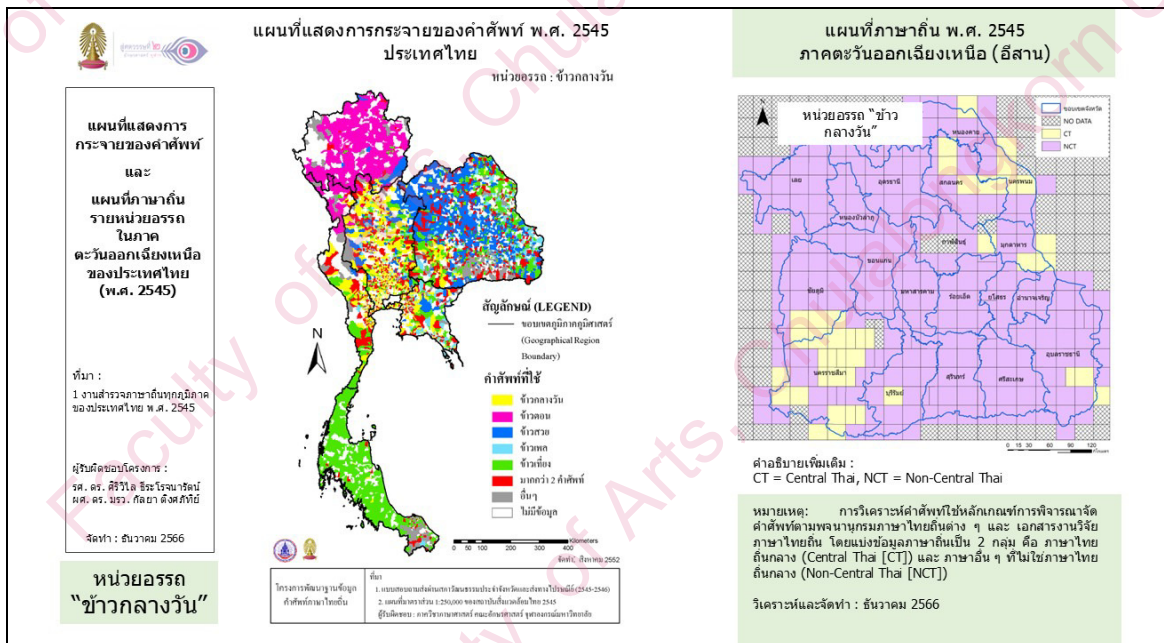
## ใบ้







ข้าวกกลางวัน





## ข้าวเย็น

